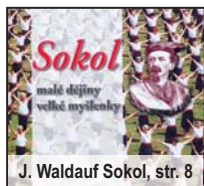

To chce ČSSD?, str. 1

R. Firla - O DHP v ČR, str. 4

J. Waldauf Sokol, str. 8

Martinův Oscar, str. 10

Osud žen za režimu, str. 14

MARCH 24, 2011

No 6/7 (2767/68)

Volume 62 • \$2.00

Published every other Thursday
26 issues in 24 mailings a year
PAP Registration No. 8108
ISSN 08329-2668

DVOJČÍSLO

NOVÝ DOMOV

THE NEW HOMELAND

Pravda vítězí!

CANADA'S CZECH AND SLOVAK BIWEEKLY PUBLISHED BY MASARYK MEMORIAL INSTITUTE INC., SINCE 1950 www.novydomov.com

SEDMKRÁT SVĚTOVÁ ZLATÁ

Rychlobruslařka Martina Sáblíková se v Inzellu stala počtvrté za sebou mistryní světa na trati 5000 metrů a získala celkově svůj sedmý světový titul. Druhou Stephanie Beckertovou z Německa porazila o více než čtyři sekundy, bronz získala německá legenda Claudia Pechsteinová. Dvojnásobná olympijská vítězka Sáblíková na nově zastřešené dráze v Inzellu splnila roli největší favoritky. Startovala sice v předposlední rozjížděce před svou největší rivalkou Beckertovou, ale vzala jí vítz v plachet skvělým výkonem. Pětinásobná vítězka SP na dlouhých tratích absolvovala nejdelší ženskou trať strojově přesným tempem. Výsledkem byl vynikající čas 6:50,83. Sáblíková tak v Inzellu získala druhou medaili po stříbru na trojce. Páteční závod na 1500 metrů, do nějž byla přihlášená, vynechala. Na trati 1000 metrů obsadila ve svém prvním startu na MS sedmnácté místo Karolína Erbanová. Čtyřnásobná juniorská šampionka měla v minulých dnech zdravotní problémy, kvůli nimž zajela zhruba o sekundu pomalejší čas, než jaký od ní trenér Petr Novák očekával.

Radio.cz 12. 3. 2011

Přidejme se k Martinovi, pomozme Japonku v nouzi

Kanadský pianista a skladatel Martin Mayer, žijící ve Vancouveru, daruje svou tvorbu k získání finančních prostředků na projekt s názvem Kanadského Červeného kříže *Japan Earthquake Relief* na pomoc zemětřesením postiženému Japonsku. Až do 1. května t. r. půjde veškerý profit mladého skladatele z prodeje alba *Alone*, zakoupeného prostřednictvím Apple iTunes Store, přímo této charitativní organizaci.

“V tak těžké situaci nelze nepomoci,” říká. “Úspěšně jsem koncertoval v Asii, takže jsem si mohl dovolit darovat výtěžky ve prospěch tohoto projektu, což jsem bez váhání učinil.”

Martin Mayer, syn Jaromíra Mayera (jednoho z nejpoužívanějších zpěváků 60. let v Česku, žijícího v Edmontonu), mající na svém kontě mj. nedávné turné v Číně a na Thajvanu, je znám tím, že při různých příležitostech daruje svou hudbu.

V loňském roce tak dokončil rok trvající partnerskou sbírku s Canadian Cancer Society, jenž vynesla z jeho EP *The Orphan Boy* dva tisíce dolarů (píseň, kterou svého času nazpíval jeho

otec Jaromír Mayer - <http://www.bomba.cz/video/maly-pritel-z-mesta-n/>), přítel Karla Černocha, v jehož podání je píseň na slova Zdeňka Borovce Malý přítel z města N také velmi známá).

Stovky DVD svých alb *Live in Concert* and *This is who I am* daroval newyorské charitě Musicians On Call, jež poskytuje hudební knihovny americkým nemocnicím. Newyorská organizace MOC byla založena v roce 1999 a dnes její prsty zasahují do Philadelphie, Nashvillu a Miami. Její služby oceňují zejména pacienti upoutaní na lůžku.

“Hudba je dar a já jsem velmi vděčný za příležitosti k uskutečnění svých snů, jež mi hudba umožnila. To, že jsem schopen se podílet s druhými, abych je rozesmál, abych jim pomohl zapomenout na jejich strasti a pomoci jim v časech, kdy to potřebují, je pro mě tou největší odměnou,” uvedl Martin Mayer. Pořídte si také album charismatického Martina Mayera *Alone* a obohatte finanční sbírku Canadian Red Cross při realizaci projektu *Japan Earthquake Relief*, navštivte laskavě web na adrese: <http://www.martinmayer.com/home.html>.

Naše blahopřání letí do Edmontonu: česká legenda hudební scény pan Jiří Traxler se 12. března dožil požehnaných 99 let.

Jiří Traxler je zakladatel a spoluvůdce naší swingové éry. Spolu s Kamilem Běhounekem napsal písníčky, které zpívalo několik generací. Mnohé z nich žijí dodnes. Mimo jiné ho za svého následovníka považoval také Jaroslav Ježek, který mu světil svůj orchestr k nahrávce. Skladatel je osobnost ojedinělá, shodují se mnozí.

Dokázal to i svým vynikajícím životopisem *Já nic, já muzikant*, což je doslova historický pramen prvního rádu,” uvedl svého času hudební publicista Lubomír Dorůžka.

Jiří Traxler v roce 1950 z Československa emigroval a žije v Edmontonu, kde je neodělitelnou součástí tamější komunity. Krátce po útěku působil v radiové stanici CBC, schopnost kreslení jej přivedlo jako kreslič do letecké společnosti Bombardier. Ještě donedávna seděl za pianem, aby si nejen zazpíval, ale aby si zahrál i nově složené písně. Je úzce spjat s edmontonským dětským pěveckým sborem. Všichni Vám, pane Traxlere, srdečně blahopřejeme. Foto: operaphus.cz

VZKAZ PETRU NEČASOVI

BRNO. Zůstaneme v opozici až do příštích voleb. Pokud vláda přesto prosadí reformu daní, zvýšení DPH a změnu penzí, pak všechno zrušíme, jakmile k tomu dostaneme od voličů mandát.

Vzvak premiérovi Petru Nečasovi, ať s nimi při svých reformách ani nehledá kompromis, odhlasovali delegáti brněnského sjezdu ČSSD.

Spolupráci s jakoukoli z vládních stran odmítli delegáti tím, že zvolili předsedou Bohuslava Sobotku. Ten se od svého rivala Michala Haška nejnápadněji lišil jednoznačně formulovanou větou: “Bez voleb by sociální demokracie do vlády vstupovat neměla, 56 současných mandátů ve sněmovně je příliš málo na korekci chyb Nečase a Topolánka,” řekl ve svém nominačním projevu. Hašek útočil na Neča-

sův kabinet slovy: “Je to nejhorší vláda, kterou tato země od roku 1989 měla.”

Sobotkův výrok mohl zabrat, protože vylučoval, že se bude opakovat dva roky stará historie. Tehdy sociální demokracie svrhla hlasováním o nedůvěře Topolánkovu vládu, nejlíc na to ale doplatila sama: “Veřejnost přijala pád vlády spíše s rozpaky. Právci se nakonec podařilo postavit proti naší straně část proevropsky naladěných občanů,” připomněl Sobotka hlavní důvod, proč ČSSD loni prohrála sněmovní volby. Delegáti dali přednost Sobotkovi i tím, že do stranického vedení zvolili v naprosté většině jeho přívržence. Namísto nich nastoupili Sobotkovi spojenci Jiří Dienstbier a Martin Starec, doplnit je může ještě Jeroným Tejc, pokud po Sobotkovi převezme

vedení poslaneckého klubu. Sjezd zároveň zavázal nové vedení třemi deklaracemi o zvyšování DPH, penzijní reformě a obraně sociálního státu, které vylučují jakoukoli spolupráci na reformách.

“ČSSD vyzývá vládu, aby nepouštěla penzijní reformu bez souhlasu ústavní většiny,” stojí v jedné z nich. Zároveň sociální demokraté žádají, ať „vláda naprosto upustí od zvyšování cen základních potřeb skrze manipulaci se sazbami DPH.”

Z deklarací přitom vyplývá, že stávající podoba reformy je pro sociální demokracii nepřijatelná. Odmítají zvláště zavedení druhého pilíře penzijního systému, který předpokládá spojení na důchod u soukromých fondů: „V případě zavedení 2. pilíře penzijní reformy jej ČSSD zruší, anebo transformuje tak, aby nevysával peníze z průběžného systému financování důchodů,” zavázali delegáti budoucí > 8

KE DNI

Co je špatného s kanadskou hymnou?, táže se ve své poznámce Jose Batistuta, který na svém blogu iDnes upozorňuje, že píše rád o všem bez mazání mezi kolem úst (nebo že by napsal "huby"?). Určité budete cítit tu nádhernou nejalovou sarkastickou atmosféru, která tak přesně šije do nastoleného problému.

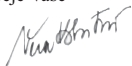
Během Zimních olympijských her ve Vancouveru jsme měli příležitost si vyslechnout kanadskou národní hymnu „O Canada“, celkem čtrnáctkrát – jednou za každé první místo, které Kanada během her vyhrála.

Ale ne všichni z nás ji poslouchali stejnými ušima. V Kanadě jsou totiž ti, kterým vadí, že se v hymně zpívá „... true patriot love in all thy sons command...“ tedy „...pravá vlastenecká láska všech synů, které komanduje...“. Tato objektivní reference v kanadské hymně, která je zpívána tzv. středověkou angličtinou, používá symbolizmus, který identifikuje všechny občany Kanady slovem „syn“, tedy jak muže, tak i ženy.

A toto je přesně to, co nehráje do noty určité části kanadské populace. Založené na stížnostech kanadských feministek, kanadští konzervativci podali kanadskému parlamentu návrh, aby tento verš v kanadské hymně byl zaměněn na „...in all us command...“ aneb „...všechny nás komanduje...“, dávající hymně více genre-neutrální nádech a kompletně vynechávající referenci k „...synům...“.

A tak teď jen musíme doufat, že si toho nevěšmou slovenské feministky. Slovenská hymna totiž referuje k národu stejným způsobem jako kanadská: „... zatavme ich bratia, veď sa oni stratia, Slováci ožijú...“, zamyslel se nad neuvěřitelnou demagogií některých rádobypolitiků Jose Batistuta.

Konečně, máme svoje zkušenosti, ale ani tak si nenecháme vzít neodvratně přicházející jaro. Hodně sluníčka a pohody přeje Vaše

ČESKÁ KNIHOVNA MASARYKOVA ÚSTAVU

na Masaryktownu
450 Scarborough Golf Club Rd.

Toronto

nabízí svoje služby

ST 16.00 - 21.00

Přijďte si vybrat z naší rozsáhlé sbírky knih, filmů a zvukových nahrávek. Pro děti zde máme filmové pohádky a knížky.

Info 416.439 0792

SPOLEČENSKÝ KALENDÁŘ

TORONTO

NE 27. 3. – od tohto data je otevřena výstava s názvem *Last Folio* známého fotografa slovenského původu Yuriiho Dojče v Museum of Jewish Heritage v New Yorku. Zavítatě-li do Big Apple v následujících čtyřech měsících, můžete ji také zhlédnout, více info@mjhny.org, http://www.mjhny.org/e_upcoming.html, tel. 646.437.4202.

ČT 7. 4. ve 20.00 – bel canto koncert sólisty Opery Národního divadla v Praze Zdeňka Plecha a dalších kanadských sólistů v Torontské filharmonii, koná se v George Weston Recital Hall North York, 5040 Yonge St., Toronto), diriguje Milen Nachev. Info a rezervace Dagmar 416.564 7346, *vice plakát str. 11*

SO 9. 4. v 14.00 – zvláštní koncert cyklu Nocturna ve městě v kostele sv. Václava v Torontu, árie světových oper zpívá český špičkový basbarytonista, sólista Opery ND v Praze, Zdeněk Plech. Info a rezervace Dagmar 416.564 7346, *vice plakát str. 5*

Udělejte si nedělní plnou kulturních zážitků, poté můžete navštívit divadelní představení Slovenské mladé scény

PÁ-NE 8.-10. 4. - Slovenská mladá scéna předvede francouzskou komedii dramatika Claude Magniera Oscar, kterou nastudoval režisér Martin Dančovský, jehož uvidíme v hlavní roli: PÁ ve 20.00., SO v 16.00 a 20.00, NE v 16.00, Annex Theatre, 736 Bathurst St., Toronto, info a rezervace 905.891 5690, 647.839 7670 nebo slovakscene@yahoo.ca, vstupné \$20, *vice podrobnosti o hře a foto na str. 10*

NE 10. 4. od 12.00 - slavnostní oběd u příležitosti 100. výročí založení Sokola v Kanadě, koná se ve společenském sále kostela sv. Václava, 496 Gladstone Av., Toronto

NE 17. 4. v 11.00 - oblíbené velikonoční trhy pořádá MMI, přijďte si nakoupit i domácí uzené, klobásy, pečivo, české produkty, knihy aj, nebo jenom setkat se s přáteli, info: 416 439 4354.

SO 30. 4. v 17.00 - dobročinný bál ve prospěch potřebných dětí, Ball Pologne v Le Royal Meridien King Edward Hotel, info a rezervace 416.921 4016 nebo russ@polishorphans.org

NE 1. 5. ve 14.00 - Valná hromada Masarykova ústavu. Rezervujte si čas, každý člen a zájemce o členství v MMI je vítán. Členský roční příspěvek činí \$20. Info (út, st, čt) 416.439 4354

NE 15. 5. v 11.00 - prodej použitých knih na Knižní neděli pořádá Masarykův ústav, velký výběr literatury, přiveďte také děti a své přátele. Děti, všechny knížky, které si vyberete, si budete moci vzít domů jako dárek MMI, info 416.439 4354

SO 28. 5. - sokolské gymnastické soutěže, info Hana Jurásek 905.838 2541 nebo hanajurasek@yahoo.ca.

SO 25. 6. - pořádá Masarykův ústav tradiční Český a slovenský den Kanady na Masaryktownu, den pro celou rodinu a přátele, kteří rádi poznávají česko-slovenskou kulturní historii i současnost. Info 416.439 4354

ST 29. 6. - Sokolský slet v Clevelandu USA, pospěšte si s přihláškou k vycestování, uzávěrka je k 31. dubnu, info: Hana Jurásek 905.838 2541 nebo hanajurasek@yahoo.ca, Anna Janoušová 905.884 9829 nebo anna.sokol@bell.net.

SO 6. 8. - sokolské sportovní hry na Masaryktownu ve všechny, kdo mají rádi pohyb, legraci a přátelské posezení s kytarou. Info přineseme později.

3. - 23. 7. - až třítýdenní turnus v campu Hostýn. Přihlášky pro děti 6-15 let zasílejte co nejdříve také emailem hostyn@live.com, info 450.465 4844, faxem 450.923 4159, podrobnosti www.hostyn.org, *vice na str. 4 ND.*

SOKOL TORONTO

PO 19.30-22.00 - každé - volejbal mužů a žen na George Harvey Collegiate Institute, 1700 Keele St., info Ivo Sypťák 416.656 0490.

VYUČOVÁNÍ ČESKÉHO JAZYKA

SO v 10.00 (do 12.30) - pořádá Masarykův ústav, 918 Bathurst St., Toronto, (www.918bathurst.com) pro děti 5-12 let, info 416.439 4354

CR AT THE TRAVEL AND VACATION SHOW 2011 IN OTTAWA

The Embassy of the Czech Republic in Ottawa in cooperation with the CzechTourism New York will be present at the 17th Travel and Vacation Show in Ottawa, one of the biggest and most popular fairs on travelling in Ontario. Joint exposition at the booth no. 142 will be open to business partners and public on Saturday, April 2 and on Sunday, April 3, 2011 from 10 am till 5 pm. Travel and Vacation Show, Aberdeen Pavilion, Lansdowne Park, 1015 Bank Street, Ottawa. For more information, visit www.travelandvacationshow.ca or www.mzv.cz/ottawa

Oznámení Velvyslanectví ČR v Ottawě

Za účelem dědičného řízení v ČR hledáme potomky bratrů Jana a Ladislava Klimkových původem z Bohuslavic u Kyjova, kteří žili v Kanadě od roku 1948. Ladislav Klimek (nar. 1921) žil se svou ženou Emou (1917) v Torontu, zatímco Jan Klimek (1925) žil zřejmě v Montrealu.

Pokud jste je znali, jste přímí příbuzní (dětí, vnoučata) nebo máte o jejich rodině v Kanadě jakékoli informace, kontaktujte prosím, neprodleně paní Mílu Minnes z Velvyslanectví ČR v Ottawě, tel. 613-562-3875, linka 11.

S hlubokou bolestí oznamuji, že v pátek 22. dubna tomu bude již deset let, co nás navždy opustila všemi milovaná

paní Marie Dašková.

S trvale velkou láskou a bolestí v srdci vzpomíná manžel Karel.

Na den sv. Valentýna 14. 2. 2011, kdy mají všichni na mysli své milované, naše drahá

paní Miroslava Stříbrná

následovala mnoho svých milovaných, kteří již odešli. Nyní je naše Slávinka šťastně opět se svým manželem Jarkou, bratry Honzou a Pepikem a sestrami Manou, Jirkou, Eliškou a Boženkou, jakož i s mnohými přáteli.

Miroslava se narodila 13. října 1919 v Praze a s láskou říkávala, že byla křtěná Vltavou. Zanechává nám v srdcích vzpomínku na svůj nádherný úsměv, lásku a velkodušnost.

Za sebou zanechává Annu (Franz Ludwik Kieling), Marii (Nick Scarfo), Čendou (Hana Hanková), vnoučata Jonathana, Vivieny, Sama a Barbaru, a mnoho svých neteří a synovců v Kanadě, v České republice a Austrálii. Rodina by také ráda vyjádřila nejhlubší dík všem zaměstnancům Armády spásy Meighen Manor za jejich láskyplnou péči během tří let, kdy u nich Miroslava žila.

Vzpomínkový den života Miroslavy Stříbrné se konal v St. Ambrose Church v Torontu 19. března.

Za truchlící rodinu Marie Scarfo

Oznámení velvyslanectví ČR v Ottawě

Velvyslanectví ČR v Ottawě se obrací na krajskou a kanadskou veřejnost se žádostí o pomoc při vyhledání vhodného kandidáta na funkci honorárního konzula (HK) ČR v těchto provinciích: British Columbia (Vancouver), New Brunswick (Fredericton), Nova Scotia (Halifax), Saskatchewan (Regina) a Québec (Montreal, Québec).

Podmínkami pro výkon funkce HK jsou:

- morální bezúhonnost
- dosažené vysokoškolské vzdělání, přednostně právního či ekonomického zaměření
- dobrá znalost poměrů v dané provincii (trvalé či obvyklé bydliště v uvažovaném
- konzulárním obvodu po dobu alespoň 5 let)
- finanční zajištěnost a schopnost hradit náklady spojené s výkonem funkce honorárního konzula z vlastních prostředků (funkce je čestná a nenáleží za ni odměna)
- ochota najmout nebo poskytnout vhodné prostory pro honorární konzulární úřad a udržovat chod konzulárního úřadu na své náklady
- velmi dobrá znalost anglického a českého jazyka (v provincii Québec navíc znalost francouzského jazyka) či možnost zaměstnání na své náklady osoby velmi dobře ovládající český jazyk
- vlastní praktická zkušenost s administrativní (konzulární, advokátní) prací. Úkolem HK je reprezentovat ČR; vykonávat ověřovací a jiné akty konzulárních funkcí; pomáhat českým fyzickým a právníckým osobám a chránit jejich zájmy; podporovat hospodářské a kulturní styky mezi ČR a Kanadou.
- Kromě nutnosti finančně zajistit veškerý provoz honorárního konzulátu musí jmenovaný HK také zajistit pravidelnou provozní dobu kanceláře HK v průběhu celého roku a být připraven řešit některé situace nad rámec provozní doby (například extrémní situace jako jsou sportovní úrazy, úmrtí atp.)
- Pro podrobnější informace můžete kontaktovat konzulární oddělení ZÚ Ottawa (e-mail: consular_ottawa@embassy.mzv.cz) nebo přímo velvyslance Ing. Karla Žebrakovského.

Pisemné návrhy obsahující životopis vážného kandidáta na funkci HK zasílejte na adresu

Velvyslanectví ČR v Ottawě: Embassy of the Czech Republic, 251 Cooper Street, Ottawa, Ontario, K2P 0G2, podle možnosti do 30. dubna 2011.

Ing. Karel Žebrakovský, velvyslanec ČR

We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Publications Assistance Program towards our mailing costs.

Dvojičíslo 6/7 vyšlo 24. března,

č. 8 vyjde 28. dubna, uzávěrka je 22. dubna.

REDAKCE 416. 439 9557 www.novydromov.com

Ladislav Křivánek vyzývá další k následování: Chceme justici bez komunistických soudců a státních zástupců!

*Vážení přátelé,
spoluobčané,*

pokud Vám není lhostejný stav české justice, kde od roku 1989 dosud stále pracuje na tisíc bývalých komunistů ve významných pozicích, přečtěte si prosím pozorně přiloženou tiskovou zprávu. Máte-li opravdu zájem o napravení tohoto systému a demokracie, připojte se k ostatním svým podpisem na petici na

<http://www.bezkomunistu.cz/>

Pošlete petici dále svým přátelům třeba i na facebook.

Ve zpravodajství Jana Šinágl se dočtete, jak se Tomášovi Pecinovi podařilo docílit, že nařízením Ústavního soudu jsou konečně bývalí komunističtí soudci, státní zástupci, prokurátoři a předsedové soudů povinni přiznat své bývalé členství ve zločnické komunistické straně, na jejíž rukou lpí krev národa. Petice požaduje odstranění těchto lidí v soudcovských talárech z jejich funkcí.

Když se dnes u soudu sejde komunista soudce s komunistou

prokurátorem (o to se již postará předseda soudu, tedy další komunistka, určující, který soudce dostane který případ do rukou), a obžalovaný nebo žalobce, který komunistou není, nebo je dokonce antikomunistou, kdo asi vyhraje?

Každý si dovede představit jejich činnost před rokem 1989, což je, jako by v Německu ještě dvacet let po válce soudili nacističtí soudci.

Doufám a chci věřit, že každý rozumný a slušný člověk, kterému jde o demokracii a o blaho národa, nemůže mít jinou volbu, než petici podepsat.

Svým podpisem pomůžeme nastartovat očistění justice v zemi, jejíž soudní a právní systém má stále velmi daleko k dokonalosti, a kde Masarykovo heslo „Pravda vítězí“ je dnes jen prázdným heslem.

Web - přeneste adresu do browseru: <http://www.sinagl.cz/z-nasi-korespondence/tiskova-zprava-petice-za-nuceny-odchod-clenu-a-kandidatu-ksc-z-justice.html>

V poslední době se u nás vede podivná diskuse o daních. Diskutuje se o sjednocení sazeb, tedy o prosazení toho, čemu se poměrně nepřesně říká "rovná daň". Je to ale skutečně to nejpodstatnější, o čem se má diskutovat? Podle mne nikoliv. Rovná daň totiž může být ve výši 10 % i 100 % - a v obou případech bude rovná. Její účinky jsou ale radikálně odlišné. O "rovnou daň" jde tedy až v druhém řádu. V prvním řádu jde o to, zda jsou daně vysoké nebo nízké. A o tom nám podává svědectví tzv. složená daňová kvóta.

Moje vlastní strana ODS je v posledních devíti letech zamilovaná do představy rovné daně. Začal s tím Vlastimil Tlustý a dostalo se to do několika volebních programů. Za několik týdnů bude ODS slavít dvacáté výročí svého založení, a proto stojí za to připomenout, že na počátku stála myšlenka "nízkých daní" a nikoliv "rovných daní". K tomuto původnímu konceptu se musíme dle mého soudu rychle vrátit, protože nízké, nikoliv rovné daně jsou podstatou pravcové politiky.

Položme si otázku, jaký základní důvod má volič k volbě pravice? Od doby Ronalda Reagana a Margaret Thatcherové je jím skutečnost, že pravice sníží složenou daňovou kvótu a tím rozšíří prostor svobody pro vlastní iniciativu jednotlivce. Pravice tedy nabízí levnější stát než levice. To je základní

důvod její existence. Pokud tento úkol přestane plnit, ztratí u lidí, kteří se chtějí spoléhat sami na sebe, důvěryhodnost. Přesně to se nyní v případě ODS děje. Pravcový volič nepotřebuje stranu, která mu bude zvyšovat daně; takovou stranu volit nebude. Pokud ODS bude prosazovat zvyšování daní a poplatků (to jsou prosím taky daně), tak bude ztrácet voliče.

Chceme rovné, nebo nízké daně?

Hynek Fajmon

Aby bylo jasno, netvrdím, že myšlenka rovné sazby daně z příjmu nebo daně z přidané hodnoty je špatná. Vždy si ale musíme klást otázku, na jaké úrovni bude tato sazba srovnána, protože opravdu záleží na tom zda to bude 10 % nebo 100 %. U daně z příjmu máme sice nyní jednu sazbu, ale v systému existuje obrovské množství výjimek a ve výsledku tato daň jedné sazby nemá. Proč vláda nenavrhuje zrušení těchto výjimek? Bojí se lobbingu zájmových skupin?

Podobně je tomu u DPH. Když se v ODS mluvilo o tom, že jedna rovná sazba DPH bude na úrovni 15 %, mělo to jistou logiku. Pokud ale sjednotíme sazbu DPH na 20 %, tak už to logiku postrádá, protože se složená daňová kvóta zvýší a těžce to postihne tisíce živnostníků,

kterí jsou klasickými pravicovými voliči. Musíme se dívat nejen na to, jaké daně máme v Česku. Jsme součástí EU, kde platí pravidla volného pohybu osob, zboží, služeb a kapitálu. Proto musíme brát ohled na to, zda jsme v rámci EU daňově konkurenceschopní.

Rovnou sazbou DPH ve výši 20 % např. u řady potravin tuto konkurenceschopnost budeme ztrácet podobně, jako jsme ji již díky Fischerově vládě ztratili v případě spotřebních daní na benzín a naftu. Je politováníhodné, že tuto chybu, kterou před několika dny přiznal i bývalý ministr financí Janota, nehodlá současný ministr Kalousek napravit. Důsledky jeho nečinnosti v této věci nakonec dopadnou na nás všechny.

Položme si otázku, zda si opravdu přejeme, aby Ostraváci jezdili pro naftu nebo benzín a týdenní nákup do Katowic nebo Ústěčáci do Drážďán? Já si to rozhodně nepřejí, protože česká státní kasa na takto hloupě nastavené výši daní prodělá - a s ní my všichni. Sečteno a podtrženo: ODS nesmí připustit jakékoliv zvyšování složené daňové kvóty. Pokud nějaká daň náhodou stoupne, tak se to musí vykompenzovat snížením nějaké jiné daně. Nejlepší by ovšem bylo daně celkově snížit. To je to, co chce (a nakonec i ocení) pravicový volič.

Autor je poslancem Evropského parlamentu za ODS. Zdroj: <http://fajmon.blog.idnes.cz/>, 9. 3. 2011

WE DON'T JUST CONNECT GREAT CITIES.
WE CONNECT GREAT FAMILIES.

Prague \$655*

TAXES AND FUEL SURCHARGES OF UP TO \$440
(DEPENDING ON ITINERARY) ARE EXTRA & NOT INCLUDED.

All fares are based on roundtrip from Toronto.

Call your travel agent or contact Finnair at 1-800-461-8651
or 416-222-0740. Book online at www.finnair.com/ca

FINNAIR
DESIGNED FOR YOU

Jenda přiletěl z Prahy a první, co řekl, když se pozval na třídařevnou bábovku: „Políbil jsem kanadskou zemi blahem, když jsem vysedl z letadla v Torontu.“

„Jak se daří mamince,“ optala se Eva, protože Jenda letěl do Česka slavít maminciny 90. narozeniny, a Jenda řekl, že na oslavy narozenin přijelo 50 členů rodiny a že hostina byla jak svatba; řekl, že jídlo bylo skvostné, pít teklo proudem a že se hlavně mluvilo o zvýšení DPH. „Proč se mluvilo o DPH?,“ optala se Eva, „když se mělo mluvit s babičkou o babičce.“

„Babička to začala,“ řekl Jenda, „a říkala, že za komunistů žádná DPH nebyla...“

„Nemohla být,“ řekla všeznalá Eva, „protože DPH vymysleli ve Francii v roce 1954 a tam DPH začalo jako státem organizované zdanění spotřeby.“

„To jsem nevěděl,“ přiznal Jeník, „ale Češi DPH vášnivě nenávidí jako státní okrádání národa...“

„Není to žádné okrádání národa,“ řekla Eva, „ale státní příjmy na financování nesčetných sociálních zabezpečení, které Češi, a vlastně všichni Evropané, očekávají od státu.“ Jenda se zamračil a Eva pokračovala: „V sociálním státu evropského typu je DPH čistý příjem státní pokladny, která pak peníze přerozděluje do zdravotnictví a penzistům a podporám sociálně slabým a státním zaměstnancům...“

„Nojo,“ řekl Jenda, „Češi nevidí, co od státu dostávají, ale vidí, jak je stát vytvářá.“

„Hele, Jeníku,“ řekla Eva, „ve všech zemích EU je DPH 20 %, v Dánsku, Norsku a ve Švédsku 25 %...“

„Neříkej,“ vzdychnul Jenda, „Češi to říkají jakoby byli jediní takto státem dojeni.“

„Ale kdepak,“ řekla Eva, „sociální demokrati slibují a pak zvyšují daně a tak furt dokola a víc.“

„Ale z toho pak není úniku,“ vyjekl nahlas Jeník s plnou pusou bábovky, a já jsem se vmísil do besedy o DPH: „Únik z placení DPH je dvojný, aspoň já vím od Moraváků o dvou způsobech: První způsob je, že Ostraváci jezdí nakupovat do Polska potraviny, a tím se vyhýbají placení DPH v Ostravě. Spousta mých známých to dělá pravidelně jednou dvakrát měsíčně, a tím ušetří DPH, protože v Polsku je na potraviny jen 5-8%. A to dělala spousta lidí, kteří žijí blízko německé hranice a vyplatí se jim nakupovat v Německu, kde je na potraviny jen 7%.“

Češi zlostí zblednou, když DPH zvednou

Pro ND Rost'a Firla

„A druhý způsob?“, obrátil se na mě Jenda.

„Druhým způsobem vyhýbání se placení DPH je takzvaná šedivá ekonomika, kdy se řemeslníkovi, který vymaloval byt, zaplatí v hotovosti a bez faktury, takže jeden má vymalováno, druhý zaplacen a stát utíe hubu. Anebo nakupování na trhu od malovýrobce za hotové, to je totéž...“

„Ovšem takové počínání je ilegální, ale spotřebitel dobře ví, kdy je příliš zatěžován daněmi; v Itálii probíhá skoro polovina veškeré ekonomické činnosti formou šedivé ekonomiky. Ale pak stát zvýšením DPH vlastně ztrácí příjem do státní pokladny z DPH,“ vzdychl Jeník. „Ovšem, a proto Američani žádnou DPH nemají!“, řekla Eva.

„Nepovídej?!“, divil se Jenda a Eva dodala, že nejlépe fungující ekonomiky na příjmy z DPH nespolehají. „Donedávna nespolehaly,“ opravila se Eva, „Kanada zavedla DPH v roce 1990 (zvanou GST, teď 5%); Austrálie po roce 2005 - o 10 let později, 5%. A teď Obamova administrace nad tím uvažuje, jenže jakmile se to proháčko, tak bylo velké kvílení po státech amerických.“

„Podívej se, Jendo,“ řekla Eva, „v každé historické době a všude na světě se vybírají daně. Lidé jsou ochotni platit za ochranu, a platí buď státu, nebo baronovi na hradě, nebo pirátům - to je jedno. Ale jen do určité výše. Když je to vybírání na ochranu příliš vysoké, lidé si jdou najít nějakého méně náročného loupeživého barona, či piráty, nebo hledají cestu, jak ošidit stát o daně.“

Jenda nám přivezl český film *Zítřka to roztočíme, drahoušku*, který mu dala babička, aby vzpomínal na zlaté české časy. Řekli jsme, že to neznáme nebo nepamatujeme, a Jeník hned vsunul film do přehrávače, že to musíme okamžitě vidět, že to jsou orgie konzumerismu, když zboží nebylo; odmítli jsme se dívat, když máme hosta, a slíbili, že se na to podíváme večer, jaké ty staré zlaté časy podle jeho staré maminky bývávaly, když DPH nebyla...“

Strílet na zloděje není zločin

Tomio Okamura

Pokud okrádaný člověk usmrtí zloděje, jde o vraždu, a ne o mírněji trestané zabití. V novém stanovisku to včera uvedl Nejvyšší soud. Prostá krádež majetku podle soudu není podnětem k silnému rozrušení, a nemůže být tedy polehčující okolností. Okrádaný člověk, který svůj majetek brání, páchá podle soudu zločin. Podnětem k tomuhle stanovisku byl případ Karla Bašty, který před-

loni dvakrát vystřelil na auto, ve kterém ujížděli zloději s lupem z jeho sběrný surovín. Při posledním projednávání u Vrchního soudu dostal pan Bašta šest let vězení za pokus o vraždu. Svým způsobem měl pan Bašta štěstí. Kdyby v autě seděli místo bílých tři Romové (nebo Japonci), mohl dostat dvakrát tolik za rasistické motivovaný pokus o vraždu. Taky nemusel mít zbraň a parta ho mohla ukopat k smrti. Nestálo by to za to. Sběrnou už mu předtím čtyřikrát vykradli, a tak v ní už mohl cenného nemohlo získat.

Samozřejmě, dá se na to pohlednout jinou optikou - vím, že mě některá média zitra možná označí tentokrát za populistu, ale nedá mi to, abych neocitoval některé z názorů k tomuhle šalamounskému rozsudku. Pokud totiž „prostá krádež, ačkoli je zavřením hrozným skutkem, není důvodem k silnému rozrušení“ pak „slavný Nejvyšší soude, důvodem k silnému rozrušení jsou mimo veškerou pochybnost Vaše podobná rozhodnutí. Opatrujte se, ať někdo nezabije Vás...“

„Dejte si milí soudci také pozor, aby si někdo Vaše tvrzení nešel prověřit krádeží Vašeho majetku. Každopádně by Vás to nemělo rozrušit.“

Je také na zváženo, zda úraz či úmrtí zloděje při výkonu „po-

volání“ není normální „pracovní úraz“. Nejvyšší soud by měl v tomto ohledu domít zdravotní pojišťovny, aby podobné lapálie zařadily do pojistných úhrad. Říká si ale, jestli nebude levnější nařídít rovnou okrádaným povinnost uvařit zloději kafe a pak mu cennosti na cestu úhledně zabalit. Kafe raději bez kofeinu. Protože kdyby zloděje po kafi třel fil šlak, asi byste z basy nvyvlezi.

Když vezmeme případ vážně - a to bychom měli - pak rozsudek nad panem Baštou nelze logicky zdůvodnit. Vražda je plánovaná chladnokrevně usmrcení člověka. Pan Bašta si ráno zabíjení nplánoval. Abych ho nehájl příliš, zřejmě zabíjet chtěl, nejspíš nějaké divoké tvory v lese. V každém případě nebylo jeho úmyslem běžet do své firmy a tam vraždit nevinné oběti. Varovná SMS mu nahlásila narušení objektu. Šel ho zkontrolovat - a objevil tu opilé zloděje. Ti i s lupem začali ujíždět. A on se pokusil střelbou auto nacpané jeho materiálem zastavit. Ať zvedne ruku ten, kdo by v daném okamžiku neudělal to samé? Vlastně, co má člověk v takové situaci dělat?

A tohle že má být pokus o vraždu? V nejlepším případě to je

vážný pokus soudu zabít jakýkoli zdravý rozum a spravedlnost.

Na ochranu majetku nám dává právo naše ústava. Ta je nadřazená jakémukoli zákonu. A jakémukoli zloději. Alespoň jsem stále toho naivního názoru. Pokud to nezvládná policie, nesmí nikdo bránit, abych si majetek chránil sám.

Případ šesti let navrdo za zranění dvou zlodějů mj. srovnal novinář Jakub Hájek s případem, kdy opilý řidič zranil chlapce, tátu a zabil jedenáctiletou dceru. Pachatel neměl řidičák - za opakovaně řízení v opilosti už mu ho dřív policie zabavila. Auto nemělo ani techničák. Recidivista dostal 3 roky.

„Vítejte zkrátka v zemi, kde oko zlodějký má větší hodnotu než život jedenáctileté dívky.“

Zdroj: <http://www.nasepenize.cz/tomio-okamura-strilet-na-zlodaje-neni-zlocin-komentar-8604>, 9. 3. 2011

Foto Wikipedie

Metodické kurzy v ČR pro učitele českého jazyka v krajských komunitách

Účastníci absolvují dvouúdobný intenzivní výuku metodiky s cílem zdomaknit a stabilizovat formy vyučování češtiny. Součástí kurzu je i návštěva odborných pracovišť, která mají vabzu na český jazyk a literaturu. Účastníkům jsou plně hrazeny doprava, ubytování a stravování. Aby mohla být doprava proplacena, přílet/příjezd na kurz musí být realizován nejdříve 2 týdny před konáním kurzu, odlet/odjezd musí být realizován do 2 týdnů po skončení kurzu.

Účastníci navíc obdrží finanční příspěvek na osobní výdaje ve výši 1.000,- Kč. Úhrada nákladů zdravotní péče je zajištěna v rozsahu požadovaném zákonem č. 326/1999 Sb., Účastník kurzu musí mít alespoň 18 let a musí umět dobře česky. Do kurzu je možno přihlásit se opakovaně.

K přihlášení je potřeba vyplnit online formulář, který je dostupný na webových stránkách Domu zahraničních služeb www.dzs.cz. Vyplněnou a výtiskem přiloženou přihlášku v jedné kopii spolu s doporučením krajského spolku a je třeba zaslat na adresu Velvyslanectví ČR v Ottawě do 13. 3. 2011. Vyjádření krajského spolku k žádosti svého člena musí obsahovat podporu a zdůvodnění účasti ve prospěch rozvoje výukových a kulturně-osvětových aktivit spolku.

Komise složená ze zástupců MZV, DZS a MŠMT do 15. 4. 2011 rozhodne o přijetí do kurzu a do 15. 5. 2011 zašle vybraným kandidátům potvrzení o přijetí. Termín kurzu: 29. 8. - 9. 9. 2011

V případě dalších dotazů prosím kontaktujte Petru Klobošákovou na Velvyslanectví ČR v Ottawě, tel. 613 562 3875, linka 26, nebo emailem petra_klobošáková@mzv.cz

Mami a tatí,

letos mě určitě pošlete na do tábora Hostýn. Existuje již od roku 1954. Nachází se 80 km severně od Montrealu v lesích Laurentinského pohorí. Tábor vlastní pláž na jezeře Lafond. **Tábor pro děti 6 - 15 let bude mít opět jeden třítydenní turnus 3. - 23. července.**

Budu tam na čerstvém vzduchu a budeme mít hodně legrace. Podívejte se, co děti dali na www.youtube.com pod heslem Camp Hostyn. Cena pobytu je 350\$/ 1 týden, 695\$/2 týdny a 890\$/3 týdny. Za každé další dítě ze stejné rodiny je navíc sleva 10 %. Už začínám šetřit. Možná že i děda s babičkou pomůžou. Daně se neplatí. Sociálně slabé případy se řeší individuálně. **Budu tam mít tyto výhody: zkušené vedoucí, dobré jídlo a bohatý program. Dostanete potvrzení na daňové účely!** Do tábora se přijímají i děti, které nemluví ani česky, ani slovensky. Mohu přijet se svými kamarády či kamarádkami. Hledají prý také placené kuchařky (či kompenzace za pobyt dětí) a vedoucí k dětem. Přihlášky na dětský tábor a na práci jsou na internetu: www.hostyn.org. Chci také mít nezapomenutelné vzpomínky na své dětství. Všichni, kdo tam kdy byli, je mají a rádi se na tábor vrací. Tábor bude mít na starosti

už podeváté Josef Maxant, tel. 450-465-4844, fax: 450-923-4159, health_vifad@sympatico.ca; Další informace: Viera Šebénová, Tel.514-385-5153, hostyn@live.com; Zdeněk Nosek Tel. 514-365-8863.

Proti Kaddáfímu zasiahnu aj dánske a nórske stíhačky

KODANĽ/OSLO. Štyri dánske bojové lietadlá typu F-16 vzlietli v nedeľu z talianskej leteckej základne Sigonella smerom na Líbyu, kde sa pripoja k leteckým silám západnej koalície, ktorá vedie ofenzívu proti silám Muammara Kaddáfího.

Ako informoval dánsky verejnoprávny rozhlas, ktorý sa odvolával na svojho spravodajcu na základni, „štyri dánske lietadlá F-16 práve vzlietli... smerujú na misiu v líbyjskom vzdušnom priestore“. Nórsko medzitým oznámilo, že svoje lietadlá pošle do misie v pondelok ráno. „Nebudeme potvrdzovať ani vyvracať“, že stíhačky vzlietli, povedal Torben Kjeldsen pre tlačovú agentúru AFP.

Spomínané bojové lietadlá, ako aj dve rezervné lietadlá (takisto typu F-16) prileteli na základňu Sigonella v sobotu. Dánsky parlament ešte v piatok jednohlasne podporil vládný návrh o vyslaní bojových lietadiel do Líbye. Prvé zo šiestich bojových lietadiel F-16, ktoré Nórsko vyšle do Líbye, aby sa pripojili do spomínanej kampane, opustí Nórsko v pondelok, informovali zdroje z prostredia vzdušných síl. „Prvé

nórske lietadlá odletia v pondelok ráno. Posielame tiež 120 pilotov, technikov, bezpečnostných pracovníkov a tlačových dôstojníkov,“ uviedol v nedeľu pre novinárov veliteľ leteckej základne Bodo v severnom Nórsku Per Egil Rygg. Nórsky premiér Jens Stoltenberg v sobotu vyhlásil, že jeho krajina do protikaddáfívskej ofenzívy poskytne šesť lietadiel F-16.

Medzitým šéf francúzskeho generálneho štábu plukovník Thierry Burkhard v nedeľu oznámil, že do kampane proti líbyjskému režimu sa už zapojilo „viac ako 15 lietadiel“, ktoré „predstavujú široký rozsah schopností (Francúzska pre boj) vzduch-zvzduch a vzduch-zem“. Ako vysvetlil, lietadlá uskutočnili operácie „leteckej obrany a pozemnej podpory, tankovania, leteckého pozorovania a odhaľovania“.

V rámci najväčšej intervencie Západu v arabskom svete od invázie do Iraku pod vedením Spojených štátov amerických v roku 2003 americké vojnové lode a britská ponorka vystrelili na Líbyu viac ako 120 rakiet typu Tomahawk a tri americké bombardéry typu B-2 zhodili na

hlavné líbyjské letisko 40 bômb. Celú akciu vo štvrtok schválila BR OSN rezolúciou číslo 1973 s cieľom zabrániť Kaddáfího silám útočiť na civilistov.

<http://www.sme.sk/c/5815932/proti-kaddafimu-zasiahnu-aj-danske-a-norske-stihacky.html>, 20. 3. 2011

BRATISLAVA. Slovensko v súčasnosti neuvažuje o priamom zapojení sa do operácie, ktorú začala v Líbyi koalícia krajín pod vedením Francúzska.

„Môžem potvrdiť, že v súčasnej situácii na základe požiadaviek, ktoré dostali všetky členské krajiny NATO, neuvažujeme o priamom zapojení sa Ozbrojených síl SR do tejto operácie,“ uviedol dnes pre TASR hovorca ministerstva obrany Ivan Rudolf.

Rezort obrany podľa neho pozorne sleduje situáciu v Líbyi a berie na vedomie rozhodnutie medzinárodnej koalície presadiť schválenú rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN o vytvorení bezletovej zóny.

„Diktátor Kaddáfí napriek deklarovanému prírermiu pokračoval v zabíjaní nevinných civilistov, čo medzinárodné spoločenstvo nesmie a nebude tolerovať,“ dodal Rudolf v stanovisku.

<http://www.sme.sk/c/5815751/slovensko-neuvazuje-o-priamom-zapojeni-do-operacie-v-libyi.html>, 30. 3. 2011

PRAHA. Český velvyslanec pri NATO Martin Povejšil v sobotu řekl, že Česko by se do uvažované akce Severoatlantické aliance proti silám líbyjského vůdce Muammara Kaddáfího zapojilo jedině nepřímou. Informovala o tom ČT24. Aliance nyní zvažuje, zda se zapojí do operací namířených proti líbyjskému režimu. Rozhodnout by se mohlo už v neděli, kdy mimořádně zasedá Severoatlantická rada, která je nejvyšším rozhodovacím orgánem NATO.

Česko by se podle Povejšila, který ČR zastupoval na sobotním jednání aliance v Bruselu, mohlo do akce NATO zapojit jen nepřímou, neboť nedisponuje takovými prostředky, které jsou pro tento druh operace potřeba. Toto stanovisko potvrdil později i ministr zahraničních věcí ČR.

<http://www.prvnizpravy.cz/zpravy/z-domova/libye-cesko-se-byse-do-akce-nato-zapojilo-jen-nepriamo>, 20. 3. 2011

Proces Široký verzus Šťastný odročili

BRATISLAVA. Civilný spor, v rámci ktorého na ochranu osobnosti žaluje prezident Slovenského zväzu ľadového hokeja (SZLH) Juraj Široký bývalého generálneho manažéra slovenskej hokejovej reprezentácie, europoslanca za SDKÚ Petra Šťastného, dnes Okresný súd Bratislava I odročil na záver mája.

Sudkyňa v tomto spore vypočula jedného svedka. TASR o tom informoval hovorca Krajského súdu (KS) v Bratislave Pavol Adamčiak.

Naposledy sa v tejto veci konalo v polovici decembra minulého roka, kedy sa Široký ospravedlnil a na procese sa nezúčastnil, podobne ako na predchádzajúcom pojednávaní koncom októbra.

Jeho právny zástupca vtedy upozornil, že v danej veci Široký vypočul už v januári 2009 a uviedol všetko, čo považoval za potrebné. Ďalšie vypočutie navrhovateľa pred konaním preto už potrebné nie je. Široký žiada v tomto spore od Šťastného náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 16 597 eur. Žaluje ho za výroky v denníkoch Hospodárske noviny, Šport a v týždenníku Plus 7 dní v roku 2006 na adresu jeho údajnej spolupráce s komunistickou štátnou bezpečnosťou, ale aj práce v SZLH.

Na spomínanom decembrovom pojednávaní vypovedal výkonný riaditeľ dcérskej spoločnosti SZLH, Marketing SZLH Martin Ryba a audítor Vladimír Polák. Doplnenie dokazovania ich vypočutím žiadali navrhovateľ a výpovede sa týkali činnosti SZLH.

„To je proste odvádzanie pozornosti. Ja som iba povedal, čo sa robilo vo zväze. Hovoril som vo všeobecnosti, hovoril som iba o faktoch a ja si za nimi stojím. Ja proste nedôverujem ľuďom s takou minulosťou, akú má pán Široký,“ reagoval vtedy pre TASR Šťastný.

„Človek, ktorý bol komunistický špión, vysoký dôstojník štB, participoval na zločinoch bývalého režimu, lebo to bol zločinecký režim, dnes takýto človek sa hája a obviňuje druhých, ktorí sa snažia túto spoločnosť trochu očistiť. Mám veľký záujem, aby práve ľudia s takouto minulosťou neboli na spoločensky dôležitých pozíciách a presne takou je pozícia prezidenta SZLH,“ dodal vtedy Šťastný.

<http://www.sme.sk/c/5796183/proces-siroky-verzus-stastny-odrocili.html>

Slovenské centrum v Londýne vystúpilo zo SZSZ

CENTRUM DÔRAZNE ODMIETA TVRDENIA PREDSEDU SZSZ, SKALSKÉHO, ŽE ZASTUPUJE CELÉ SLOVENSKÉ ZAHRANIČIE A ŽE ZA NIM STOJÍ POL MILIÓNA KRAJANOV.

BRATISLAVA. Slovenské centrum v Londýne vystúpilo zo Svetového združenia Slovákov v zahraničí (SZSZ).

TASR o tom informoval riaditeľ centra Richard Plašek, ktorý v liste adresovanom predsedovi SZSZ Vladimírovi Skalckému uvádza viaceré dôvody.

Slovenské centrum dôrazne odmieta Skalckého tvrdenia, že zastupuje celé slovenské zahraničia a že za ním stojí pol milióna krajanov. SZSZ je občianskym združením dobrovoľne platiacich členov, tí sú však samostatní v aktivitách a rozhodovaniach, dôvody Plašek. Skalcký zlyhal pri organizovaní III. Valného zhromaždenia SZSZ v roku 2009, s Výkonným výborom nepripustili diskusiu a nedali možnosť členom združenia nahliadnuť do finančnej správy, hoci ho o to žiadali pred zhromaždením, dodáva Plašek. Riaditeľ centra tvrdí, že Skalcký v mene ich spolku a celého slovenského zahraničia začal verejnú kampaň proti predsedovi Úradu Slovákov žijúcich v zahraničí Milanovi Vetrákovi, bývalému členovi Generálnej rady SZSZ za západnú Európu. Ten bol poverený zastupovaním „našich krajských spolkov zo západnej Európy pri podaní žalob voči SZSZ, pričom jedna zo žalob sa týkala nečinnosti orgánov SZSZ“, uvádza ďalej Plašek.

Podľa jeho slov SZSZ pod Skalckého vedením neurobilo nič pre slovenskú komunitu vo Veľkej Británii. Príkladom Skalckého prívlastňovania si skutkov iných je podľa Plaška ich aktivita Volím zo zahraničia, čo sa odzrkadlilo v náraste voličov zo zahraničia, ako aj v programovom vyhlásení vlády SR.

Riaditeľ Slovenského centra v Londýne zároveň odmieta Skalckého vyjadrenia o bývalom riaditeľovi centra Martinovi Hakelovi, ktorý „počas desiatich rokov venovaných krajskému životu urobil spolu za pomoci dobrovoľníkov obrovský kus práce pre Slovákov žijúcich vo Veľkej Británii“.

[Zdroj: http://www.sme.sk/clanok_tlac.asp?cl=5799771](http://www.sme.sk/clanok_tlac.asp?cl=5799771), 9. 3. 2011

Spätný pohľad na obvineného prokurátora

Marián Leško

Medzi prokurátormi sú aj skorpumpovaní ľudia a niektorí sa pre svoju úplatnosť dostali pred súd. Aj na budúci týždeň sa Špeciálny zločinový súd bude zaoberať dvoma obžalovanými prokurátormi. O tom, čo sa v prostredí prokuratúry deje, pred desaťročím hovoril práve teraz obvinený prokurátor „Michal B“.

V roku 2002, keď sa prevládalo, že dvoch pašerákov cigariet pustili z väzby, lebo prokurátor od nich dostal 100-tisíc korún, Barila povedal, že také praktiky sa používajú a priznal, že pozná prokurátorov i sudcov, o ktorých sa hovorí, že berú úplatky, ale nechcel ich menovať, lebo „plati prezumpcia neviný“.

Prezumpcia neviný platí i v jeho prípade a keď vyšetrovateľ Úradu boja proti korupcii tvrdí, že troch podnikateľov a ich advokáta, prokurátora i sudcu obviňuje „na základe zadokumentovaných dôkazov“, bude ich musieť preukázať. Lebo tu už boli oslobodení aj činitelia, o ktorých vyšetrovatelia tvrdili, že ich pristihli priamo pri číne.

Obvinenie Michala Barilu je výnimočné v jednom ohľade – ako prokurátor bol činný v dôležitých a sledovaných prípadoch. On sa nezaoberal pašerákmi cigariet, ale napríklad tým, či majú byť obžalovaní dvaja premiéri (za to, že nezákonne vyplátili od-

meny členom vlády), alebo tým, či má byť obžalovaný poslanec SNS (za to, že sa dopustil výrokov podnecujúcich k národnostnej a rasovej nenávisti).

Tak ako v ďalších prípadoch, ani v týchto dvoch prokurátor Barila so žalobou na súd nešiel. Vtedy boli jeho rozhodnutia ťažko pochopiteľné. Po obvinení, že sa ako prokurátor správal korupčne, sú jeho staršie rozhodnutia o niečo „pochopiteľnejšie“.

Zdroj: <http://komentare.sme.sk/c/5813796/spatny-pohlad-na-obvineného-prokurátora.html>, 18. 3. 2011 Foto prokurátor Michal Barila, Wikipedia

SATURDAY
APRIL 9TH
2.00 PM

Nocturnes recital
Nocturnes in the city

Zdeněk Plech
Soloist of the National Theatre in Prague

Programme
F. Chopin: Nocturne in F# minor, Op. 9, No. 3
F. Liszt: Hungarian Rhapsody No. 12 in G major, Op. 46, No. 12
J. S. Bach: Invention No. 11 in G major, BWV 999
A. Debussy: Nocturne in E-flat major, Op. 9, No. 1
A. Scriabin: Nocturne in F# major, Op. 9, No. 10
A. Scriabin: Nocturne in G major, Op. 9, No. 11
A. Scriabin: Nocturne in D major, Op. 9, No. 12

Special Fundraising Concert

St. Wenceslas Church, 496 Gladstone Avenue, Toronto

Předplatné novin laskavě uhradte šekem na adrese:
Nový domov, 450 Scarborough Golf Club Rd.
Toronto, M1G 1H1 Ontario

Knihy, ktoré vás môžu zaujať

Pro ND Maria Chrappa

V tohoročnom druhom čísle Nového domova bol uverejnený článok Ferdinanda Peroutka, jr. Po päťadvaceti letoch, v ktorom popisuje okolnosti okolo pohrebu básnika Jaroslava Seiferta, nositeľa Nobelovej ceny za literatúru. Pri čítaní tohto článku, spomenula som si na knihu, ktorá sa mi nedávno dostala do rúk a pojednáva taktiež o pohrebe známej slovenskej spisovateľky Zori Jesenskej.

Sedem dní do pohrebu od Jána Roznera je výpoveďou manželza, literárneho, divadelného a filmového kritika, dramaturga, prekladateľa, o úmrtí manželky Zori Jesenskej v r. 1972 a okolnostiach okolo jej pohrebu. Pochádzala zo známej rodiny Jesenských, bola neterou Janka Jesenského, významného predstaviteľa slovenskej modernej prózy. Jesenská prekladala z francúzskej, ruskej (preložila celú ruskú klasiku), bulharskej, anglickej, nemeckej literatúry, s maželom preložila hry W. Shakespeara. Bola i literárnou kritičkou, redaktorkou, pedagogičkou. Vychovala celú generáciu prekladateľov. Podobne ako ona, ani jej manžel nesmel publikovať v rokoch normalizácie. J. Rozner po úmrtí manželky sa v r. 1977 vystáhal do Nemecka, kde začal opäť písať. Tu sa zrodil i román Sedem dní do pohrebu, v ktorom spracoval dramatické okolnosti okolo pohrebu, ale vracia sa v spomienkach i späť do minulosti. Tým skoncipoval rozsiahly román s dokumentárno-biografickými prvkami. Ide tu o známu osobnosť, ktorá odsúdila a postavila sa proti okupácii v r. 1968, začo ju Husákov režim vylúčil zo slovenskej kultúry. Z.

Sedem dní do pohrebu

Jesenská v r. 1969 napísala do posledného čísla pražských Listov článok o zásluhu slovenskej federálnej polície proti demonštrantom, oslavujúcim v Bratislave víťazstvo československých hokejistov nad sovietskymi. Kritizovala nie tak tie dva úderý pendrekom po hlavu,

robit' prekážky, konfrontovať ľudí, ktorí sa pohrebu zúčastnili a predniesli smútočný prejav. Aj Janáčkova hudba, ktorú Zora Jesenská mala rada a mala zaznieť pri smútočnom obrade, bola pre vyšetrovateľov nepochopiteľná. Skoro ju zakázali, keďže sa odvolávali na to, že dom smútku v Martine má dostatok náhrokov iných skladateľov. Kým smrť manželky bola pre Roznera šokom, osobnou tragédiou, jej pohreb bol ukážkou absurdity vtedajšieho režimu. Pohreb bol civilný ale nakoniec prerástol do tichej manifestácie.

Román vyšiel vo vydavateľstve PT, Alberta Marenčina v Bratislave v r. 2009 po smrti Jána Roznera (zomrel v Mníchove v r. 2006). Sedem dní do pohrebu je i kritickým obrazom štyridsaťročnej totality a nechýba v ňom celý rad postáv z oblasti kultúry i politiky. Kým táto kniha bola literárnou udalosťou roka 2009, Roznerove prózy Noc po fronte, sa stali Knihou roka 2010, ktoré vydalo taktiež vydavateľstvo PT A. Marenčina. Autor tu vyzprával všetko čo prežil od polovice tridsiatych rokov, cez dusnú atmosféru Slovenského štátu, do skončenia druhej svetovej vojny. Ďalším pozoruhodným historickým románom je Stalo sa prvého septembra (alebo inokedy). Kým Rozner opisuje historické udalosti, ktoré sám prežil, Pavol Rankov vykresluje vo svojom románe taktiež obdobie od roku 1938 a kočí rokom 1968. Lenže on ich v skutočnosti neprežil. Narodil sa r. 1964 a aj preto je jeho kniha pozoruhodná, že dokázal dôsledne opísať, vystihnúť atmosféru tých rokov. Vylíčil v nej skutočné politické udalosti, vzťahy medzi

ľuďmi i politické represálie. Dej udalostí prebieha na príbehoch troch kamarátov - jeden z nich bol Čech Honza, druhý Maďar Peter a tretí Gabriel, ktorý nezapiera svoj židovský pôvod. Stretnú sa 1. septembra 1938, v tom čase trinásťroční, na kúpalisku v Levciciach, aby súťažili o

lásku krásnej Slovenky Márie. Ich boj o ňu pokračoval 30 rokov v divokej búrke dejinných udalostí, spolu so zápasom Slovenska o hľadanie svojho miesta v dejinách Európy. Každý rok má svoju kapitolu, ktorá začína 1. septembrom a končí v roku 1968 odchodom kamarátov do Viedne, nechávajú doma v Bratislave Máriu s dečurou, ktorá sa nevedela rozhodnúť pre emigráciu i keď Honzo je otcom Kataríny. "Tak-

V pondelok 28. února byla v Praze velká sláva: filmový režisér Otakar Vávra se dožil stovky let. Na oslavu životního jubilea zasloužilého tvůrce více než padesátí filmů se vydaly jeho Paměti aneb Moje filmové století.

Knihu křtili prezident Václav Klaus, ministr kultury Jiří Besser a režisér Jiří Menzel (foto) jako její kmotři a záštitu nad celou akcí, doprovázenou i ohňostrojem, převzal pražský primátor Bohuslav Svoboda. Kromě toho byl ještě vydán sborník Otakar Vávra - 100 let. A cyklus čtyř Vávrových filmů, které vysílala Česká televize každou neděli po celý únor, vyústil v pořad, sestavený z dokumentů o Vávrově životě a díle (žádný „mramorový pomník“, prohlásila režisérka Jitka Němcová, Vávraova manželka, foto), a z dokumentu Moje Praha, posledního filmu, který Vávra natočil v roce 2002.

Večer, vtipně nazvaný *Stovka má člověk jednou za život*, tak důstojně završil poctu, jaké se dosud nedostalo žádnému jinému českému filmovému tvůrci.

Už z tohoto důvodu stojí zato stručně obhlédnout Vávrovo rozsáhlé dílo, jež nemá v naší kinematografii obdobu, a pokusit se začlenit je do dobových souvislostí.

Uvědomme si, že se Vávra narodil ještě v Rakousko-Uhersku pouze půldruhého desetiletí po vzniku kinematografu a že v

to sme dopadli. Nie kvôli vlastným chybám, ale kvôli politike. Nemohli sme žiť vlastný život, ale tak, ako nám nadiktovali..."

Román Stalo sa prvého septembra (alebo inokedy), získal od svojho vydania v r. 2008 (vydavateľstvo Kalligram) niekoľko ocenení: Cenu Európskej únie za literatúru 2009, Cenu Nadácie Tatra banky za umenie 2009, Cenu čitateľov v denníku SME 2009 a tretie miesto v čitateľskej ankete Vnútnej revue Kniha roka 2008. Vzhľadom na úspech knihy, P. Rankov napísal voľnú divadelnú adaptáciu románu a dramaturgia Činohry SND v Bratislave ju zaradila do svojho repertoáru v r. 2010. I tu, na doskách divadla, Stalo sa prvého septembra, dosahuje úspechy u Autor svoj román venoval "otčovi, jeho priateľom a celej tej stratejnej generácii, ktorá ktovie prečo, všetko musela zažiť na vlastnej koži."

bouřlivém 20. století prožil sedm režimů, podíleje se na rozvoji našeho filmu v šesti z nich. Už v tom je zahrnuto z jedné strany uznání kvality Vávraova díla, z druhé strany pak etiketa „kontroverzního režiséra“, ovládnutí techniku, jak "vyjít s každou vrchností", jak se eufemisticky s jemnou ironií o svém bývalém profesorovi vyjádřil Jiří Menzel.

Vávra začal filmovej ako študent architektúry na brnenskej technike a jako by navozoval na Reného Claira, tehdy jedného z najvýznamnejších svetových režisérů, záhy prešiel od experimentálneho (Světlo proniká tmou, 1931) a dokumentárneho filmu (Žijeme v Praze, 1934) k filmu hraném. A jako by přijal i Clairovo krédo: není obtížné natočit avantgardní filmy pro hrstku zasvěcených ani srágoru pro milióny; svízelné je natočit dobrý film, který citově i myšlenkově

Režisér Vávra stoletý 1.
Pro ND Zdeněk Smejkal

zaujme co nejvíce diváků. Shodně s Clairem se stal stoupencem „železného scénáře“, tj. důkladně promyšleného filmového skriptu. Lišili se v tom, že pro Claira sepsáním scénáře jako by práce končila (film je hotov, zbývá ho jen natočit; to mohou provést mí asistenti), kdežto Vávra vlastním natáčením, zejména práci s hercem, věnoval bedlivou pozornost. Tak se stalo, že už svou celovečerní prvotinou Filozofskou historií (1937), natočenou podle Jiráskovy povídky, si vydobyl místo na výsluní české kinematografie. Česká televize ji pak opakovaně vysílala jako evergreen.

Vávra se odtud trvale zaměřil na adaptace děl české literatury, což mělo nemalý význam zejména za nacistické okupace. Nacisté využívali film jako hlásnou trubku své ideologie a vyvíjeli velký tlak, aby i český film v tomto duchu „zglajchšaltovali“. Musíme docenit, že Vávra tomuto tlaku odolal a zůstal cele svůj. Natáčel nejen starší literární předlohy - Cech panen kutnohorských (1939) podle L. Stroupežnického, Pohádku máje (1940) podle V. Mrštíka, Humoresku (1940) a Turbínu (1941) podle K. M. Čapka-Choda - ale i díla soudobé literatury - Kouzelný dům (1939) podle K. J. Beneše, Pacientku dr. Hegla (1941) podle M. Pujmancovi, jeho přítelom a celej tej stratejnej generácii, ktorá ktovie prečo, všetko musela zažiť na vlastnej koži."

nich se neprojevala nějaká úlitba okupantům. Naopak, všechny snímky, každý svým způsobem, posilovaly české národní povědomí a sebevědomí. V roce 1942 nacisté totálně okupovali Barrandov a Vávra se do konce okupace odmlčel. V ilegilitě se přitom podílel na přípravě znárodnění české kinematografie.

Osvobození uvítal Vávra stříhovým dokumentem Cesta k barikádám (1946). Na něj jako hraný pandán navazovala povídková Němá barikáda (1949), pojatá ve stylu nepatetického civilizmu. Nejpozoruhodnějším produktem tohoto období se stal Krakatit (1948), natočený jako horečnatý sen vynálezce ničivé výbušniny; Čapková fantastická vize byla tak uvedena do souvislosti s reálným výbuchem atomové bomby nad Hirošimou. Vpravdě čapkovské je poslání filmu: nabádá vynálezce, aby upustili od epochálních

vynálezů ohrožujících lidstvo a zaměřili se na to, jak ulehčit obyčejným lidem jejich každodenní loptu.

Ústřední místo ve Vávrově tvorbě padesátých let nepochybne zaujmú husitská trilogie Jan Hus (1954), Jan Žižka (1955) a Proti všem (1956). Byla zatracovaná jako výplod komunistického pojetí husitství, ba ex post se Vávrovi dokonca doporučovalo, že měl vyjít z Josefa Pekaře, což signalizuje naprosto neporozumení době vzniku tohoto díla.

Husitská trilogie je dílem vrstevnatým, v němž se prolíná František Palacký a Alois Jirásek se Zdenkem Nejedlým a scénáristou K. M. Kratochvílem. Máme obviňovať Vávru z toho, že si komuniste prísvojili české pokrokové tradície četných husitů? Ano, leccos v trilogii je dobové poplatné koncepciam Zdeňka Nejedlého. Rozhodujúci položkou v ní však je Jiráskovo vlastenectví. Tak také naši lidé trilogii väčšinou chápali. Nedá se prítom prehlédnuť, že Vávra navázal na Filozofskou historií a znamenitě natočil masové bojové scény. A čerpaže zkušenosť z vlastných psychologických dramát, dokázal i epizodným postávam na minimálnom ploše vtisknúť osobitý charakter. Vznikla tak pôsobivá historická freska, ktorá ve svém rozmachu žiadny jiny film českým plodom prekonána nebýla.

POKRAČOVÁNÍ
Foto Wikipedie

EKONOMICKÉ DEMOKRACII PATŘÍ BUDOUCNOST (7)

Pro ND Miroslav Šigl

Baťovou snahou bylo, aby každý dělník a každý zaměstnanec rozuměl obchodní stránce podniku, aby s ním cítil a rostl. Chtěl z nich všech učinit kapitalové účastníky svého závodu. Nemilodrný byl proti přijímání a dávání úplatků (dodnes letitý problém, kdy korupce nabyla nepředstavitelných rozměrů), tady platil jeho tvrdý zákaz. Pracovník, který jej porušil, byl bez milosti propuštěn a jeho konto v závodní spořitelně propadlo ve prospěch „Baťova podpůrného fondu“. Jiný takový zákaz se týkal kouření a pití alkoholu v celém areálu. O mnoha dalších zásadách pro utváření účasti na zisku, mzdové soustavě, v pracovní morálce a v organizaci plánování věnují autoři knihy samostatné kapitoly, v nichž je podrobněji rozvádějí.

Jak vznikaly prodejní kolekce u Baťů? Patřily totiž k prvním a základním činnostem při výrobě obuvi s ročním předstihem. Sledovaly se nejen módní trendy ve světě, ale také požadavky trhu, přihlíželo se k zájmům zákazníků v jednotlivých teritoriích, přičemž měli velké slovo zástupci prodejního oddělení a z Baťových prodejen v zahraničí. Navrhovaly se boty také podle nákrešů - povinností modelářů bylo navrhovat prototypy pro co nejrychlejší posouzení. Vzory se také vybíraly formou soutěže. Byl zpracován celý systém pro ideální využití kůže a textilu. Dalším takovým výsledkem bylo testování a hodnocení, kterým se zabývali kalkulanti a odborné komise.

Přítom byl Baťa velmi trpělivý v této činnosti a zdůrazňoval, že „všechno, co dělá člověk poprvé, dělá špatně, proto musí pokračovat ve zlepšování...“ Definicte diktatury obchodu a ceny vedla k další demokratizaci spotřeby. Pro tu měl opět Baťa svoji zásadu: „Cokoliv vyrobíme, musí sloužit zákazníkovi dobře, bez ohledu na cenu...“

Z jednoho takového rozhovoru mezi Tomášem Baťou a vedoucím prodeje vznikl následující velmi sugestivní, ale autentický rozhovor: Kolik párů si troufáte prodat, když cena v detailním prodeji bude 89 Kč? Asi 50 000 párů. A kolik párů si troufáte při této ceně vyvézt za hranice? Snad 10 000 párů. A co se stane, když dáme tuto botu na trh za 50 Kč v detailu? Za takovou cenu jih prodám nejméně 300 000 párů. Pánové, dáme tu botu na trh za 39 Kč a budeme mířit na tři čtvrtě miliónu párů ročně. Zavolajte mi vedoucího výroby - ukončil Baťa rozhovor.

Při nakupování surovin a výrobků doma i v zahraničí se zásadně platilo hotově. Baťovy závody měly vlastní devizové hospodářství. Nakupovalo se tehdy, když byly nejnižší ceny na trhu.

Kaučuk, textilie, kůže - to všechno byly choulivé komodity, bedlivě sledované nákupním oddělením a jeho pobočkami v zahraničí.

Plánovitě hospodářství přivedlo Baťu velmi brzy k tomu, že se modernizovaly sklady a expedice, že kůže zpracovávaly vlastní koželužny ve Zlíně a Baťově, že vybudoval vlastní textilní továrny, vlastní dílny na gumu a chemické látky. Světovou úroveň měly zkrátka i obuvnické stroje, které vyráběly Baťovy strojírenské závody. Vlastní tiskárna a knihárna zajišťovala tisk nejrůznějších příruček, učebnic, závodního tisku a také časopisů a novin, dodávaných do tržní sítě v celé zemi. (O tom viz bližší podrobnosti výše.)

O prodeji výrobků firmy Baťa existují také výstižná rčení, která si ještě dnes bývají „baťováci“ vyprávějí. Říkával: „Tam, kde je kostel a četníci, tam musí být i prodejna Baťa!“ Všechny prodejny a rodící se domy služeb byly vesměs majetkem Baťových závodů. První prototyp prodejny byl zkušebně postaven v areálu závodu pro vlastní zaměstnance již v roce 1929. Projekty domů služeb byly zpracovány do nejmenších detailů. Nikdy se nesměly dokončené práce měnit, bourat, vysekávat, přestavovat.

Nebylo jediné činnosti, v níž by se nevažovala maximálně možná racionalizace. Podle precizně zpracovaných a v náročných testech ověřených projektů se stavěly budovy s železobetonovým skeletem a cihlovými výplněmi. Stavby realizovalo stavební oddělení Baťových závodů s vlastními stavebními personálem ve všech stavebních profesích. Baťovy závody si samy vyráběly a dodávaly většinu stavebního materiálu, měly vlastní cihelny, stolařské, truhlářské a zámečnické dílny, ale také výroby neonových trub, podlahových krytín - sortiment se neustále rozšiřoval, výroba se modernizovala, výrobky byly levnější než kdekoli jinde mimo Zlín. V roce 1937 měl koncem Baťa již více

než dva tisíce prodejen a v každém okresním městě ještě Dům služby Baťa.

Dobový tisk přinesl v roce 1931 například zprávu o jednom z dalších rekordů, jimiž se vyznačovaly Baťovy závody. V Mariánských Lázních se začalo s kopáním základů pro Dům služeb 6. března, betonářské práce na čtyřpatrové budově byly hotovy již 31. března. Jedno poschodí bylo hotovo vždy za čtyři dny. Do začátku lázeňské sezóny v tomto městě byl Dům služeb uveden slavnostně do provozu.

Jaké to byly služby, jež tyto domy poskytovaly? Opět při rozhodování o jejich výstavbě byl na prvním místě člověk a péče o jeho nezákladnější potřeby, ale postupně také o nadstardní služby. Podle průzkumu trhu už v roce 1920 byla zavedena služba péče o nohy (pedikura, masáže) a k tomu nezbytná zařízení, vyvinutá ve spolupráci s Baťovou nemocnicí ve Zlíně. Opravný obuvník, punčoch, objednávková služba. Šlo rovněž o zvláštní druhy obuvi pro invalidy, tělesně postižené, nadměrné velikosti.

Souběžně s celkovým rozvojem byly do roku 1938 založeny sesterské společnosti ve 33 evropských, asijských a amerických státech (tam, kde byly zavedeny celní bariéry na Baťovu obuv) a

vybudovány moderně zařízené potravinářské provozy - pekárna, cukrárna, mlékárna, úpravna masa a výroba uzenin. Jídelní automaty byly schopny během jedné hodiny vydat až 7000 obědů v osmi druzích.

Kdysi chudý a zanedbaný kraj, kde tyfus a tuberkulóza byly častým údělem jeho obyvatel, se postupně a velmi rychle měnil v zahradní město s individuálním bydlením v rodinných domech. O zdraví se začala starat Baťova nemocnice - moderní ústav s veškerým dostupným vybavením a se všemi potřebnými odděleními, jaká má kterákoliv klinika, spolu s úrazovým oddělením ve středu města Zlína v budově Sociálně zdravotního ústavu. Ve třicátých letech zde bylo soustředěno 52 400 záznamů o zdravotním stavu pracovníků, které lékařům umožňovaly zpracovávat dlouhodobé studie, až posléze byl v roce 1936 založen Vědecký ústav pro průmyslové zdravotnictví.

Baťova škola práce - také o ní byla již řeč - zahájila svou činnost již v roce 1925. Každý rok bylo přijato 1000 - 1500 nováčků, a nejen z Československa. Na vedoucí závodu a prodejen firmy Baťa v zahraničí se školili Indové, Angličané, Francouzi, Němci, Američané, Holanďané, Egypťané, Poláci i Jugoslávci.

V novinách a na veřejnosti se objevily inzeráty a plakáty: „Baťa hledá mladé muže, absolventy měšťanských škol nebo nižších škol středních, z nichž chce vychovat samostatné a podnikavé lidi“. Každý přijatý žák pracoval normální počet hodin týdně v dílenském provozu jako dospělý dělník, a kromě toho trávil tři hodiny denně ve škole. Musel projít za tři první roky celou výrobou bot, déle než dva měsíce u jedné práce nezůstal. Teprve čtvrtým rokem přecházel na jinou práci - do prodejního oddělení, do prodejen či některého z technických či jiných oddělení firmy. Ale přibývaly další školy kromě obuvnické - také strojnická, chemická, gumárenská, koželužská. Všechny končily maturitou a vysvědčením o vykonaných zkouškách s platností i mimo Zlín. Vedle těchto škol existovalo množství kursů (komerční, jazykové, chemické, psaní strojem). V roce 1935 zahájila výuku obchodní akademie. Pro dospělé nové pracovníky, působilí cvičné dílny, pokračovací školy. Zárodkem budoucí vysoké školy zlínských věd byly konference, které šéf svolával na sobotní dopoledne. Zaměstnancům sloužil také studijní ústav. Do detailu byla promyšlena péče o staré spolupracovníky v sociálním systému Baťových závodů. Zaručoval jistoty - starobní, invalidní a úrazové pojištění, vedl zaměstnance, aby mysleli na zajištění ve stáří, plánovali si svůj život na dlouhou dobu dopředu. Úspory s 10% úrokem vytvářely potřebný kapitál k tomu, aby se člověk dokázal postarat nejen sám o sebe, ale i o rodinu.

POKRAČOVÁNÍ

DRÁBKOVINY

Jana Drábka

hmídivo mne ve Vidni uvítali v roce 1961 krátce po mém přezvedu. Tetička se hned dala do práce, i když se ji zdráhám označit co dohazovačku. Spíše se snažila udržovat i v emigraci rodinnou tradici a čest. Nejdříve si mne patřičně vyprováděla: zjistila si, jaké mám vzdělání, záliby a kulturní zájmy. Nejslabší to údajně bylo s mými manýry - podle ní jsem přilíh mnohému času trávil u námořnictva v podpalubí a ve společnosti nižších vrstev. Tedy mimo přímý a blahonosný vliv její nejoblíbenější neterě, moji mámy.

Die tetina rozkazu jsem se jedno-

VÍDEŇSKÉ SETKÁNÍ S KRÁSNOU ŠLECHTIČNOU

ho krásného červnového dne doštil od kavárny před hotelem Imperial ve zbrusu nové košili a prudce vyleštěných polobotkách. Tetička Karla mi dala bleskovou lekci v přivítání dědičky Elizabety von Freiwitz, která bude jednou majitelkou věhlasného uhlířského velkoobchodu.

(Tetička o chystaném seznámení ihned informovala naše ve Washingtoně a šprýmař táta obratem odpověděl, s jakou radostí vše bere na vědomí. Protože, jak se zdá, brzy budu považovaným vídeňským uhelným magnátem, ptal se, jestli prý hodlám začít plivnutím do dlani a vynášením nůše plnou briket do čtvrtého poschodí).

Hraběnka měla přijít za půl hodinky a mezitím prý budeme mít čas k prostudování některých zvyků, běžných v lepších vídeňských rodinách. Až se slečna Betty objeví na obzoru, tak musím ihned vstát, sklaponout podpatky, políbit ji ručičku a zamulat kuss die hand gnaedige fraulein. K velkému pobavení jiných hostů a kolemjdoucích jsme si tento můj výstup několikrát procvičili, a pak už přes široký Kaertner Ring přecházela Betty.

Nemohl jsem věřit svým očím. Byla to vynikající děva. Asi tak osmáctiletá, štíhlá jak prutek, s tmavými očima jako mandle a dolíčky ve tvářích, když se smála. Podpatky sklapy, ručičku jsem políbil, naučené pozdravení zamulal. Vše šlo jako na drátku. A když jsem se na ni po vši té drezuře podíval, vyčetl jsem z její tváře a mandlových očí následující poselství: To je ale krásný vůň! (Upraveno autorem z jeho knihy Hledání štěstí u cizáků.)

STOLETÍ SOKOLA V KANADĚ

Pro ND Jan Waldauf

Na podzim tohoto roku dovrší Sokol v Kanadě sto let své činnosti, kterou obohatil nejen naši krajanskou společnost, ale také tělesnou výchovu a sport v Kanadě vůbec.

Sokolská myšlenka zapustila své kořeny v Kanadě před první světovou válkou v oblasti tehdy velice výnosných uhelných dolů v průmyslu Vraního hnízda ve Skalnatých horách, na rozhraní provincií Britské Kolumbie a Alberta, kde se usadila skupina horníků z českého Krušnohoří, kteří 22. října roku 1911 založili v obci Michel v Britské Kolumbii první sokolskou jednotu v Kanadě se jménem „Sokol Krušnohorský“. Členy jednoty, která měla při svém ustavení 43 příslušníků, byli také havíři ze sousední obce New Michel-Natal. Prvními činovníky Sokola v Kanadě byli starosta František Trojáněk, místostarosta Josef Beránek, náčelník Václav Vohradský, jednatel Václav Brix, pokladník Antonín Pondělníček, účetní Josef Rybníček, hospodář František Pavel, knihovník Josef Haner. Krátce na to založili v obci Frank v provincii Alberta, druhou sokolskou jednotu, kterou nazvali „Sokol pod skalními vrchy“. Při ustavení měla 32 příslušníků a jejími členy a cvičenci byli také horníci z okolních obcí Blairmore, Coleman a Hillcrest. Tyto dvě sokolské jednoty byly prvními českými krajanskými spolky v Kanadě vůbec. Dva roky na to, v roce 1913, byla v západní Kanadě založena další sokolská jednotka v obci Margo v provincii Saskatchewan.

Jelikož Kanada, zejména však její západní část, byla tehdy velice řídko osídlena, dopravní a komunikační spojení bylo nedostatečné a styk se sokolstvem v Čechách obtížný a zdlohavý, hledali kanadští sokolové spojení a oporu v Americe, kde Sokol působil od roku 1865 již 46 let;

jednoty Michel a Frank se proto staly členy „Sokolské župy Fügner-Tyrš“ se sídlem v Chicagu.

Za první světové války (1914-1918) se příslušníci sokolských jednot *Michel* a *Frank* zapojili do válečného úsilí, uspořádali mj. sbírky ve prospěch srbského Červeného kříže, na pořízení ku-

lometu a další výzbroje pro kanadskou armádu a ve spolupráci s americkým Českým národním sdružením (v Kanadě tehdy žádné krajanské sdružení neexistovalo), účastnili se činnosti na podporu České Národní rady, jejímž předsedou byl prof. T. G. Masaryk. Několik členů se také přihlásilo dobrovolně do kanadské armády, v níž, spolu s dalšími dobrovolníky z Kanady a Ameriky, tvořili Českou 3. rotu 223. praporu kanadské armády (No. 3. Platoon [Bohemian], „A“ Company, 223th Battalion, Canadian Expeditionary Force), která byla nasazena ve Francii.

Mezitím se hospodářské podmínky v oblasti Vraního hnízda zhoršily v důsledku poklesu těžby uhlí a následujícím zavřením několika dolů. Tyto neutěšené poměry se po válce nezlepšily, mnoho horníků se odstěhovalo do jiných míst a ztratou většího počtu členstva činnost obou jednot začátkem třicátých let nakonec zcela ustala. Jediné jednotka Margo v Saskatchewanu, jejíž aktivita byla válkou přerušena, svou činnost záhy po válce opět plně obnovila.

Přesto, že sokolské jednoty Michel a Frank začátkem třicátých let přestaly existovat, projevily se zásluhou bývalých sokolských cvičitelů v této oblasti sokolský tělocvik sporadicky ještě několikrát; naposled pravděpodobně v roce 1947 na Festivalu slovan-ských národností pořádaném v obci

Blairmore, na němž početná skupina mládeže českého a slovenského původu předvedla skladby cvičení prostných.

Zmínku zasluhuje skutečnost, že tyto první vyznavači sokolské myšlenky v Kanadě při ukončení činnosti svých jednot uschovali své tělocvičné nářadí a náčiní a zbylí členové je pečlivě opatrovali; ještě půl století po zániku jednot, v roce 1981, je vynesl farmář Antonín Patera ze své stodoly na ukázkou ing. S. Kubíkovi, kronikář torontské sokolské jednoty, a *tehdy pořízený snímek*, na němž je vyobrazen s hrazdou, na níž cvičili první sokolové v Kanadě, je vzhánu památkou sokolského archivu. Po úmrtí A. Pateru nový majitel farmy pravděpodobně hrazdu a další nářadí vyhodil; v oblastním muzeu jsou však alespoň vystaveny kužele, s nimiž se v prvních dvou sokolských jednotách v Kanadě cvičilo.

Mezitím, v letech 1923-1928, v době, kdy první jednoty Michel a Frank již ztratily většinu členstva, vyvíjely minimální činnost a bylo jen otázkou času, kdy zcela zaniknou, emigrovali do Kanady větší počet Čechů a Slováků, kteří v roce 1928 založili první sokolskou jednotu ve východní oblasti Kanady - v Montrealu v provincii Quebec, která měla při svém ustavení 66 příslušníků. Za rok na to byla založena jednotka se 40 členy ve Winnipegu, v hlavním městě provincie Manitoba, v roce 1931 byl založen Sokol v Torontu, hlavním městě provincie Ontario, s 53 příslušníky. V roce 1932 byla v provincii Saskatchewan založena českými farmáři jednotka v oblasti Goldberg se 44 příslušníky, v roce 1933 byla v Regina, rovněž v provincii Saskatchewan, založena další sokolská jednotka se 48 členy.

Činnost všech těchto jednot zůstala omezena na jejich bezprostřední okolí a vyvíjela se nezávisle od ostatních jednot. Pořádání společné činnosti nebo společných podniků nebylo možné především pro veliké vzdálenosti a pro tehdejší nepříznivé podmínky způsobené světovou hospodářskou krizí. Oproti původním jednotám v západní Kanadě měly však tyto jednoty velkou výhodu tím, že byly sdruženy v „Zahraniční župě“ Československé obce sokolské (ČOS) se sídlem v Praze, která je věstníkem „Zahraniční Sokol“ informovala o činnosti ostatních zahraničních jednot a podporovala je zasíláním dalších sokolských časopisů, tělocvičných a vzdělávacích příruček a pomůcek.

Jan Waldauf je autorem ve světě unikátních třídilých dějin „Sokol - malé dějiny velké myšlenky“.

POKRAČOVÁNÍ

Mířil na mě samopalem, zatarasil mi cestu, popisuje redaktorka zásah komanda v ČT

Pod dozorem Vojské policie ozbrojené samopaly dodělávali redaktori české televize páteční večerní zpravodajství. Na Kavčí hory vtrhlo ozbrojené komando, které si přišlo pro spis související s kauzou bývalého šéfa vojenské tajné služby Miroslava Krejčíka. Pod namířenými zbraněmi novináři naposledy pracovali v roce 1968, kdy televizi obsadila vojska zemí Varšavské smlouvy.

16:58 h - Vojská policie (VP) si přišla v pátek do České televize (ČT) pro kopii původně utajovaného dokumentu, který byl určen bývalé ministryni obrany Vlastě Parkanové a souvisel s kauzou bývalého šéfa vojenské tajné služby Miroslava Krejčíka. Policie chce tuto kopii nechat posoudit znalecm. Snaží se totiž zjistit, kdo dokument z ministerstva v době, kdy byl ještě v režimu utajení, vynesl. Vyplyvá to ze soudního povolení prohlídky kanceláře ČT, které má ČTK k dispozici.

Desítkou vojenských policistů vnikla do budovy okolo 19. hodiny, právě v době, kdy začínala hlavní zpravodajská relace ČT Události. „Já jsem byla ve stříně, když jsem běžela na velín, najednou vidím, že u zavřených dveří, které jsou normálně otevřené do chodby, kde jsou kanceláře domácího zpravodajství, stojí člověk v zeleném, s kuklou, neprůstřelnou vestou, helmou, samopalem a míří na mě a nechce mě pustit dál,“ informovala server Lidovky.cz redaktorka ČT Pavla Kubálková.

Česká televize podala kvůli pátečnímu zásahu Vojské policie v její budově trestní oznámení. Požaduje navrácení věcí redaktorů. „Budeme žádat, aby policie vyvrátila velmi vážné podezření, že celá tahle akce by byla pouze zástěrkou pro to, aby se mohli dostat k počítači a dokumentům Karla Rožánka, který má rozpracovanou celou řadu závažných kauz jak na ministerstvu obrany, tak v armádě,“ dodal mluvčí ČT Šticha.

Zdroj: www.lidovky.cz, 12. 3. 2011 a www.denikrefrendum.cz

KOMUNITNÍ WEB ČESKÝCH SENIORŮ SE CHCE OTEVŘÍT KRAJANŮM V ZAHRANIČÍ

Komunitní web českých seniorů www.sedesatka.cz zahájil provoz teprve po loňských prázdninách, přesto již zaznamenal přes 125 000 návštěv, především z řad seniorů. Ti spolu na internetu nejen komunikují, ale vzájemně se seznamují a realizují společné aktivity i mimo web. Tvůrci projektu by web rádi otevřeli i krajanům v zahraničí. Potěšilo nás, že se několik set seniorů z celé České republiky zaregistrovalo a velmi aktivně se účastní každodenního života na webu. Seniori na www.sedesatka.cz dokonce vytvořili partu, která se společně setkává na občasných srazech, společně řeší životní problémy, navzájem si fandí a podporují se. Rádi bychom pozvali na web i seniory žijící v zahraničí, jejich životní zkušenosti by neměly zapadnout“ uvedl Jan Vojvodík, zástupce provozovatele webu, občanského sdružení CENTRED.

Komunitní web Šedesátka.cz neplní jen funkci diskuzního fóra, ale poskytuje zpravodajství z jednotlivých regionů České republiky, uveřejňuje rozhovory se zajímavými osobnostmi, věnuje se aktuálním tématům. Občanské sdružení CENTRED realizuje i další projekty, spojené s www.sedesatka.cz, např. projekt sbírající vzpomínky bývalé jednotlivých českých krajů nebo rozcestník vzpomínkových služeb pro seniory. Ve spolupráci s dalšími partnery připravuje rovněž vydání knihy příběhů z dětství jednoho návštěvníka Šedesátky.cz. Početnou skupinu otevřených seniorů najdete na www.sedesatka.cz. Mgr.Bc. Jan Vojvodík, předseda CENTRED o.s., +420 774 765 880, redakce@sedesatka.cz

VZKAZ PETRU NEČASOVI...

➤ ze str. 1 levicovou vládu. Stejně chtějí postupovat u daňové reformy: „ČSSD vrátí sociálně citlivé položky do snížené sazby DPH, případně bude kompenzovat potřebným negativní dopady zvýšení cen.“

Přes snížení DPH hodlají sociální demokraté zvyšovat příjmy státní pokladny. Proto obnoví daňovou progresi u daně z příjmu fyzických osob, zvýší podnikové a majetkové daně. Lepší výběr daní zajistí zavedením majetkových přírůstků.

Odmítnutím vládních návrhů získají sociální demokraté prostor, aby prosazovali vlastní alternativy k penzijní a daňové reformě. Práce na podrobném návrhu penzijní reformy dokončí odborný tým pod vedením Vladimíra Špidly nejpozději za měsíc.

Zdroj: <http://aktualne.centrum.cz/domaci/politika/clanek.phtml?id=694554>, 20. 3. 2011

Jan Brdička:

Radoslav Brzobohatý, chlap se širokým srdcem

Recenze pro ND Jarmily Horné

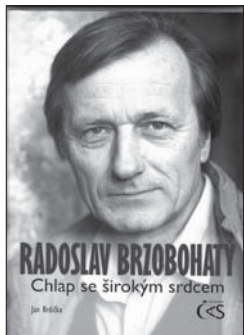
Kdo z nás nezná mužný zjev, sympatický obličej s typickými hlubokými vráskami a modrými očima herce Radoslava Brzobohatého? Ty a jeho sportovní postava ho předurčily pro jistý typ rolí (a obdiv stovek fanynek), role tvrdých, svérázných a nekompromisních mužů, kteří se řídí pevnými morálními zásadami a vlastním pohledem na svět. Někteří jsme měli štěstí shlédnout jeho účinkování v divadle, naprostá většina viděla Brzobohatého v četných filmech či televizních inscenacích. Ale kdo se skrývá za těmi divadelními, televizními a filmovými postavami? Syn a vnuk námořníka měl předurčeno jít na námořní školu, ale rodinné prostředí s obrovskou domácí knihovnou vedlo k tomu, že si Radek od mládí zamiloval literaturu. Hudbu si oblíbil, když se v devíti letech začal učit hrát na housle. Radkova muzického a hereckého talentu si všimli jeho učitelé a začali jej obsazovat do školních her, brzy pak začal hrát ochotnické divadlo. Když však byl po úspěšné zkoušce přijat na DAMU, musel si studia herectví obhájit před otcem, který měl obrovský vztah k literatuře, ale divadlo mu moc neřikalo. První divadelní angažmá Brzobohatého bylo v Kolíně, odkud zanedlouho přešel do Mostu, na který rád vzpomíná, protože tam hrál „věci, které by v Praze asi nepovolili a na představení tenkrát jezdilo třeba pět autobusů z Prahy“. V dalších letech působil v několika divadlech, až se mu v roce 1967 splnil sen, když se stal členem Divadla na Vinohradech. Souběžně s účinkováním v divadle Radoslav Brzobohatý hrál ve skoro stovce filmů a v mnoha televizních (téměř 280 titulů) i rozhlasových inscenacích.

Kolem roku 1968 dostal oficiální zákaz hraní v televizi a točit filmy. Když odmítnul odvolat články, které napsal v souvislosti se vstupem vojsk Varšavské smlouvy, rázem přestal dostávat nabídky, které dříve dostával takřka každý den. Jen divadlo mu zůstalo, a navíc založil kapelu, se kterou jezdil hrát lidovky po hospodách v malých městech a vesnicích, čímž si rozšířil silnou fanouškovskou základnu.

O pár let později se zákaz hraní ve filmech a v televizi zmínil způsobem typickým pro totalitní režim: na Slovensku, kde neplatil zákaz pro české herce, Brzobohatý účinkoval ve filmech a v televizi, zatímco řada Slováků, kteří nesměli točit doma, se uplatnila v Čechách.

Po roce 1989 se Brzobohatý mohl těšit na návrat a plně uplat-

nění v divadle, jenže se nepohodl s vedením v názoru na dramaturgii divadla a některé čistky v souboru. To mu vyneslo „trest“, že ho vedení přestalo obsazovat, nebo jen do bezvýznamných rolí, takže se rozhodl po více než třiceti letech odejít z angažmá v Divadle na Vinohradech. Nadále hrál ve filmech a v televizi a hostoval v několika divadlech, až díky práci jeho manželky vzniklo Divadlo Radka Brzobo-

hatého v pražské Opletalově ulici (DRB).

Jan Brdička se ovšem ve své knize nevěnuje pouze herecké kariéře Radoslava Brzobohatého. Dočteme se, že herec se celý život pokládá především za Valacha, nenechává se zastoupit kaskadéry, rád cestuje, miluje Řecko, Kanadu a Mexiko. Dozvíme se také, jakou hudbu má rád, a že se na své filmy prakticky nedívá a nerad rozebírá své role. A ovšemže se také dočteme o třech manželkách slavného herce. S první manželkou, herečkou Jarkou Kolářovou má dceru Radanu. V tisku se nejvíce psalo o jeho bouřlivém manželství s herečkou Jiřinou Bohdalovou, které se začalo hroutit s nástupem normalizace, když oba dostali zakazy hrát v divadle. Třetí manželkou je o dvacet let mladší slovenská herečka Hana Gregorová, se kterou vyženil dceru Rolu a má syna Ondřeje, dnes hudebního skladatele a herce.

Kniha je doplněná řadou fotografií z nejpůvodnějších filmů i ze soukromého života, ty nám dokládají, že i slavný herec je dnes starý pán a že vrásky mu přibývají. V další části jsou vzpomínky kolegů na práci s Brzobohatým, v těch se často vyskytují názory jako prototyp skutečného chlapa, chlap se širokým srdcem, gentleman každým coulem, nejen jako herec, ale i jako člověk. V sedmé části knihy Brdička cituje z recenzí nejvýznamnějších rolí, které Brzobohatý hrál a knihu uzavírá jedenadvaceti-stránkový seznam všech filmových, divadelních a

The Portrait Society of Canada (PSC) oslavuje výstavou portrétů kanadských umelcov pod názvem *The Art of Canadian Music*. Výstava je otevřena v John B. Aird Gallery v Torontu a potrvá do 1. apríla. Na recepcii 10. marca sa zúčastnili otvorenia mnohí vystavujúci výtvarníci ako i zobrazení umelci.

PSC, ako profesionálna organizácia, venuje sa prevažne tradičnému klasickému štýlu výtvarného umenia ako sóch a maľbe portrétov v štýle starých majstrov. Organizácia bola založená v r. 2001 v Torontu, skupinou kanadských umelcov, Veronicou Kvassetskaia-Tsyglan, ktorá je i predsedníčkou, Petrom Patonom, Oxanou Mirosh. Členní organizácie, ktorá zahŕňa 150 členov, sú umelci zo všetkých provincií Kanady. Ich aktivity sú v rôznych podujatiach ako Portrait Arts Festivals, konferencie, súťaže, výstavy. PSC natočila unikátny dokumentárny film *The Miracle of the Portrait* v ktorom predstavila popredných kanadských a medzinárodných portrétistov.

Výstavu v Torontu reprezentuje 30 portrétov kanadských instrumentálnych, vokálnych sólistov z oblasti klasickej, jazzovej, populárnej, country a rockovej hudby, ako i operných spevákov, dirigentov, skladateľov. Medzi vystavovanými portrétmi je operná sólistka Adriane Pieczonka, známa na medzinárodných operných scénach od výtvarníka T. Biernota, dirigent Nurham Arman od B. Hella, gitaristka Liona Boyd od D. Kerra. Portrét skladateľa Srula Irvinga Glicka pochádza od M. Silberberga a Albert Slark majstrovsky spodobnil huslistku

Výstava portrétov kanadských umelcov

Pro ND Maria Chrappa

Melissu Wilmontovu (viz foto). Nechýba tuhá ani portrét známeho Waltra Ostenka, nazývaného „Canada's Polka King“ od M.

Southwellovej. Návštevníci sa iste pokochajú na vystavených portrétach skladateľky Larysy Kuzmenkovej, kalvíristu Lucasa Portera, režiséra Toma Diamonda od V. Kvassetskaia-Tsyglan, ktorá perfektne ovláda techniku maľby starých majstrov. Pre zaujímavosť, i keď nie sú v súčasnosti vystavované, namaľovala portréty ako napr. medzinárodne známeho barytonistu Dmitrija Zverostovského, huslistu Arkadya Spivakova, kanadského ministra financií Jima Flahertyho, guvernéra provincie Ontario Davida C. Onleyho ako i portrét Sonji Baťovej a mnohých iných. Veronica Kvassetskaia-Tsyglan

je portrétistkou, ktorá získala mnohé ocenenia i na medzinárodnom fóre. V otváracom príhovore na výstave sa vyjadřila, prečo práve hudba je jednou z foriem, ktorá ma veľa spoločného s výtvarným umením, špeciálne klasická hudba. Obidve odzrkadľujú našu lásku a konekcie s ľudmi cez emócie. Toto je príležitosť ukázať našich hudobníkov pohľadom výtvarných umelcov. John B. Aird Gallery, kde sa výstava *The Art of Canadian Music* uskutočňuje, je unikátnym miestom v histórii galérií v provincii Ontario. Nachádza sa v komplexe budovy provinčnej vlády, the Macdonald Block, 900 Bay Street. Galéria bola otvorená v r. 1975 pod menom *The Macdonald Gallery*. V r. 1984 bola galéria zrušená. Umelci však s tým nesúhlasili a začali vyjednávať s ontarijskou vládou o znovu otvorení. To sa im aj podarilo a otvorili ju v r. 1985 pod názvom *The John B. Aird Gallery*. Meno nesie po 23. guvernérovi Ontaria, vzhľadom na jeho výnimočnú podporu výtvarného umenia v Kanade. Galéria má ročne aspoň 10 výstav.

Minulého roku mala veľký úspech výstava najlepších kanadských olympijských atlétov, ktorú usporiadala opäť organizácia *The Portrait Society of Canada*. Navštívilo ju viac ako 10 tisíc návštevníkov a asi 1,5 milióna videlo výstavu „on-line“.

Taky vám schází světlo z klasických žárovek?

Bude to ještě horší! Hynek Fajmon

Taky jste si toho všimli? Přijde to po setmění do restaurace nebo do obchodu nebo domů a všude je takové divné světlo. Není to ani světlo ani tma, ale takové divné pološero z kterého bolí oči. Sám jsem si toho už všimnul na

rozhlasových rolí, ve kterých Radoslav Brzobohatý působil.

Každý divák, který se s potěšením díval na filmy jako *Hvězda zvaná Pelyněk*, *Atentát*, *Dáma na kolejkách*, *Všichni dobří rodáci*, *Ucho a mnoho dalších*, či sledoval televizní seriály jako *F.L.Věk*, *Ordinace v růžové zahradě* (pro nás mimo České republiky přístupné především na dědečkáckých), si se zájmem přečte Brdičkovou obsažnou knihu a dozví se také o svém oblíbeném herci mnoho nového. Cena: \$ 25,00 plus poštovné.

Můžete si ji objednat telefonicky: 1 877 287 2847, emailem: mail@czech-books.com nebo v internetovém knihkupectví www.czech-books.com

sobě a upozornili mne na to i někteří moji kamarádi. Ano. Světlo je nyní jiné než jaké jsme znali dříve. Je to přímý důsledek "zeleňého šilenství" v podobě zákazu klasických edisonovských žárovek. Po loňském zákazu 75W žárovek bude letos následovat zákaz klasických 60W žárovek a krátce potom už budou zakázány úplně všechny klasické žárovky. Pokud Vám jejich světlo vyhovuje, tak si rychle nakupte dostatečné zásoby.

Proč se jsou vlastně klasické žárovky v EU zakazovány? A jak k tomuto zakazu došlo? Je to docela zajímavá historie. Klasické žárovky jsou zakázány ze dvou základních důvodů: 1. jsou údajně málo efektivní, protože pro výrobu světla využijí pouze asi 5% spotřebované energie, 2. zákaz žárovek údajně povede k úsporám ve spotřebě elektřiny, což sníží emise skleníkových plynů a tím se zamezí globálnímu oteplování. Nedělám si sran-du. To jsou skutečně oficiální dů-

vody zákazu klasických žárovek v EU.

Zákaz používání klasických žárovek byl v EU proveden sice legálním, ale naprosto nedemokratickým způsobem. Komise zákaz navrhla s výše uvedeným zdůvodněním, Rada tvořená ministry životního prostředí to většinou schválila a v Evropském parlamentu byla věc přidělena do výboru pro životní prostředí, který většinou jednoho hlasu rozhodl, že je to "bohubilé" rozhodnutí a že jej tedy schvaluje, aniž by se k tomu mohli v hlasování vyjádřit všichni poslanci Evropského parlamentu. Touto fintou se podařilo zlikvidovat klasické žárovky, které v Evropě skvěle sloužily více než 100 let.

Já osobně jsem pro zákaz klasických žárovek nikdy nebyl a nikdy bych pro takovou zřídmost nehlasoval. Mám pro to následující důvody: 1. efektivitu žárovek a jakéhokoliv jiného zařízení má posuzovat zákazník a nikoliv evropská plánovací komise. Pro zákazníka je důležitá nejen energetická efektivnost žárovky, ale i její nízká cena ve srovnání s ostatními typy svítidel a také kvalita světla a skutečnost, že je klasická žárovka prakticky neškodná pro životní prostředí. Klasické žárovky by si

Ponořit se do divadelní role neklidného střizlíka, který ze sebe doslova chrlí věci vážné, závažné i vůbec ne vážné stejnou rychlostí jako urážливо-směšné předzívky svým partnerem na scéně, který lítá z místa na místo stejně rychle jako jeho myšlenky, jímž - zdá se chvílemi - ani sám nestačí, a kterému se též blesku-rychle rodí nápady, jež se stejnou rychlostí blesku realizuje - o tom je situace komedie Oscar, s níž se nám 8. dubna v premiéře představí herecká společnost Slovenská mladá scéna v Torontu.

Pod titulem Oscar jste si určitě vybavili nezapomenutelného Louis de Funése a s ním intonaci, rychlost i barvu hlasu stejně tak nezapomenutelného Františka Filipovského, jeho nenahraditelného dabéra filmů pro české obecnost. Těmito dvěma jmény jsme se dostali na půdu dnes již francouzské klasické filmové komedie a k hereckému umění obou představitelů, z nichž právě český talentovaný a užasně pracovitý F. Filipovský (stejně jako i Miroslav Moravec kupř. v roli komisaře Moulina či inspektora Kojaka, Fantomase aj.) povýšil dabing na mistrovské herecké umění. Ale to je téma, které nám pro dnešek má pomoci jen přenést se k dílu, kterým budeme za chvíli žít v naší komunitě: bláznivou, doslova na dialogu postavenou komedii napsal úspěšný francouzský dramatik Claude Magnier (1920-1983) pro scénu divadelní, podle níž byl natočen film. Přenesení divadelních kusů na filmové plátno není výjimkou, zejména, jde-li o šikovně napsanou hru, jakou kupř. Oscar je. Mohli bychom si tak připomenout nejednou titul nám dobře známého dramatika Neila Simona, jehož divácky vděčně hry mělo Nové divadlo v Torontu ve svém repertoáru téměř pravidelně. Postavy v situačních komediích jsou nezapomenutelné proto, že se v nich poznáváme, jsou přijímány pro svůj laskavý humor, který sice tne do živého, ale způsobem, který nás povyšuje nad primitivní zlobu. Postavy jsou jen načrtnuty, děj má rychlý spád, nečekaně se mění situace a zápletka je zašmodrchaná, což je v jistém smyslu náročné na pozornost divákovu. Tady herecům přibývá vedle briskní znalosti textu a osvojení si aranžmá na scéně další kámen úrazu - a tím je hlasitý a čitelně artikulovaný projev. Situace se na scéně neopakují, takže co divákovi z nezaplnění této podmičky unikne, to se v další části hry už nedozví.

Pro svoji vůbec první režijní práci v Kanadě si vybral situační komedii velmi talentovaný recitátor a herec Martin Dančovský.

Za dobu svého působení na prknech, která pro něho i v imigračním prostředí (možná tím spíše) znamenají svět, se nám všem rychle zapsal do povědomí. Nejen tedy tím, že umí, že má vizi konkrétní postavy, že má smysl pro situaci, ale hlavně svou skromností, pokorou, s jakou se dramatického umění chápe a ztvárňuje je. Našel se, ať už hrál

hlavní role v jedné osobě není jen nevyuštěný offšek amatérů, kde spolurozhodují i další okolnosti - jako je kupř. nedostatek lidí, zejména však profesionálů, kteří si bytostně uvědomují, jak nezastupitelná je jedna i druhá pozice. A připočteme-li k tomuto faktu, že jde o známou komedii, jejíž život je spíše spjat s divákem filmovým nežli divadelním, pak není

Martinovi už vůbec co závidět. Deset herců na scéně, rychle se odvíjející děj, změny situací, dialogy rychlostí bičem prasknutí a

práce s rekvizitami - i když ne na měnicí se scéně, to je tvrdý oříšek i pro zaběhaného profesionála.

Martin má kolem sebe lidi, kteří jsou mu "k ruce", nicméně jeho požehnáním musí projít herecký projev kolegů, jejich kostýmy, výběr divadla, řešení scény, hudba a další stovka různých drobností, které se rodí

a také řeší obvykle za pochodu. Ano, i finance.

Ze zkoušky, která neměla dále než tři týdny k premiéře, člověka trochu zamrazila skutečnost, že herci se pohybovali po imaginární scéně se skriptem v ruce, že nevěděli přesně, kde je kuchyně a kde tělocvična, jak bude vypadat inkriminovaný kufík, s nímž se hraje po celou dobu, odkud jsou jejich nástupy a odchody apod. Ano, v amatérském optimistickém pojetí to jsou *ještě* tři týdny, dělič diváky od prvního setkáním s novou hrou.

Slovenská mladá scéna se zrodila v únoru 2008 a její první premiérou vůbec v říjnu téhož roku byl náročný muzikál se 40 lidmi na scéně. Na skle malované pod velice úspěšným režijním vedením choreografa Josefa Jantošky. Tehdy tato společnost ukázala, na až jaké kvality si může sáhnout. Doposud se o laťku otěla loňská dubnová představení dvou her

Alžběta Bátoriová a *Loď Svet* autora Radošinského naivního divadla Stana Štepy v režii Viktora Matejkoviče.

Martin ví, že to nebude mít jednoduše. A s ním ani jeho herci, kteří do role byli obsazeni s rozmyslem - na zkoušce se výběr jevil akurátní. Vedle něj budou hrát sourozenci Zuzka a Viktor Matejkovičovi, Roman Kozák a Zuzka Borovjaková (jsou také členy Nového divadla), Maja Gregorik, Luba Slatkovská, Adriana Soudková, Miloš Straský a Matej Grochál. O scénu se stará Viktor Matejkovič, kostýmy Barunka Sherriff, Lubika Dančíšínová a Adriana Soudek.

Na první pohled se zdá, že udelet komedii *nic* není. Veterár-

ni herectví však potvrdí, že hrát komedii je mnohem náročnější nežli drama. Rozesmát diváka je mnohem těžší než přivést ho k slzám. A tady to budou mít herci o to náročnější, že se divákovi bude drát do představy filmová podoba hry společně s jejím hlavním představitelům, i když si Martin předurčil, že je v žádném případě kopírovat nehodlá.

Dá se ovšem předpokládat, že pokud si společnost předsevzala diváka pobavit, tak svého více než cíle určitě dosáhne, protože v zaujetí jejich členů jsou více než jenom ambice.

Rezervace: PÁ 8. 4. ve 20.00. SO 9. 4. v 16.00 a 20.00 h., NE jenom v 16.00 h., Annex Theatre, 736 Bathurst St., Toronto, 905.891 5690, 647.839 7670, slovakscene@yahoo.com

OSCAR CHCE POBAVIT

Premiéra v pátek 8. dubna
Premiéra v pátek 8. dubna

Zuzka Matejkovičová

Adriana Soudková

Luba Slatkovská

Maja Gregorik

Naplnený večer s Milanom Richterom

V nedeľu dňa 6. marca v Mystery Dinner Theatre v Toronte, Tortontské slovenské divadlo v rámci série "Portréty" predstavilo básnika, dramatika, prekladateľa a vydavateľa Milana Richtera.

Pásmo, venované jeho dielu, bolo zložené z troch častí: prvú tvoril vyber z jeho básnickej tvorby, ktorá vyšla pod názvom "Tajomstvá dokorán". Druhá časť stvárňovala niekoľko scénok z hry „Z Kafkovho Pekloraja“ a tretia bola venovaná rozhovoru so samotným majstrom. Témou interview nebol iba jeho život, básnická, prekladateľská a dramatická tvorba, ale i diplomatická kariéra. Časťou tohto úspešného popoludnia bola aj výstava fotografií majstra Richtera.

Tvorcovia tohto zaujímavého literárneho útvaru boli spofahlivými piliermi popoludnia. Dramaturgicky pásmo pripravila

a režírovala Valéria Tóthová. Recitovali a účinkovali Soňa Almaslovská, Sonja Veg, Ivan Rázal a Dušan Tóth. Podklady pre interview pripravil Ivan Znašik. Ivan Veg s dcérou Nathalií zasa vytvorili veľmi nápaditý obrazový materiál, ktorý dokresľoval osobnosť a dielo umelca. Jozef Šimčíško doslova vykúzlil svetelný park. Na prípravu výstavy spolupracovala Sylvia Galvánková.

Tvorivý kolektív milovníkov umenia pripravuje na tento rok ešte Portrét Valériána Strážovca, nositeľa dvoch Emmy Awards, jedného zo zakladateľov scenografie Slovenskej televízie a tvorca Scénografického inštitútu pri CBC a tiež chce predstaviť Yurího Dojca, umeleckého fotografa, ktorý preslávil meno Slovenska v cudzine.

*Text DT
Maliarka Viera Taichnerová a Sylvia Galvánková (vpravo) obzerajú obrázky.*

Veronika Panochová a Michaela Šafaříková

Kvarteto Kaprálová nás okouzilo

Pro ND Paul Jelen

Popud k právě dokončenému koncertnímu turné Kaprálová kvarteta po Kanadě (Montreal, Toronto, Edmonton, Calgary) dala naše místní organizace Čsl. společnost pro vědu a umění v Albertě (SVU). Koncertní turné, a zejména koncert v Edmontonu, byl koncipován jako pocta pro prof. Franziho J. Szabó, direktora Wirthova Institutu Rakouských a Středoevropských studií na Albertské univerzitě. Za jeho desetiletého vedení se Institut stal hlavním kanadským (a pravděpodobně i světovým) střediskem pro kulturně-historické studie a styky se Střední Evropou, specificky se zeměmi, které až do r. 1918 tvořily Monarchii Rakousko-Uhersko.

Koníčkem tohoto renomovaného historika je klasická hudba, a proto naše SVU dostala nápad odměnit se profesoru za jeho velmi významné příspěvy do naší činnosti v minulém desetiletí organizací koncertního turné Kaprálová kvartet. S tímto neobvyklým kvartetem jsme se setkali poprvé před sedmi lety u příležitosti edmontonského "Roku Antonína Dvořáka", kdy při návštěvě Wirthova Institutu mu prof. Szabó nabídl přístup k nikdy nevydané-

mu kvartetu, jehož autor je Carl Czerný, neobyčejně zajímavá osobnost zasluhující si samostatný článek.

Prof. Szabó měl rovněž hlavní podíl na výběru program koncertního turné. "Zapomenuté klenoty české hudby" zahrnovaly skladby tří skladatelů českého původu, kteří (včetně A. Dvořáka) byli součástí hudebního světa vídeňské monarchie.

Pozn. red.: Kvarteto hrálo v tomto obsazení: I. housle Veronika Panochová, II. housle Simona Hurníková, viola: Michaela Šafaříková a violoncello Simona Hečová, která je v

kvartetu nejděle. Jediná svobodná je blondatá Veronika, již dnes primární- uska - dokončuje AMU. A ráda potvrdila, že je dcerou slavného Jiřího Panochy, který, jak přikývla, je tím nejlepším jejím učitelem - více chválí, nežli kárá, což ji podněcuje, a společně diskutuje o hudbě a technických hry ji zase ukazují nové možnosti. Pokud jde o další houslistku, nesoucí příjmení slavného Ilji Hurníka, pak také patří do rodiny, i když vzdálenější. Musíme potvrdit, že čtyři krásné mladé ženy všude zanechaly ze hry ty nehlubší zážitky a nádherný pocit z umění, které tak profesionálně předvedly. Pokud je ČR velmoci smyčcových kvartet, pak i velmoci všestranně nádherných kvartet. Budeme se těšit na další. K V. Kaprálové je ne jeden důvod se ještě vrátit.

Na svátek sv. Valentýna si vzpomněli v sobotu 19. února v kostele sv. Pavla v Torontu. Klub Martina Rázusa při této příležitosti připravil další hudební pořad.

Hostem večera byl původem italský muzikálový zpěvák a herec Domenico Fiore, kterého doprovázeli profesionální muzikanti Milan Brunner (foto) a Marta Laurincová společně s oblíbeným triem Collegium Musicum Toronto – Jolanta Biemek, Andrej Pevný a Paul Frieder. Dalším hostem byl Peter Weinwurm se svým akordeonem. Přítomní si vyslechli melodie J. Straussa, G. Pucciniho a G. Rossiniho a další, včetně populárních italských písní, kterými Domenico posluchače potěšil.

K Českoslovákům, jak sám zdůraznil, má vřelý vztah. Jeho tatínek Pasquale vycestoval se svojí ženou Giuseppinou po II. světové válce za obživou do Čech, aby tam našli práci a eventuálně se tam i usadili. To se na čas podařilo v Duchcově. Tam se také v roce 1949 narodil Domenicův starší bratr Donatto. Z Česka se pak vydali do Kanady a v Montrealu se o čtyři roky později narodil "náš" Domenico, který dodnes udržuje přátelství s Vladimírem Kadlecem v Brně.

K přátelské náladě bezesporu přispělo umění kuchařské a vřelá a ochotná obsluha v kuchyni. Atmosféra dostala obrátky vpravdě valčíkového rytmu, když se přítomní v jeho třicetivteřím taktu roztancovali. Díky obětavosti předsedkyně klubu Kataríny Kozákové a dalších dobrovolníků jsme prožili valentýnský svátek v pohodě přímo sváteční. Těšíme se na další pořad.

Milan Kundera se narodil na apríla

Pro ND Rost'a Firla

V Ostravě se chlapcům narozeným na prvního apríla přisuzovalo, že budou srandisti; o mužích narozených ve znamení Berana se říká, že jsou v lásce a sexu mimořádně aktivní. Milan Kundera se narodil 1. dubna 1929 v Brně, a

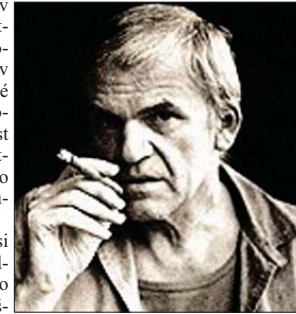
protože napsal v 60. letech skvostné milostné povídky, vydané v souboru Směšné lásky, tak tím potvrdil pravdivost obou těchto ostravských rčení o aprílových mužích. Vzpomínám si přesně na povídku Zlaté jablko věčné touhy otištěnou v Literárních novinách v létě 1967: koupil jsem Literárky v kiosku na nádraží v Břeclavi, odkud jsem jel do Ostravy pro absolvování dvouměsíčního vojenského soustředění vysokoškoláků. Přečetl jsem povídku dvakrát, a než jsem dojel do Ostravy, uměl jsem ji téměř nazpaměť. Večer s kamarády v kavárně Metropol jsem s úžasem zjistil, že moji kamarádi Honzík i Sváta i Jarda Lojkásek už taky měli Kunderovu povídku v malíčku.

Léta potom jsme kopírovali a rozvíjeli systém registráží a kontaktáží nespočetných dívek a velebili Kunderu, jak dal milostnému dovádění užitečně teoretický základ, slovník a vtip. Kdekdě má svého mistra ve věcech milostných, někteří horovali pro doktora Plzáka a jeho výtečnou Taktiku a strategii v lásce, já jsem zůstal oddaný Kunderovi.

První povídku z cyklu Směšných lásek napsal Kundera v roce 1959, jmenovala se Já, truchlivý bůh; vystřihoval jsem Kunderovy povídky z Literárky a ukládal do složky; když byly Směšné lásky vydány v knižce povídek r. 1969, byly vyprodány již pod pultem. Navzdory režimní nenávisti k Milanu Kunderovi po Sjezdu spisovatelů v červnu 1967, a ještě větší po pancéřovém srpnu 1968, byla knižka Směšné lásky přeložena do polštiny v r. 1970, tentýž rok do francouzštiny, italštiny, vydány byly v Anglii a USA. Považuji za ironické, anebo příznacné pro temnou normalizaci, že jsem svazek Směšných

láskek získal až po emigraci do Kanady r. 1981 - vydány Škvořeckým v 68 Publishers v 1979 v Torontu. Tento útlý svazek sedmi povídek z původní desítky mám před sebou; přečetl jsem to za jeden večer a posměch k režimu v těchto povídkách je neméně zaostrěn než je v mnohem slavnějším Žertu (1966); a zdá se mi, že Kundera je milován více v zahraničí než doma; ve Francii byly Směšné lásky vydány třikrát.

Na apríla bude mistr Milan Kundera slavít 83. narozeniny; francouzské nakladatelství Gallimard jej slavnostně přiřadí 24. března do souhvězdí nesmrtelných autorů a započne vydání souboru Kunderova díla v edici Plejáda klasiků; jak známo, autoři se nestávají klasiky za svého života a dosud se to v nakladatelství Gallimard zdařilo jen tuctu autorů. Tomu se říká ocenění za celoživotní spisovatelské dílo, a Kunderovi se ho dostává od Francouzů. Jsem nadmíru zvědavý, jakým způsobem slavného rodáka Milana Kunderu vzpomene kultura česká... Foto Wikipedia

April 7 at 8pm

TORONTO PHILHARMONIA

Orchestra

Milen Nachev conducting

IT ISN'T OVER UNTIL THE FAT LADY SINGS

Bel Canto Opera Excerpts by Bellini, Rossini, Donizetti & Verdi

BUY 1 GET 1 FREE at TCA box office

TORONTO CENTRE FOR THE ARTS 5040 Yonge Street

www.torontophilharmonia.com

Nebudu vás napínat, říká se tak Liberci, přijďte tam na jaře a bude vám to úplně jasné. Kvetou všude, v parcích, zahrádkách a chlubi se všemi možnými odstíny barev. Chci vás ale naladit ještě dalšími zajímavostmi, které tam jsou k vidění

Začátky města nebyly jednoduché. Liberec leží v Liberecké kotlině mezi Ještědským hřbetem a Jizerskými horami. V dávných dobách tudy vedly významné obchodní cesty, a

protože přechod přes Ještědský hřbet byl více než obtížný, bylo nutné zde vytvořit místo pro odpočinek. Takže původní Liberec vlastně vzniká jako otevřená tržiště obec poprvé zmiňovaná roku 1352. V polovině 16. století je dokončen přerod na poddanské městečko a konec uváděného století představuje mimořádnou stavební aktivitu spojenou se vznikem prvních kamenných staveb, které vdechly městu charakteristický ráz. Rozvoj pokračuje a v 18. století vzniká centrum města zastavěné klasicistními domy. Století následující mohutně rozvine textilní průmysl a to i se vznikem další architektury. Liberec už není městečko, z Liberce se stává nádherné město. Dnes patří mezi pět největších měst v Čechách. Pokud by snad někdo namítal, že je to město chudé na historii, tak tomu nevěřte, historii zde vytvořil především textil, a to užasnou. A nepamou měrou mu pomohlo i zpracování skla. Bylo snad málo, že zde bylo padesát textilních továren? Šedesát továren zaměřených na kovo-výrobu a další významné výroby. Projdeme se Libercem, alespoň nakrátko. Vystoupáme vzhůru Pražskou ulicí na dnešní Náměstí dr. Edvarda Beneše a hned v čele uvidíme skvostnou novorenanzanční radnici z 19. století. Hodně dávno ji předcházela původní dřevěná, která jako nevyhovující byla nahrazena novou, podle návrhu Marcuse Spaco de Lanza ze Zhořelce. Ta pak zde stála od roku 1603, a i přes její četné úpravy se dochovala téměř v nezměněné podobě do druhé poloviny 19. století.

Tedy byl Liberec po Praze druhým největším městem a zdejší buržoazie byla nesmírně bohatá, tedy také dochází k rozhodnutí postavit radnici novou a cenou starou odstranit. Novorenanzanční radnice vzniká v letech 1886-1893 podle návrhu architekta Františka von Neumanna, který nezapřel svůj vídeňský původ a radnice v Liberci se přidruží vzoru Schmidtovy radnice vídeňské. Radnice patří mezi nejkrásnější budovy města. Na první pohled zaujme věží vyso-

kou 65 metrů, bohatým zdobením fasády a vzácnými vitrážemi v oknech. Velmi blízko radnice je od roku 1883 impozantní budova divadla F. X. Šaldy a stojí zde v dokonalém souladu s radnicí. Liberec se pyšní i dalším, velmi proslulým Naivním divadlem v Moskevské ulici, které má dokonce už dávno své pevné místo v Kalendáriu evropských festivalů. Vzniklo v roce 1949 jako jedna z prvních profesionálních loutkových

scén a jeho programy shlédlo milióny diváků. Nesmíme si odpustit vzpomínku na někdejšího majitele Liberce, vévodu Albrechta z Valdštejna, který zde v 17. století založil rozsáhlé náměstí, kolem kterého nechal postavit hrázdné obytné domy pro soukeníky vyrábějící sukna valdštejnskému vojsku. A představte si, že tři z oněch domů neodvážel čas a můžeme si je tady v klidu prohlédnout. Ve městě stojí ještě další, neméně zajímavý patrový roubený dům, a tím je dům kupce plátna Bedřicha Šolce z roku 1771.

Zatouláme se i k zámku. Je z let 1582-1587 a patří mezi první kamenné domy v Liberci. Původní renezanční styl byl upraven po požáru v roce 1615 a to architektem italského původu a zámek se opravdu tváří hodně italsky. Nesmíme zapomenout vstoupit do Severočeského muzea. Patří mezi nejstarší kulturní instituce vůbec, je zde od roku 1873.

nikdy si to zde nenechám ujít, a to „něco“ je jízda tramvají mezi městy Libercem a Jabloncem. To skutečně jedete v polích, lesích, lukách a stráních – je to nádherný zážitek a jen se vždy obávám, aby si někdo nevymyslel, že tuhle tramvajovou, velmi zvláštní krásu, zruší. Také už vám nestihnu napsat své dojmy z návštěvy továrničky na vánoční ozdoby a něco o bižuterii – tak snad někdy jindy.

Zbývá ještě Ještěd, hora vysoká 1012 metrů, kterou jsem fascinována od prvního okamžiku, co jsem ji uviděla. Dokonce mě v roce 1962 potkala náhoda a já jsem jednu noc přespala v původním horském hotelu na jejím vrcholu. Nikdy nezapomenu na pohled z malého okna pokoje, na zimní mrazivé ráno zaváté sněhem, do kterého začínalo svítit vycházející slunce a postupně rozsvěcovalo celé Jizerské hory svým nažloutlým světlem – nádhery! V roce následujícím však hotel lehl popelem.

Když vyhořel původní hotel, byla vypsána architektonická soutěž, v jejíž podmínkách bylo ztvárnit na vrcholu hory hotel a vedle něho vysílač. Našel se fenomenální architekt Karel Hubáček, který podal porotě neuvěřitelný návrh, ve kterém vyjádřil požadované objekty jedinou hmotou sloučenou do tvaru rotačního hyperboloidu, což jedinečně tvarovaný vrchol ještě umocnilo. Porota byla odvázným návrhem značně zaskočena, přesto tento návrh vybral. Stavba se rodila v letech 1963 - 1973, na díle se podíleli konstruktéři Zdeněk Patman a Zdeněk Zachař. Interiéry restaurace a hotelu řešil Otakar Binar. Informace o výjimečnosti stavby pronikly i do západní ciziny, s čímž tehdejší komunistický režim už nic nemohl podniknout.

V roce 1969 byla Mezinárodní unií architektů Karlu Hubáčkovi udělena Cena Augusta Perreta, což se dosud nepodařilo žádnému dalšímu našemu architektovi. Každopádně je namístě poznamenat, že Karlu Hubáčkovi nikdy nechyběly píle, nápady, vytrvalost, odvaha, skromnost a lidská slušnost. A ono je to tam znát na každé maličkosti.

Stavba vysílače opticky i skutečně prodloužila vrchol hory. Prodloužení vůči okolní krajině působí tak přirozeně, jakoby se hora zrodila s vysílačem v jednom stejnému okamžiku.

Jsem do Ještědu asi hodně zamilovaná a tak bych si přála, aby i čtenáři s touhle neuvěřitelnou horou začali sympatizovat - třeba se to podaří. Na vrchol můžete vyjet lanovkou, můžete jej vyšlápat pěšky anebo na něj jen vzhlížet. Ještěd s Libercem jsou dokonalá dvojice. A jiné to už nebude!

Foto Wikipedie

VÝHODY OBRATNĚHO JAZYKA, POHOTOVÉHO MOZKU

Pro ND Ota Uř

Většinu života jsem strávil v Americe a ověřil si zkušenost, zaznamenanou v jakémkoliv prostředí: že snáze se sympatizuje s tvory zajímavými, vtipnými, než s nudnými užvaněci. Ovšem i monosylabičtí homulkulové dovedou náramně odpudit. Vtipný býval John F. Kennedy, jakož i Ronald Reagan. George W. Bush se rovněž pokoušel laškovat, někdy úspěš, kdežto při jiných jeho pokusech posluchači právem trnuli. Naopak Richard M. Nixon nebyl žádná přilíh veselá kopa, a po získání takového dojmu nebažil.

Nepřehlédnutelná byla rozdílnost v projevech, počínání, celkové atmosféře v prostorách Kongresu ve Washingtonu a britském parlamentu v Londýně. Tam zatvrzele přetrvávala tradice, procedury k potěše staromilců. Pompézní ceremoniál, ale koexistující s dost disharmonickým počínáním v poslancekých řadách, s výkřiky, přerušovaním mluvčích, pokusy o jejich ztrapňování, zesměšňování.

V Dolní sněmovně ve Westminsteru, předsedající Speaker - taktó zvaný, poněvadž většinou mlčí - toto pravidlo porušuje občas obtížně dostižitelnou snahou o dosažení harmonie. Té se nedosáhne při slovní přestřelce, šperkováně insinuacemi o blbcích, šarlatánech, prostitutech. Speaker pak i v roli cenzora rozhoduje o přípustnosti nelaskavého hodnocení, taková slova odmítne jako „unparliamentary“, s předpokladem a požadavkem, že mluvčí se o nich bude distancovat, vezme je zpět. Je pak na provinilci, jak obratně zareaguje. Benjamin Disraeli, významný státník devatenáctého století, nejnáramnější doby britského impéria, nad nímž slunce nikdy zcela nezapadlo, dovedl reagovat s brilantní pohotovostí. Když například byl pokárán za vyslovený názor, že polovina členů sněmovny jsou oslové, vyhověl požadavku předsedajícího - ujištěním, že polovina členů sněmovny oslové nejsou. Při jiné příležitosti, na výrok opozičního politika „Vy umfete buď na šibenicích nebo druhem choroby, o níž raději pomlčet.“ Disraeli velepohotově zareagoval slovy: „To bude pouze záležet na tom, zda oběma vaše principy nebo vaši milenkou.“

Tak znamenitým talentem rovněž vynikal Winston Churchill, titán dvacátého století. Výtku za použití nepřipustného výrazu „lhář“ vyřešil elegantní sémantickou eskamotáží, přeformulováním lháře v „purveyor of terminological inexactitudes“ - cosi ve smyslu „dodavatele, tvůrce pojmových nepřesností“. Mezi nejznámějšími slovními přestřelkami s perfektní pohotovostí byla Churchillova reakce na roz-

hočený výbuch Lady Astorové „Vy být můj manžel, dala bych vám do čaje jed.“ jeho ujištěním, „Vy být má manželka, okamžitě bych to vypil.“ (V jiných verzích, zmínka je o kávě, nikoliv čaji.)

Eufemismy, přikrášlování, s případnou dávkou jedovatosti. „Měl všechny ctnosti, které nesnáším a žádnou z neřestí, které obdivuji“. Nevyklučuji, že adresát tohoto Churchillova výroku byl vegetarián George Bernard Shaw, britský kritik domácích poměrů a velkánský obdivovatel Stalina, Sovětského svazu, pochvalující si tamější vysokou životní úroveň a vldné socialistické vládnutí tehdy v době hladomoru a teroru třicátých let. S určitostí byla ale potvrzena tato korespondenční výměna:

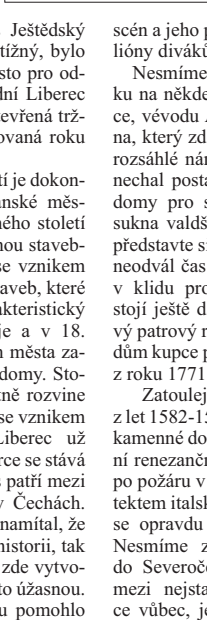
Shaw Churchillovi: „Posílám vám dvě vstupenky na první představení své nové hry. Přijďte s přítelem, máte-li nějakého.“ Churchill Shawovi: „Nemohu přijít na první představení, ale přijdu na druhé, pokud k němu vůbec dojde.“

Posbírat lze přemnoho nelichotivých výroků, že třeba „Některé lidé jsou zdrojem potěšení, kamkoliv přijdou, kdežto jiní, kdykoliv odejdou“ (Oscar Wilde), že ten, který dotyčný neměl nepřátele, ale všichni jeho přátelé ho intenzivně nesnášeli. Druh přiznání „Právě jsem se doslechl, že je nemocen. Doufám, že to není nic triviálního, banálního.“ Mark Twain napsal: „Na pohřeb jsem mu nešel, ale poslal jsem velmi vřelý dopis, s ujištěním, že s událostí souhlasím.“

Bodrost lidových moudrostí typu „Vždy si pamatuj, že nejsi něco obvyčejného - jsi unikát, jako každý jiný. Mnoho se nenačís, když se ti pusa nezastaví. Velká výhoda mluvit pravdu je v tom, že pak odpadá potíž si ji pamatovat. Nepokoušej se zjišťovat hloubku vody oběma nohama najednou. Jestliže jsi typ člověka, jemuž se na první pokus zpravidla nic nedaří, raději si nic nezačínaj s parautismem.“ Taková poučování, zpravidla starší generaci neublíží, používána-li s mírou.

Jak znamenitě si prozítání počínali čeští předáci - třeba Klement Gottwald, náš první dělnický a tedy syfilitický prezident? Jak dovedl oslovit Milouš Jakeš?

I mezi předbolševickými velíkány bývalo legrace poskrovnu, však doba přílišnému vtipkování nepřála. Prototypem suchara přece byl Edvard Beneš, prezident Nadrobitel, o němž jsem se ledacos dozvěděl od očitých svědků z doby londýnského exilu. tam ovšem vynikal Jan Masaryk, oblíbený v nejnáramnějších britských kruzích. Vim jen o jednom jeho politicky interpretovaném prohešku na cestě přes Atlantik. Při vyplívání

Myšlenka založit stálou expozici výrobků zdejšího průmyslu a možnost shlédnout nejrozsáhlejší sbírku umělecké řemeslné výroby se zde zdárně zrealizovala. Určitě se však musíte dojet ještě podívat na velmi moderně pojatou stavbu z roku 2000, kterou je Vědecká knihovna, budovu do které je stavebně začleněna i malá synagoga jako projev usmíření nad událostí „Křišťálové noci“, kdy byla původní, zde stojící synagoga v roce 1938 vypálena.

A protože vám chci určitě ještě něco napsat o Ještědu, vypínající se hoře nad Libercem a dotvářející dokonale zdejší krajinu, tak mi už rozsah článku neumožní pozvat vás do zdejší krásné zoologické zahrady založené už roku 1919 a libežné zahrady botanické, nejstarší v Čechách vůbec a neumožní mi vylíčit něco, nad čím vždy opakovaně žasnou a

Za mého mládí se do základní školy chodilo osm let a pak mohl jeden jít na tříletou návstupu s maturitou, která ho předurčila k akademickému životu na univerzitě. České patolizalské školství té doby se však rozhodlo sladit svůj rozvrh se školstvím sovětským, kde mládež na maturitu potřebovala let dvanáct.

České děti přece nejsou chytřejší a nemohou dokázat to, co děti sovětské, o rok dříve!, hřmelo na Ústředním výboru komunistické strany

Československa. Vždyť, soudruzi, knikal ministr školství soudruh Kahuda, víte, jak to vypadá? Vždyť to je výsměch sovětskému školství! Ba celému sovětskému systému a Svazu vůbec!

Proti takto podanému argumentu se nedokázal postavit nikdo a s okamžitou platností rozhodnuto, že od roku 1958-59 budou i české děti trávit v zá-

kladní škole let devět. Patřil jsem do toho šťastného ročníku, který měl jako poslední na vybranou. Bud' školu ukončit po osmi letech, nebo naopak si ji o rok prodloužit. Rozhodl jsem se pro druhou alternativu. Ne snad že bych školu miloval, spíše naopak, měl jsem učení po osmi letech plně zuby, ale nevěděl jsem, co vlastně chci dělat. Ten extra rok mi měl pomoci se rozhodnout a takhle nás tenkrát uvažovalo více. Tahle kalkulace mi celkem vyšla, i když ne tak, jak jsem si původně představoval. Pro „devítku“ tenkrát ještě nebyly osnovy, takže jsme celý rok vlastně opakovali látku z osmé třídy. Byl jsem průměrný žák, ale devítku jsem opouštěl se samými jedničkami, jen z češtiny jsem měl dvojku. A to jsem se ani nemusel učit, stačilo si látku mírně zopakovat! Flákali jsme se ten rok celkem všichni včetně učitelů. Nejvíce toho využíval náš třídní, hřmotný čtyřicátník, jemuž jsme pro jeho hromotlucou postavu přezdívali Bandaska. Bylo nám patnáct let a mávaly s námi hormony a tak se Bandaska soustředil na naše poučování nejen v algebře a jiných předmětech (měl nás ještě na fyziku, chemii a rýsování), ale i na sex..

Kluci, radil nám otcovsky, šetřte si patrony budete je potřebovat! Načež následovala nějaká peprná příhoda z jeho života, při které se děvčata červenala a my kluci si vrývali do paměti poučení, jak na to dle Bandasky jít. Vceklu byla škola pohodou v bláznivých letech padesátých, která si většina lidí pamatuje asi zcela jinak. Venku řádil třídní boj, i když už to nebylo ono, co soudruh Chruščov odhalil Stalina a vrhnul celý národ míru a socialismu na to, aby ekonomicky dohnal a předehnal Ameriku.

K tomu musela přispět i naše devátá třída „Základní devítileté školy U nádraží“. Tedy vršovického, stojí tam ta škola dodnes. Takže jsme nejen museli na sběr papíru a drahých kovů, mezi které socialismus počítal i železo, ale také jsme museli na brigády. Chmel už byl našťásti sklizen, ale pomáhali jsme v různých JZD sbírat brambory a na jaře pak plít mezi řádky řepu a jiné plodiny. Poslední, zato největší brigádou, byl zájezd na Šumavu těsně před

z nás, kdo by snad šanci měl byl uhry poďobaný obrylenec, který s sebou přivezl primeros, jak se tenkrát pánská ochrana jmenovala. Díky jeho vzhledu však zájem dorůstajících slečen značně pokulhával i přes evidentní bezpečnost primerosu, lidově přegumy, kterou tato ochrana nabízela. My ostatní, kteří jsme si fandili více, jsme marně obrylence přemlouvali, aby nám ji zapůjčil. Odmítal to s povýšeností vlastníka, i když jsem mu sliboval, že po použití gumy mladým umyji a vrátím.

Ani to nepoznám, jak to perfektně zase zabalím!, sliboval jsem zoufale, pevně věříc, že s gumou by má partnerka mému šarmu už neodolala. Jenže vlastník gumy byl neoblomný. Nezbyvalo, než mu gumu zcizit. Ukrýval ji neobratně pod matrací, a tak se mu jeden den guma ztratila, což kromě něj

nerozčílilo vůbec nikoho. Ten večer se mnozí se svými dívkami domluvili, že je v noci navštíví na jejich pokojích (bohužel jsme spali na hromadných pokojích) a celou třídu probíhalo lehké napětí z toho, že nikdo nevěděl, kdo gumu má. Kromě mne teda. A možná i mojí partnerky, neb jsem jí sliboval, že mám pro ni velké překvapení. V noci, když jsme si byli jisti, že Bandaska už spí, se nás asi pět tiše vytratil z chlapeckého pokoje a vloudilo se na dívčí. Jelikož bylo vše s holka domluveno, proběhlo to perfektně, jak naplánováno a všichni jsme bezhlučně vklouzli pod deky k připraveným partnerkám. Jediné, co neprobíhalo jak předem naplánováno, bylo překvapení pro mou dívku. Byl jsem vzrušený, ale nezkušený a tak se mi trásl ruce, že jsem si v noční tmě nedokázal ochranu srolovat. Čím víc jsem se snažil, tím vzrušenější jsem byl, až to náhle udělalo cák cák, zvuk jako když se ručně kropí plátno a já byl nucen odcupit s trenýrky kolem kotníků z dívčího pokoje na umyvárnu. Tam, ve světle žárovky, jsem překontroloval zkázu a spláchl obletanou gumu do záchodu. Mezitím se budovou rozlehl řev Bandasky, jemuž naše plány vyzradil okradený majitel spláchnuté gumy. Rychle jsem se opláchl a moudře vrátil na chlapecký pokoj zbabělé zanechav druhy mého nočního výletu světu osudu. A osud, ústy Bandasky, jim udělil zákaz vycházek až do konce brigády. Chodil jsem tedy na vycházky sám, ale v lese jsem se vždy potkal se svojí partnerkou té noci. Bohužel, bez ochrany jsem u ní neměl šanci na moc víc než vášnivě líbání.

Hodně jsem se na brigádě naučil. Sázet stromky a i vyprat každý večer trenýrky..

Problém s jazykem příbuzným češtině

Pro ND Eva Firlová

Moje přítelkyně z dětství, Magda z Ostravy, mi zase poslala nářkávkový dopis, že jí ta angličtina neleze do hlavy, jak by měla. Nijak jsem se nedivila, neb jsem jí někdy v sedmé třídě základní školy chtěla naučit německy. Po několika zoufalých pokusech jsem to vzdala a začaly jsme vymýšlet umělý jazyk, kterým jsme chtěly mluvit v blízkosti naší nepřítelkyně Jiřiny, abychom ji našťávaly, že mluvíme o ní a ona tomu nerozumí. Umělý jazyk šel Magdě daleko lépe než jazyk existující. O angličtině mi piše od roku 1989, prošla několika kurzy, byla u nás v Kanadě dvakrát, a její nejvyjatější výkon přišel, když zabloudila a na cizí zahradě říkala užaslému majiteli: "I am a foreigner in your country". Což bylo gramaticky správné, ale fakticky zbytečné, neb to dotyčný majitel mohl poznat sám. Můj nejposlednější pokus, jak ji uvést do říše lingvistiky, se sestával z mého řvání do Skypu, že "proč se sakra nemůžeš naučit jazyk příbuzný češtině?" Kontrovaně to bylo několika ostravskými výrazy, jejichž slušný smysl byl "ty ses zbláznila". Tvrдила jsem, že jsem se nezbláznila, aspoň ne úplně. Angličtina je jazyk germánský, čeština slovanský a třeba francouzština románský. Ale v době před asi pěti tisíci lety mluvili naši předkové jedním jazykem někde na pláních mezi Černým a Kaspickým mořem. A z tohoto prajazyka a jeho dialektů vznikl ohromně košatý strom jazyků, kterými se mluví v Indii, Afghánistánu, Íránu, ve většině Evropy a v Severní a Jižní Americe i v Austrálii. Po tisíciletí se od hlavního kmene Indoevropánů oddělovaly skupiny nomádů mířících na jih, na západ, na východ a jejich jazyk se tvářil různými okolními vlivy. Ale základní slova lze vystopovat a jejich příbuznost bije do očí.

Která jsou to ta základní slova? Treba číslovky: dva, tři, v angličtině two, three, v latině duos, tres, v sanskritu, indickém prajazyku duve, trajah. Nebo rodinná slova? Máteř, latinsky mater, řecky meter, anglicky mother, německy Mutter, sanskrit matar. Rostliny? Brýza, ruský berjoza, anglicky birch, německy Birke, indicky bhurjah. Těch příkladů je aspoň šest tisíc, takže to není shoda náhodná. Jestliže si vezmeme slovo "nepřekonatelný" a rozdělíme na fonémy (což jsou částice slov, které mění jeho smysl, ale nemůžou být samostatné), každá z těch foném má za sebou pět tisíc let vývoje. Ne-pře-kon-atel-ný. Ne-jako zápor má příbuzné ve všech indoevropských jazycích. Ne, nón, no, nein, ní, nah.

Zajímavé je, že pro souhlas není společného jmenovatele. Asi se naši předkové více hádali, než souhlasili. Což také asi vysvětluje jejich geografický rozptíl. Částice pře-je příbuzná s latinským "per" a řeckým "hyper", což jsou předpony slovo umocňující, zesilující. Pak je tu kořen slova „kon“. Příbuzná slova jsou v řečtině "koneos", spěchat, "dia-konia" - služba. Také latinské "conari" usilovat, zkoušet, namáhat se. Přípona "atel" je novodobě česká, jako ve slovech jednatel, učitel - někdo, kdo vykonává tyto práce. „-ný“ je přípona pro tvrdá přídavná jména, která mají za sebou samozřejmě svůj vývoj. Každý z výše vyjmenovaných jazyků má za sebou vývoj, který je shrnut do různých zákonů vývoje toho kterého jazyka.

Vychází žurnál indoevropské lingvistiky, který dokáže udělat z takových zajímavostí zcela nezajímavou ezoterickou a suchou vědu, ze které se sypou drtiny. Od doby, kdy soude Jones v Indii v 18. století objevil spojitost mezi sanskritem, latinou a řečtinou, zuřil boj mezi lingvisty, kde asi byla pravlast Indoevropánů. Od jejich umístění v Íránu, Turecku, v baltských státech, mezi Černým a Kaspickým mořem, v Řecku, atd. pokračuje boj nezečtenou silou v 21. století. Je podporován archeology, kteří nacházejí pozůstatky putování různých indoevropských kmenů. Jednu chvíli jsem si myslela, že jistý pan Colin Renfrew je chovancem bláznice a jeho léčba spočívá v tom, že je mu dovoleno psát odborné články o tom, že indoevropská pravlast byla v Turecku. Tento dojem ve mně vznikl po přečtení kritiky knihy od Renfrewa "Jazyk a archeologie", kterou napsal dr. Mallory. Ten je redaktorem odborného lingvistického žurnálu. Teprve když jsem nastoupila do kurzu Základy archeologie a učebnice byla napsána profesorem Renfrewem, pochopila jsem, že se jedná jen o drobné akademické rozpory a nikoliv o poškození mozku prof. Renfrewa, šéfa Fakulty Orientální archeologie v Oxfordu.

Na druhé straně Malloryho chápu, neb jako archeolog Renfrew neuvěděl žádné lingvistické argumenty, které by podporovaly jeho teorii, a navíc není lingvista. Nám Čechům by mohl Renfrewův argument lichotit. Jeho argumentace se hodně zakládá na tom, že indoevropští Chetitě žili v Turecku, a byl to Čech Bedřich Hrozný, který rozluštil chetitský jazyk. Chetitští říše se rozkládala ve vnitrozemí Turecka, byla to mocná říše a Chetitě bojovali s Egyptany o nadvládu nad Předním východem. Podle některých rozluštených tabulek se zdá, že Chetitští říše také zahrnovala Tróju, a dopisy tanním panovníkům o rozpínavosti Řeků naznačují, že Trojská válka byla víc než jen šarvátkou rozvedená nádherným způsobem v Iliadě. Bohužel, dopisy končí před pádem Tróje, neb Chetitě království, kde výroba železa byla státním tajemstvím, se neudrželo ve 12. stol. př. n. l. náporu různých "mořských národů". Chetitština je nejstarší zapsaný indoevropský jazyk. Je příbuzná tedy s češtinou, angličtinou, ▶ 15

Škola života

Pro ND Stanislav Moc

V Praze vyšla již počtvrté kniha Dagmar Šimkové *Byly jsme tam taky*. Tato útlá knížka je jednou z nejsilnějších výpovědí o tom, co se v padesátých a šedesátých letech dělo v československých věznicích.

Snad proto, že nové vydání má oproti předchozím výraznou obálku, obsahuje více než třicet fotografií ilustrujících autorčin život a svými doporučujícími komentáři ji na přebalu knížky opatřily osobnosti jako arcibiskup Dominik Duka, herec Karel Roden, básník Ivan Martin Jirous nebo ředitel Centra současného umění DOX Leoš Váňa, vyvolala velký ohlas. Již několik měsíců se drží mezi nejprodávanějšími tituly. A co je obzvláště pozitivní, dokázala zaujmout i mladé lidi.

Žena, která tuto knížku napsala, strávila v komunistických věznicích celé své mládí, zatčena byla v triadvaceti a propuštěna v sedmatřiceti letech. Jejím otcem byl bankéř Jaroslav Šimek. Ve dvacátých letech postavil v Písku vilu. Výbral pro ni mimořádně krásné místo na okraji města, obklopené stromy a loukami. Dům byl situován do svahu, přicházelo se k němu po kamenném schodišti, které zdobili baculati andělé, a jak tehdy bývalo zvykem, dostal jméno. Z úcty k ženě nechal nad vchodovými dveřmi umístit půlkruhový nápis Villa Marta. V zahradě pak postavil ještě skleník s orchidejemi a také hřebčinec, neboť koně byli láskou jak jeho, tak především starší dcery Marty.

Ta krásná holka z vily nad řečkou

Zatímco Marta trávila většinu času v koňském sedle, o osm let mladší Dáša propadla tanci a stepu. A ještě jednu věc milovala, plovárnu u Otavy. Měla to na ni z domova kousek, a jakmile začalo hřát slunce, trávila na ní dlouhé hodiny. Bývala do bronzova opálená a s dlouhými tmavými vlasy až exoticky krásná. Na konci druhé světové války bankéř Šimek v Písku tragicky zemřel. Dáše, které v té době bylo šestnáct, lékaři doporučili, aby změnila prostředí. Maminka se rozhodla poslat ji do vzdálené Štěkny. Zde, v budově barokního zámku obklopeného parkem, vedl řád anglických panen Ústav moderních řečí. Měly z něj vycházet mladé sebevědomé dámy s vynikající znalostí světových jazyků, všeobecným kulturním přehledem a vybraným chováním. Dáša zde pobyla necelé dva roky. Ve školním roce 1948/49 se zapsala na pražskou filozofickou fakultu. Zvolila si dějiny umění a anglistiku.

Život celé rodiny se však po komunistickém převratu zcela změnil. Martě, Dášině sestře, se podařilo v roce 1950 uprchnout;

nový domov našla v Austrálii. Dáša s maminkou zůstaly v Písku. Ze své vily se sice vystěhovaly nemusely, ale byl jim v ní vyčleněn jen jeden pokoj; kuchyň měly společnou s dalšími nájemníky, kteří sem byli nastěhováni. Jako dcera bankéře měla Dáša z hlediska nového režimu naprosto nepříjemný „buržoazní“ původ. Na studia mohla zapomenout.

Nejprve pracovala v písecké textilce, pak se živila jako kreslička, nakonec získala práci v nemocnici. Stále ještě chodila tančit do písecké kavárny Bílá růže, ale jak píše ve své knížce, „hubda tam už byla prachšpatná“. Jazz i latinskoamerické tance přišly zaváněly Západem. „Už jsme nemohli sledovat nové směry v tanci, nebyla k tomu muzika. Také naše sestava se změnila. Někteří studenti, zapojeni do socialistické přestavby, vřadili se mezi olympijské bohy. Když přičíteli na prázdniny domů, chodili po ulicích se skleněnými nevidoucíma očima. Strana navelela, aby se vyhýbali rozvatrníkům. Ještě však se dalo vycházet s filozofy a kumštýři. Filozofové vedli tajně kroničku Čtverák, kam zapisovali s komentáři výroky ze stranických schůzí, a měli talent skládat nové texty na zprůtvořené folklor. Kumštýřům jsme záviděli, jak se uměli vyhnot brigádám na amerického brouka i stavbám mládeže. Se skicářem v podpaží chodili brigádníci

do továren a malovat akty údernic pod sprchou s montérkami ostentativně zavěšenými v pozadí. Někteří šťastní odešli za hranice a my nadšeně šířili jejich zprávy ze zemi nefalšovaného dixiku.“

V jejím spise se dochovaly letáky, které psala, rozmožňovala a roznašela po Písku. Není divu, že si rozuměla se zmíněnými „Čtveráky“. Ani jí smysl pro recesi nechyběl, jak vidíme například z tohoto letáku: „Výzva občanům! Varujeme všechny soudruhy a soudružky, aby nekladli odpor americké armádě, která pravděpodobně začátkem příštího měsíce obsadí území ČSR. Při obsazování bude použito nejlepší zbraně - uspávacího prášku. Všichni občané ČSR budou upááni a tím bude americké armádě umožněn rychlý postup. Nezklidňujte se, buďte připraveni. Dobrou noc a dobré jitro v nové republice!“ Namalovala také několik plakátů, které zesměšňovaly Gottwalda a Zápotockého a vylepila je na písecké nástěnky. Státní bezpečnost smysl pro humor neprojevila. Konstatovala, že letáky „vyzývaly k hromadné akci proti lidově demokratické vládě“.

Zatčeni

Zatčena byla na podzim roku

1952. „Jen se dobře rozhlédni, kurvo reakcionářská! V životě se sem už nevrátíš,“ pronesl mladý estébák, když ji odváděli z domova, a ona se otočila a zamávala mamince. Obviněna byla nejen z toho, že rozšiřovala letáky a malovala posměšné plakáty, nýbrž také - a to bylo mnohem horší - z toho, že na půd jejich bývalého hřebčince s vědomím maminky poskytlá úkryt dvěma kamarádům „vyakčněním“ ze studii a poslaným na vojnu, z níž zběhl; chtěli se dostat na Západ. Odsouzena byla k patnácti letům vězení. Maminka jí brzy následovala, dostala jedenáct let. Veškerý majetek jim byl zabaven.

Věznění

„Víte, zažila jsem řádění rudých gard těsně po válce. A často jsem si říkala, že ti, co to nestihli, se dali ke Státní bezpečnosti a stali se vyšetřovateli. Byli sotva vyučeni, ale nechávali se od nás oslovovat „doktore“. Vyzývali se v tom, že nás ponižovali,“ vzpomíná Irena Šimonová, vrstevnice a spoluvězeňkyně Dagmar Šimkové. Obě prošly několika věznicemi, mnohokrát okusily neblaze proslulou korekci, temnou plesnivou kobku, kam byly zavírány úplně nahé a kam dostávaly minimální jídla. Podmínky, ve kterých tehdy ženy ve věznicích žily, byly hrozné. Nedostávaly například žádné hygienické potřeby

Dagmar Šimková: Byly jsme tam taky

Pro ND Pavlína Kourová

ani menstruační vložky. Krev jim stékala po nohou, dozorcí se jim smáli. Když bylo nejhůř, roztrhaly prostěradlo a hadříky použily místo vložek, za což však okamžitě následoval trest.

Dášu v roce 1955 poslali do slovenských Želiezovců, jednoho z nejdrsnějších lágů. Z tohoto pekla se jí podařilo utéct. Běžela, pak padla na mez, válela se ve voňavé matefídoušce. Opojný pocit svobody. Trval dva dny. Pak ji našli na poli, spící, zvratanou v panáku slámy. Vedli ji postupně vesnici, lidé se křížovali - vedení tábora totiž rozhlásilo, že utekla nebezpečná vražednice. Dosavadní trest jí byl navýšen o další tři roky. Přezít čtrnáct let vězeňského života, nesplnitelné pracovní normy, mizernou stravu, odpírání zdravotní péče a hlavně surovost a tupou buzeraci dozorců jí pomáhaly některé spoluvězeňkyně, například profesorka Růžena Vacková. Ta jí i dalším ženám vyprávěla o umění, učila je jazyky a společně se modlily.

Dáša nebyla kvůli svému hrděmu chování propuštěna ani na velkou amnestii v květnu 1960. V posudcích, které se dochovaly v jejím vězeňském spise, o ní bchaři opakovaně píšou: „má drzé chování k příslušníkům“, „do

pracovního soutěžení se nikdy nezapojila, je inteligentní a sebevědomého vystupování“, „účel převýchovy není plněn, neboť odsouzená zůstává krajně zaujatá vůči lidově demokratickému zřízení a tímto postojem se netají“.

Z vězení vyšla až v roce 1966. Vrátila se do Písku. S maminkou a psem Lumpíkem, kterého se ujala, bydleli v nuzném bytě, v jedné místnosti, která však měla něco, co obě ženy po letech věznění tolik ocenily - vanu! „Pracuji v sodevokárně v podminekách Ivana Denisoviče, ale ani mi to nějak nevaří, člověk si prostě zvykne. Našla jsem si únik, učím se, mám dělat v květnu státnici z angličtiny.“ Žila velice skromně, měla obestavený plat, ministerstvo vnitra jí strhávalo výdaje za její věznění! V roce 1968 spoluzakládala v Písku s ostatními politickými vězni K 231. Po sprnové invazi s maminkou už na nic nečekaly.

Odjely do Austrálie.

Zde se po osmnácti letech setkaly s jejich Martou, která zde založila rodinu. Usadily se v Perthu. Maminka Šimková zemřela na jaře 1970. Dáša v ní ztratila nejbližšího člověka. Ale život nevzdala. V Austrálii vystudovala dvě vysoké školy - dějiny umění a sociální práci. Během studií pracovala v domě pro přestárlé. Naučila se vytvářet smaltované obrazy, zúčastnila se padesátí výstav.

Dlouhodobě pak pracovala jako terapeutka ve věznicích. Spolupracovníci dodnes vzpomínají, že měla respekt i u vězňů, kteří jinak odpírali autoritu - jenže Dáša jim se svou vězeňskou zkušeností rozuměla.

Poprvé vyšla v Torontu

V Austrálii napsala knížku. Bez patosu v ní vypráví, co během svého věznění zažila. Čte se jedním dechem. Poprvé vyšla v roce 1980 zásluhou Zdeny a Josefa Škvoreckých v Torontu v jejich nakladatelství Sixty Eight Publishers. Opakovaně byla čtena na pokračování v Rádiu Svobodná Evropa.

Návrat.

Dáša po roce 1989 několikrát přijela i do své staré vlasti. Setkala se s několika „dětčaty“, s nimiž prožila roky v kriminále, dočkala se rehabilitace. Píseckou vilu našla v dezolátním stavu. Nemocněla rakovinou, umírala těžce, ale statečně. Zemřela 24. února 1995. Její popel byl rozprašen, jak si přála v jednom z perthských parků.

Před nedávnem byl o Dagmar Šimkové natočen dokumentární film, vznikla o ní výstava a loni byla navržena in memoriam na státní významnosti. Uděleno jí nebylo, ale třeba se tak stane letos. Zaslouží si ho.

O autorce: Pavlína Kourová vystudovala historii na Univerzitě Karlově v Praze. Zabývá se dějinami 20. století. Společně se svým mužem Petrem Kourou napsala knihu „Žádáme trest smrti!“ *Propagandistická kampaň provázející proces s Miladou Horákovou a spol. (2008) a České Vánoce od vzniku republiky do sametové revoluce (2010). Nyní pracuje na knize o Dagmar Šimkové. Podílela se na také na výstavě věnované dělu politické vězeňkyně a na scénáři dokumentárního filmu České televize nazvaném Ta krásná holka z vily nad řečkou - Dagmar Šimková (2009).*

Posлуhači vysílání Českého rozhlasu na internetu mohou od 2. května sledovat čtení z této knihy na pokračování v pořadu Osudy, vysílaném na stanici ČRo3 - Vltava od 11.30 h. evropského času.

Náš čtenář Henry Komárek nám poskytl kopii dopisu přítelkyně Jana Vaňka žijícího v Lucemburku, apelujícího podpořit protikomunistickou aktivitu kdekoliv. Někteřími motivacími konkrétními náměty se v dopise zabývá.

Díky Indro, právě zadávám skleněnou kasu, započtenou, se slicem nahoře na sbírku pro bývalé politické vězně z komunismu na naši výstavě v Jablonném nad Orlicí v září, pro niž se tu vyrábí výstavní materiál. Máme už i prvního velkého sponzora, který do ní vhodil značnou základní částku. Jsou tedy i v ČR skvělí lidé, kteří nám pomáhají - gratis a z přesvědčení. Moc si jich vážím. Výstava proti totalitě a komunistickému násilí DAGMAR ŠIMKOVÁ se stala realitou, vše samí se svým přítelem financujeme, a přáli přáli bychom si, aby totiž proběhlo v Torontu, kde pan Škvorecký kdysi knihu Dagmar Šimkové jako první vydal a vymyslel dokonce její název *Byly jsme tam taky* - autorka tehdy nevěděla, jak má své hrůzostrašné líčení pojmenovat - chyběla jí prostě slova. Včera jsem psal jed-
nomu pardubickému příteli, že jsem chodil za známými v Pardubických kolem ženské věznice, kde byla uvězněna, každý nám vyprávěl pohádky, že jsou tam jen nenapravitelně neprotitupy a jiné ženské kriminální živly. Nezapadlo mne ani

ve smu, co za lidské tragédie se za zdmi věznic odehrávají.
I proto splácíme dnes dluh těmto statečným lidem, kteří měli sice méně štěstí v životě než my, zato však více odvahy postavit se proti tehdejšímu perveznímu komunistickému systému. Řiká-li nám někdo, že to není dnes už aktuální téma, odkazují ho na nedávné vystoupení soudruha Grebenička v parlamentě - a jeho neslavných kompliků, kteří ještě

SHERLOCKOVÉ PROTI WATSONOVÍ

Pro ND Vladimír Hornof

Už mnoho let je mým nejoblíbenějším televizním pořadem soutěžní show „Jeopardy.“ Mám k tomu řadu důvodů.

Pro mne je nejdůležitější, že se v tomto pořadu člověk setká, alespoň virtuálně, s celou řadou chytrých lidí, kteří nemusí své diváky oslňovat svou výkonností ve sféře sexuální ani svou slovností čtyřpísmenných slov začínajících v angličtině na „f“ nebo „s.“ Navíc, sympatický moderátor této soutěže, Alex Trebek, je absolventem univerzity, které jsem věnoval většinu svého pracovního života, a tak je samozřejmé, že si zaslouží, abych se na něho díval. A do třetice, při sledování této soutěže člověk vstřebává spoustu vědomostí, jimiž se může při vhodné příležitosti vytažovat nad svými bližními. Pokud je, jak je tomu často v mém přípa-

dě, rychle nezapomene.

Od mládí mne fascinovaly detektivní povídky Conana Doyle. Jestli si dobře vzpomínám, někdy v sedmé třídě jsem dostal knížku, ve které byly detektivní příběhy Sherlocka Holmesa a doktora Watsona prezentovány dětem ve zkrácené a zjednodušené podobě. To už jsme se několik let ve škole učili jazyku našeho velkého bratra a tak mi nevadilo, že knížka byla v ruštině. Síla dedukce, kterou Sherlock knockoutoval vědomosti nabitého Watsona, mne jako většinu lidí přiváděla do extáze. Když jsem se začal učit angličtinu, tak jedna z prvních celých vět, kterou jsem si zapamatoval, bylo Sherlockovo vysvětlení, jak došel ke svému závěru: „Elementary, my dear Watson.“ Myšlím, že je na světě jen pramálo lidí, kteří by tento slavný výrok nezna-

li. Až snad na autora Sherlockových povídek, který jim hrdim svých povídek nikdy neobdělil.

A tak, stejně jako ostatní příslušníci mé generace, jsem vyrostl v blahém vědomí, že není nic, co by šikovný lidský mozek nedovedl vymyslet a vydedukovat. Když se na scéně objevily počítače, uměly jenom rychle počítat a jejich intelektuální schopnosti byly minimální. Bylo snadné dojít k závěru, že na něco skutečně nového přijít nebo něco dokonalejšího vymyslet může jenom člověk a že následkem toho zůstanete provždy pánev světa.

Jenže moje babička říkala, že každá idylka musí jednou skončit. Babička měla většinou pravdu. A tak nedávno skončila i naše idylka o tom, že jsme chytrější než i ty nejvyspělejší počítače. Zavinil to Watson. Specificky, jeho nová verze ve formě trilióny bitů vědomostí nabitého a plejadou algoritimů promluhého myslícího počítače, stvořená společností IBM. Ve třídení soutěži na programu Jeopardy, v níž jeho oponenty byli dva dosud nejúspěšnější lidé účastníci soutěže Ken Jennings a Brad Rutter, Watson vyhrál na celé čáře. Ve dvou hrách se mu podařilo nasbírat 77 147 dolarů, zatímco Jennings vyhrál 24 000 a Rutter pouhých 21 600. A tak to napovrch vypadá, že nám nezbyvá než říct „Máš smůlu, Sherlocku! Dnes by Watson vyhrkl „elementární“ o setinu sekundy dříve než ty!“

Ale je možné, že není ještě vše ztraceno. V jedné věci jsme my lidé a počítače podobní. My chodíme po mnoho let do školy a shromažďujeme vědomosti a učíme se, jak je používat. Do Watsona také jeho tvůrčí nacpali spoustu vědomostí - třeba veškerou světovou literaturu, a naučili ho, jak se v ní orientovat. Naučili ho rozoznávat slova i větná spojení. Pochybují ale, že ho naučili se smát, když ukládá do paměti něco veselého, nebo plakat, když ukládá něco smutného. A i kdyby ho to naučili, bude se smát či plakat jen tehdy, kdy mu člověkem vytvořený algoritmus nařídí, aby to udělal.

Kdyby ho požádali, aby na základě svých vědomostí něco vytvořil, zase vytvoří jen něco, co mu člověk řekl, že by mohl vytvořit. Po své porážce Ken Jennings napsal: „Co se mne týče, já vítám nadvládu našich nových počítačových mocipánů.“ Jistě to myslím jen v žertu - vždyť je to rádká z kreslené situační komedie The Simpsons.

Co se týče Watsona, na žádný žertovný komentář se nezmohl. A tak si myslím, že bychom prozatím lidskou rasu neměli úplně odepsat.

Dýcháme, myslíme, cítíme, milujeme, nenávidíme, vymýšlíme dobré věci i špatné. Až mi IBM počítač příští generace ukáže, že bez lidské pomoci vymyslet novou proceduru na vyléčení třeba chrípky, nebo že se bezradně zamiloval do počítače značky Apple, začnu mu věřit.

Do této doby...

Taky vám schází světlo z...

► ze str. 9 tak své zákaznicky zcela určitě našly.

2. zdůvodňovat zákaz žárovek bojem s globálním oteplováním považují za černý humor. Proč se nezakážou úplně všechna svítidla, a vůbec celá výroba elektřiny? To by přispělo k boji s globálním oteplováním ještě více. Zakázat by se měla rovněž všechna auta, motocykly a jakékoliv spalování fosilních paliv. Absurdita je myslím více než zjevná, ale žel tímto směrem se uvažování EU odvíjí.

Před několika dny jsem si přečetl v MF Dnes velmi zajímavý článek o tom, že „němečtí europoslanci chtějí zákaz klasických žárovek zrušit“. Zcela pomínu fakt, že Mladá Fronta Dnes vždy velmi pečlivě informuje o tom, co si myslí „němečtí europoslanci“ a o tom, co si myslí

europoslanci čeští, mlčí. I tak je ale posun v názorech německých europoslanců zajímavý, protože právě oni byli dosud zastánci všech zelených eurosmyšlů.

Velmi příznačné je jejich zdůvodnění pro záchranu klasických žárovek. Nechali si spočítat dopady tzv. úsporných zářivek na životní prostředí a zjistili, že dopady jsou dramaticky negativní. Tuto studii jsem dosud nečetl, ale o tom, že tzv. úsporky obsahují různé jedovaté látky přece vědělo od začátku každé malé dítě. Pokud na to ale nyní přišli už i „němečtí europoslanci“, tak je to třeba rozhodně přivítat. Jakýkoliv krok směřující k záchraně klasických žárovek bude mít moji plnou podporu. Zdroj: <http://fajmon.blog.idnes.cz/c/171236/Taky-Vam-schazi-svetlo-z-klasickych-zarovek-Bude-to-jeste-horshi.html>

Nový daňový systém nazvalo ministerstvo “3 x 32”

Nový systém by měl platit od ledna 2013. Podle úřadu by se celkově mělo díky změnám mírně snížit daňové zatížení, podle odborníků ale výrazné změny u většiny lidí nenastanou. Ministr Kalousek předvedl v ČT, jak by systém nazvaný třikrát třicet dva měl fungovat: „Zaměstnanec zaplatí 32 ze svého základu, zaměstnavatel za něj zaplatí 32 ze stejného základu, živnostník zaplatí 32 ze stejného základu, protože 19 procent je sazba daně, 6,5 procenta bude sazba sociálního pojištění, 6,5 procenta bude sazba ze zdravotního pojištění, pro všechny stejná, a 32 procent bude daň z objemu mezd, kterou zaměstnavatel bude přispívat na sociální, zdravotní a nemocenské pojištění svým zaměstnancům.“ Předseda ČSSD B. Sobotka v ČT řekl, že problém vidí jen v jednom z bodů: „To je rychlý přechod ze sociálního a zdravotního pojištění na jakousi daň, protože tady existuje určité riziko.“

„Dneska je výběr sociálního pojištění velmi efektivní a jsou tam ve srovnání s daněmi velmi malé úniky. Je to jiný režim, ve kterém se státu daří velmi dobře peníze na sociálním pojištění vybírat. V okamžiku, kdy se to vše velmi rychle sloučí do jednoho režimu, tak hrozí nebezpečí, že se zvýší úniky v této oblasti,“ uvedl předseda ČSSD. S tím ale ministr financí nesouhlasí: „Sociální pojištění se vybírá stejně jako přímá daň, zrovna jako daň z příjmu fyzických i právnických osob. Sloučíme-li to do jednoho místa novým způsobem, nemůže se stát, že by se zvýšilo riziko daňových úniků.“ Jednotné místo pro výběr daní i odvodů se přitom zamlouvá i opozici a odborářům. Podle předsedy ČSSD Bohuslava Sobotky jeho zavádění jde ale pomalu. V rámci daňové reformy počítá ministr také se zrušením superhrubé mzdy. Nově by se daň počítala z hrubé mzdy a byla by 19 procent. Chystá se také zrušit většinu daňových výjimek. Zdroj: aktualne.cz

Byly jsme tam ...

► ze str. 14 vraždění lidí na útěku pohraničnicků!! Naopak - toto téma je vysoce aktuální a zůstane i nadále. A jak řekl kdosi slavnější než my: je lépe rozsvítit svíčku, než proklínat temnotu! Je třeba proti tomu něco dělat. Proto náš příspěvek, malá troška do mlýna pro Čechy a Poláky. Další výstava se koná v Austrálii - české velvyslanectví tam již zhotovilo z našeho digitálního záznamu panely a zafinancovalo jejich výrobu. Kanada se 700 členy krajského sdružení by měla provést totéž. O další výstavě jednáme v Lucembursku a ve Švýcarsku. Mu-

síme lidi (kdekoli na světě) probudit z jejich podivného snu, že se to nemůže už nikdy opakovat, že je třeba všechno zapomenout, vyburcovat je v jejich lenosti přemýšlet a jednat. „Komančové“ za rohem - čekají stále a vždy nebezpečně - na svou příležitost ve startovacích blocích. Jak Te znám jako bojovníka proti tomuto druhu zla a spřízněnou duši jsi v duchu s námi a řekneš to i dál. Právě jsem dopsal osobní dopis pražskému arcibiskupovi s prosbou o zařazení akce a osobní účast na vernisáži. Příští neděli jednáme s přítelem pana arcibiskupem v Jablonném nad Orlicí, skvělým místním farářem. Pošlu Ti pak v září zcela určitě fotky z celé akce. Ahoj H.

Problém s jazykem příbuzným...

► ze str. 13 bengálštinou, perštinou, řečtinou, atd. Pohlédneme na staré české slovo “nebesa”.

Chetitsky “nepis” - nebe, německý “Nebel” - mlha, indické “nabhas” - mrak, vzdušný prostor, řecké “nephos” - oblak, mrak. Není zcela jisté, proč se ve slovanských jazycích změnil význam z mraků a oblaků na sídlo blažených duší, ale je to vlatně všechno nahoře, stejně jako odvozená slova nebeštan, podneb, a staré slovo jako nebeklič - kniha modliteb. Tshle vše jsem Magdē vysvětlovala, ale neměla pro mě naštěně vysvětlování pochopení, neb řekla, že její dcera, narozená v roce 1987, má problémy rozumět slovenštině, tak je to s tou příbuzností pěkný humbuk. Když jsem opáčila, že je zajímavé, že čeština přejala z angličtiny slovo humbuk a aspirovala „g“ na „k“ tak mi tříska telefonem. Tedy vlastně zmáčkla konec na Skypu.

Třísknutí telefonem je samozřejmě daleko efektnější, ale v dobách internetu se musíme spokojit s jinými tečkami za konverzaci.

VÝHODY OBRATNĚHO...

► ze str. 12 amerického formulá-

ře, obsahujícího otázku o rasově příslušnosti, napsal, že „human“ - rasa je lidská. Tamější tehdejší byrokracie takový názor neocenila.

Kdo z polistopadové garnitury takto prozítámy? Pravděpodobně ex-prezident Václav Havel, zcela určitě i případný budoucí kandidát Karel Schwarzenberg, velmi bohatý a proto neuplatitelný, leč též aristokrat v národě s plebejskými preferencemi, a proto téměř nevolitelný. Jak sympatická by byla reakce na upřímný povzdych pana knížete „Nejdůležitější je zdraví - vše ostatní si můžeme nakrást“?

Jakožto outsider, netroufám si kibicovat o ošidnostech českého politického vkusu. Zkušenost z Ameriky ale nepodporuje předpoklad, že příliš smyslu pro humor by bylo kandidátům k prospěchu. Velmi vtipný pohotový senátor Bob Dole, v roce 1996 neúspěšný uchazeč o nastěhování do Bílého domu, je toho důkazem. Takové vlastnosti se mohou stát handicapem, vytvářením dojmu, že kandidát sebe, své úmysly a ambice nebere příliš vážně. Nevytlučují, že příští rok 2012

v prezidentských volbách témuž dojmů se nevyhne republikánský zájemce Mike Huckabee, jeden z kandidátů, pro něhož bych dovedl hlasovat.

V USA nutný tedy pozor na vtip, ironii, jež mívá zkázonosný potenciál bumperang. Rivalové, jakkoliv nedotčení, se dotčenými mohou cítit - aspoň tak předstírat.

Poněvadž jsme přece nation of victims - národ velesnadno zranitelných obětí, postačí záminka, nevinné innuendo, ozvou se popuzení odboráři, farmáři, pěstitelé burzových oříšků, homosexualové, feministky, ochránci přírody, ilegální přistěhovalci, kdokoli rasově hákliví a momentálně se za uražené mající.

To pak se výhody obratného jazyka a pohotového mozku zvrtnou v pořádnou nevýhodu a je konec. KONEC

Nový domov

můžete číst kdykoliv, objednejte si jej na tel.

416.439 9557

Agenti FBI a kanadští zpravodajové sem přijíždějí vozem do Roosevelt Beach nedaleko východně od Niagara Falls ve státě NY, pak pokračovali plavbou do Campu. Tyto cesty se konaly uprostřed noci za přítomnosti maskovaných britských commandos. Také břeh jezera byl neustále pod dohledem, a prý dokonce tu byly zahrabány i miny. Zatímco Camp X pilně pracoval na oslabení německé rozpínavosti, připravoval a odesílal četné agenty do zemí okupované Evropy a do Tichomoří, aby výzvědnou činností a sabotáží bojovali proti nacismu, v naší zemi, okupované německými okupanty, se nacistický teror stupňoval.

Hitler pověřil generála SS Reinharda Heydricha funkcí říšského protektora pro Čechy a Moravu. Tento muž měl největší podporu Hitlera a dosavadní činnosti byl jeden z nejkrutějších generálů říše. Svými činy si vysloužil přezdívku The Butcher of Prague, čili Pražský řezník. Tento Heydrich byl pokládán za příštího vládce německé říše, takovou měl autoritu.

Hovořit o osobě Heydricha by bylo nošením dříví do lesa, neboť v myslí starších Čechů je zapsán nadobro. Hitlera jsem viděl v životě dvakrát, ale tohoto zloducha nikdy. Vím z fotografií, jak vypadal, a musím přiznat, že z jeho tváře a jejího výrazu se dá vyčíst jeho krutá povaha. Tento generál byl ovšem velmi a mimořádně inteligentní. Vystudoval vysokou školu pro válečné námořní důstojníky a od začátku své služby měl rychlý postup. Měl jsem příležitost si přečíst jeho životopis. Heydrich byl v něm líčený jako velmi přísný, panovačný a krutý. Záhadou mně ovšem zůstává, že byl výborný pianista, a obzvláště rád přehrával klasické skladby Mendelssohna. Skladatel byl židovského původu, a proto bylo přísně zakázáno jeho skladby hrát. Zakáz se ovšem netýkal této bestie. Během svého úřadování v Čechách dostal k dispozici zámek Panenské Břežany u Prahy, kde bydlel s manželkou a dvěma dětmi. Místní občané si ale pamatují, jak často zval své přátele a předváděl se u svého klavíru. Okna vždy nařídil otevřít kořán, takže tato "židovská hudba" se rozléhala po okolí a všichni ji slyšeli.

Heydrich nenáviděl Slovany a Čechy nejvíc. Výšel mimořádně vstřícně plánům Hitlera zničit český národ. Hned v prvních dnech úřadování začal uskutečňovat svůj plán likvidace všeho českého. Vysoké a střední školy byly zavřeny. I když střežní popotm otevřeli, ale Židům nebylo dovoleno ani to nejmenší vzdělání. Česká inteligence měla být postupně zlikvidována. Poslech cizích rádiových stanic, zvláště BBC byl zakázán pod trestem smrti. Heydrich začal řídit hned druhý den po přjezdu do Prahy: 163 lidí bylo hromadně popraveno a 718 jich bylo posláno do koncentračního tábora. Během

druhé týdne oznamuje Hitlerovi, že 5000 lidí bylo zatčeno a posláno do koncentračních táborů. To byl jen začátek, a proto se na Západě mluvilo o něm jako o Pražském řezníkovi.

V pro náš národ nejhroší době píše Hitler Heydrichovi: Souhlasím s vaším plánem zničení českého národa. Tento plán měl tři stupně. Za prvé germanizovat Čechy, kteří budou schopni být Němci. Druhou skupinou byli

CAMP X 2.

Pro ND Vladimír Bumbala

ti, kteří se nechťeli podrobit, a to zvláště intelligence, měli být odvezeni do koncentračního tábora. U Čechů s částečnou německou krví se počítalo, že budou vysláni na východ - Rusko a Ukrajina a budou pracovat v zemědělství. Ti, kteří se nechťejí přizpůsobit a asimilace je vyloučena, budou likvidováni. Tuto větu Hitler podtrhnul. Takže takto o nás Hitler rozhodl.

Při této příležitosti chci uvést jednu vlastní zkušenost. Během války - nepamatuji si přesně rok, nám ředitel školy oznámil, že zítra vyučování nebude. Máme přijít do školy dobře umytí a máme mít čistou košili a spodní prádlo. Bylo to v Brně na Kotlářské ulici, kam jsem chodil do měšťanky. Když jsem přišel do školy, na ulici parkovalo několik osobních vozů. Ve třídě nám pak nařídili, abychom se v další prázdné učebně svlékli a čekali, až budeme vyzváni. Děvčata byla na jiném patře. Pak jsme stáli nazi na chodbě a po vyzvání jsme postupně vstupovali do třídy. Všechny přední lavice byly přestěhovány a tam pod tabulí umístili stoly v jedné řadě a za nimi seděli nějací muži, dokonce tam byla také nějaká žena, jeden uniformovaný důstojník a kdosi v plášti. Všichni byli Němci, to my jsme hned poznali, mnozí měli na klopě odznak NSDAP - členství v nacistické straně. Naše učitelka překládala, pokud jsme nerozuměli. Tito pánové se tvářili vážně a mluvili mezi sebou velmi tiše. Jak jsme procházeli kolem stolů, muži si nás prohlíželi, museli jsem se předklonit, vystřičit na ně zadek, roztáhnout ruce a nohy, hledali mateřská znaménka a podrobně zkoumali pokožku. U dalšího stolu se stgřelily vlasy, jejich hustota, barva a tak podobně. Pak nám nějaký pan u dalšího stolu jakousi šuplerou, tedy posuvným měřítkem měřil vzdálenost očí od brady, výšku čela, hlavně však věnovali pozornost nosu. Délka nosu, vzdálenost od špičky nosu k bradě atd. Všechno se zapisovalo do archů, a když prohlídka skončila, mohli jsme se zase obléci a mimořádně

j jsme dostali hrníček slabého kava. Večer se nás tatínek zeptal, o jakou prohlídku šlo, a když jsme mu to řekli, utrousil jenom: svi-ně. Až později jsme se dozvěděli, že jsme vlastně prošli nějakou rasovou selekcí.

Také si pamatuji, že přišlo nařízení, aby se všichni dospělí Češi dostavili do Německého domu s doklady o rodině. Němci chtěli vědět, jestli některý náš předek nebyl Žid. Táta si tenkrát oddechl, protože v naší rodině nebyl nikdo Žid ani tři generace zpátky. V té době nebyli v našem městě Židé, všichni byli deportováni, a většina z nich popravena.

Když nám po válce zase začala škola, na školním výletě jsme navštívili Špilberk. Během války tam byla vojska SS, takže horní patra hradu byla veřejnosti uzavřena, takže jsme navštívili jen proslulé kazematy. Na jednom místě byla přestavěná chodba a byla tam vlastně řada kobek s potrubím a na stropě každé místnosti byly sprchové hlavice. Průvodce nám řekl, že se kazematy přestavovaly a že tady měli skončit mnozí obyvatelé Brna. Nacisté plánovali začátek likvidace na druhou polovinu roku 1945, ale nestihli to.

Musím říci, že za vlády říšského protektora Heydricha brněnsí občané velmi trpěli. Ve městě žilo hodně Němců a hojně se sem stěhovali z měst a venkova, odkud naši lidé byli vyhnáni a Němci zabírali byty a domy po Židech. Všichni, kteří jsme tehdy žili, ať jsme byli mladí, na tu dobu nevzpomínáme rádi. Všichni jsme nenáviděli Hedyricha.

Naše vláda v exilu za prezidenství E. Beneše se rozhodla, že by bylo zapotřebí udělat akce, která by podpořila úsilí této vlády v Londýně. Není žádným tajemstvím, že britská vláda se chovala k Benešovi velmi zdrženlivě a nemohla mu odpustit, že z Československa utekl a vládu předal starému a nemocnému Háchovi. Byl tu ovšem Jan Masaryk, který se velmi zasloužil o lepší spolupráci Britů s Českoslováky. Česká vláda v Londýně dospěla k názoru, že by se měl uskutečnit atentát na zrádce českého národa - Emanuela Moravce, který byl ministrem školství v protektorátní vládě. Později se rozhodli, že by to bylo málo účinné, tak se rozhodli pro atentát na Heydricha. Když pražští pracovníci odporu dostali tuto zprávu, informovali Londýn, že s touto akcí nesouhlasí. Svůj nesouhlas zdůraznili přesvědčením, že by po atentátu následovala odplata, která by byla pro český národ velmi devastující.

Nicméně, tento nesouhlas byl vyjádřen několikrát, ale vláda v Londýně se svého plánu nezřekla. Nakonec britská vláda také souhlasila a poskytla veškeré své služby. Takto se zrodil "Anthropoid", plán na fyzické odstranění Heydricha. Pak už se realizoval plan, jak toho docílit.

DOKONČENÍ PŘÍŠTĚ

Pane Jane Chlumský,

to jste prostě přehnal! K Vašemu článku "Jak to vidím já... " v Novém domově č. 4 z 24. 2. 2011, v němž nazýváte český národ pronárodem, se už nedá mlčet.

To, že máte osobní problémy se svoji rodinou v Čechách, Vás ještě neopravňuje k tomu, abyste se takto veřejně a hanebně o nás všech vyjadřoval. Součástí toho pronároda jste samozřejmě i Vy, Vaše maminka a otec, Vaši spolužáci, já, ale také třeba pan Ulč, pan Reiniš, pan Drábek a řada těch, kteří jsou respektováni v Novém domově, ať už jako žijící, nebo ti, se kterými jsme se nedávno rozloučili. A Vy si dovolíte v novinách, které jsou převážně určeny české komunitě, nazvat Čechy pronárodem. Jak absurdní! I když je to politováníhodné, máte právo nemít Váš národ v lásce, a rozhodně Vám to nebudu vyvracet. Dovolím si jen citovat T. G. Masaryka z Čapkovy knihy Hovory s T. G. Masarykem: "Opravdová láska k národu je věc velmi krásná, u slušného a čestného člověka rozum se samo sebou." A ještě také říká: "Nikde na světě neslyšíte tolik reptat a stěžovat si jako u nás."

Pohybují se stále ve škole, protože mě baví vzdělávat se. Mám velmi dobrý pocit, že jsem respektován nejen jako osoba s dobrým vzděláním, ale díky tomu i jako reprezentant českého národa. Při nedávném Heritage Day jsem jako jediná reprezentovala Českou republiku. Při přípravě a sběru materiálu jsem si znovu uvědomila, jaké ta malá země dala světu docela slušné vědecké, duchovní a i světské hodnoty.

Závěrem asi toto: Ideály o češství si nevytvářím, ale zároveň nepovažuji Česko i se všemi jeho neduhy za zemi odepсанou a už vůbec ne jeho národ za pronárod. Doufám, že se Váš článek nedostane do Čech, abyste nerozšířil řady těch, kteří nás snad nenávidí. Což kdybyste dal dohromady článek, kde byste se zaměřil pouze na hezké věci, kterých je tam tak dost. Možná byste pocítil místo zloby lásku, kterou byste pak mohl rozdávat. Bylo by lépe Vám i těm okolo Vás.

"Kamenem po Vás házet" nebudu, ale asi ani nebudu chtít být bavena Vámi, až zase přijedete do Toronta. Dagmar Fišlová, Kitchener

Vážená paní Fišlová,

děkuji Vám mnohokrát za dopis s velmi decentně napsanou kritikou. Dovolte mi, abych Vám na něj odpověděla.

Plně chápu, že jako nefalšovaná vlastenka ryziho charakteru nerada čtete některé výrazivo použité v článku Johna Chlumského. Jistě, je mnoho věcí v naší historii, na které můžeme být právem hrdí. Jen namátkou: éra Přemyslovců, později husité, dále obrozenecké období, dvacet let Masarykovy republiky, kdy jsme byli jedinou solidně fungující demokracií ve střední Evropě, do jisté míry i Pražské jaro 1968, zaslápnuté ruskými tanky, a pochopitelně i Sametová revoluce v listopadu 1989. Je též pravda, že mládežerý národ (naší velikosti) se může pochlubit takovým kulturním bohatstvím jako ten náš, ať už na poli hudebním, literárním, divadelním, výtvarném či sportovním. Na naší velikost na tom nejsme špatně ani s výsledky vědy, znovu jen namátkou: dali jsme světu hromosvod (Prokop Diviš), krevní skupiny (dr. Jan Janský), Polarografii (laureát Nobelovy ceny 1959 akademik Jaroslav Heyrovský), v neposlední řadě chemickou směs k výrobě kontaktních čoček (akademik Otto Wichterle) a řadu dalších převratných vynálezů. Jmenovaná fakta by jistě měla být základem vlastivědy těch nejmladších, kteří si mají po svých předcích čeho vážit.

Naneštěstí je v našem národě též "cosi shnilého" (řečeno *Shakespearem*), což prezident Masaryk nazýval jakousi „patologickou sedlinou“, která čas od času vyplave, bohužel, zpravidla v době, kdy by měl národ projevit to nejlepší, o co v něm je. Neděje se tak od bělohorské tragédie, jež nás stála 300 let poroby, jak se řada historiků domnívá, ale pozorným studiem naší historie, paní Fišlová, zjistíte, že tato zkušenost sahá mnohem dále - až k období zmíněných Přemyslovců. Na příkladná fakta by nestačil rozsah tohoto článku, ale snad jeden za všechny: v červnu loňského roku byl v restauraci na Masarykově náměstí českým dokumentaristou Martinem Vadasem promítán autentický záznam z ořetného monsterprocesu s 48letou dr. Miladou Horákovou a dalšími odsouzenými ve vražedném teatru v roce 1950. Výsledkem procesu byly čtyři (justiční) vraždy a desítky let bolševického žaláře. Jistě, na prvním místě je nutno odsoudit samozvanou bolševickou kliku. Ta však není jedinou složkou zodpovědnou za tuto tragédii! Ještě před vynesením ortelu přičítaly petice z téměř všech větších podniků s podpisy statisíců pracujících požadující pro „zrádce národa“ nejvyšší trest. Ty signatěře nikdo k podpisu nenutil, konali tak naprosto dobrovolně! A teď si zkuste, paní Fišlová, představit, kolik z těch podepsaných se skutečně domnívalo, že naše největší národní hrdinka, poslankyně Horáková a další odsouzení v této vražedné frašce, si skutečně zaslouží smrt. Lze se potom - s vědomím více podobných případů z naší historie divit, že někdo typu Johna Chlumského, kdo má své vlastní, velmi neblahé zkušenosti, si nebere servítky a nazve věci tak, jak to cítí? Mohu Vás, paní Fišlová, ujistit, že lidé zastávající stejný názor na věc jako J. Chlumský, je velmi mnoho. Nutno závěrem dodat, že poslankyně Horáková byla za války vězněna (za odbojovou činnost) v Terezíně a dalších koncentračních táborech, kde si jistě prožila své peklo, které nacismus, jak všeobecně známo, dokázal udělat. Nacisté dr. Horákovou však přece jen nezavraždili. To se povedlo až jejímu vlastnímu národu, za jehož svobodu a demokracii za války bojovala a byla připravena pro něj svůj život obětovat.

S přáním hezkého dne Věra Kohoutová

Velký třesk vybudil čtenářovu pozornost

Odpověď prof. Stanislava Reiniše

Jsem rád, že se diskuze o kvantové teorii začala slibně vyvíjet (článek v č. 23/2010, str. 4). Čtenáři se dozvídají o této teorii a její podstatě.

Ve svém diskuzním příspěvku je inženýr Ambrůz k Hawkingově teorii Velkého třesku a vzniku vesmíru však dosti kritický a také cituje některé z těch, kdo kritizují Hawkinga skoro výhradně z hlediska náboženství (ND 3/2011, str. 12).

Hawking totiž prohlásil, že Velký třesk byl čistě fyzikální jev a nevyžadoval přispění Boha. To je samozřejmě velmi kacířské tvrzení. Proto se na Hawkinga mnozí zle osopili. Hlavně jej vinili z ateismu. To by tak nevedilo. Mnozí vědci, filozofové a další byli a jsou obviňováni z ateismu, i když nejsou ateisty.

Jedna z námitek pana inženýra Ambrůze byla, že vývoj vesmíru, a tedy také vznik člověka, řídí Stvořitel. To je Teorie Intelligentního Designu. Zastánci Intelligentního Designu například tvrdí, že člověk se nevyvinul ze svých předchůdců Pithecanropa, Homo habilis a dalších, ale byl stvořen podle jednoho inteligentního plánu. Jak to bylo, že pramáti Eva byla stvořena ze žebra Adamova, jsem se nedočel. Tato teorie je pseudovědeckou aplikací bible. Tato teorie byla opakovaně vyvrácena a vědci se jí pošklebuji. V mnoha amerických školách se ale nesmí učit, protože je nevědecká. Na internetu ve Wikipedii je rozsáhlé vysvětlení pod heslem Intelligent Design. Je mnoho přesvědčivých detailů a celá kapitola stojí za přečtení. Žádný důkaz pro vysvětlení Velké třesku to však není.

Závěrem mohu říci, že neznáme žádný fyzikální nebo biologický jev, který by byl způsoben nadpřirozenými faktory. Snad něco takového existuje, kdo ví, ale zatím nevíme. A náboženství se nemá plést do vědy a naopak.

Diskuzní příspěvky, které docházejí na mou adresu a týkají se Hawkingovy teorie vzniku vesmíru, jsou velmi zajímavé. Pokoušel jsem se vysvětlit, že podle Hawkingových výpočtů vesmír vznikl na základě fyzikálních sil bez božích přispění. Je samozřejmě, že ve vědeckém úsilí otevřením kritice dochází vždy ke střetům a různosti názorů. Očekával bych proto, že Hawkingovi kritici usednou ke svým počítačům a vypočítají, že Hawkingova teorie založená na Einsteinyových rovnicích, není správná a že tedy Vesmír stvořil Stvořitel a „...že Stvořitel tedy existuje“. To se ale nestalo. Není tedy o čem diskutovat, vše ostatní je bezcenné. To se týká obou diskuzních příspěvků pánů Kuna (ND 5/2011, str. 14) a Ambrůze.

Mám také velmi silné námitky k výkladu Stvořitele, jak jej podává pan Kun. Je podivuhodné, jak se oba příspěvky svým obsahem sobě podobají, a jak se podobají brožurám, které teď v Praze rozdávají Jehovovi svědci.

Prof. Stanislav Reiniš

Zimní, dvacáté číslo Edmontonského zpravodaje, vydávaného pobočkou ČSSK, uzavřelo pětileté období šéfredaktorování Radky Mayerové. Jako dlouholetá redaktorka Lidové demokracie v Praze a absolventka novinářské fakulty byla pro tuto práci profesionálně více než připravená. To se také projevilo na kvalitě tohoto zpravodaje. Radka však říká, že po pěti letech je na čase, aby dostal prostor někdo jiný. A my jsme jí rádi při této příležitosti rádi položili pár otázek.

Co všechno dělá šéfredaktorka tohoto zpravodaje?

Byla jsem šťastná, že jsem se mohla podílet o práci s technickým redaktorem Miroslavem Durecem, který připravoval časopis do tisku, a grafikem Martinem Mayerem. Martin dodával všechny titulní strany a poslední, tedy v pořadí 20. časopis, prakticky celý.

Která z těch úloh se ti jevila nejnáročnější?

Myšlím, že všechno, co jsme společně dělali, je stejně důležité. Na mě vlastně zbylo postarat se o náplň časopisu, což je vlastně asi nejtěžší.

Pro kolik čtenářů byl zpravodaj vydáván?

Vydávali jsme většinou 120 - 150 výtisků s možnostmi obratem dotisknout další, pokud by byl zvýšený zájem.

Kdo byli vašimi dalšími spolupracovníky?

Kromě nás tři děkují všem, kteří přispívali svými články, cestopisy, recepty a fotografiemi.

Rozhovor s Radkou Mayerovou Ke dvacetiletí Edmontonského zpravodaje

A nebylo jich málo.

Jakým způsobem jste řešili financování?

Albertská vláda prostřednictvím svého AGLC pokryla náklady na vydávání časopisu. Všichni, kteří se na tvorbě časopisu podíleli, věnovali svůj čas a znalosti zdarma. Včetně šéfredaktora.

Existují nějaké specifické aspekty při tvorbě zpravodaje v porovnání kupř. s novinami, s nimiž máš osobní zkušenosti?

Vždycky jsem říkala, že Edmontonský zpravodaj je časopis o nás a pro nás na rozdíl od deníku Lidová demokracie nebo časopisu dejme tomu Vlasta, kde jsem měla pravidelnou dvoustranu o módě se známými lidmi z oblasti filmu, hudby a divadla s názvem "Otevřete nám svůj šatník".

Možná není od věci zeptat se na mladé lidi v komunitě - měli zájem o zpravodaj?

Časopis měl po celou dobu pravidelnou rubriku s názvem Naše budoucnost, kde jsme uváděli profily mladých lidí z nejrůznějších odvětví studia nebo zaměstnání. Všichni nám odpovídali na tři stejné otázky. Představ se našim čtenářům, Co považuješ za svůj dosavadní největší úspěch, Co očekáváš od budoucnosti? Naši studenti také

studia nebo zaměstnání. Všichni nám odpovídali na tři stejné otázky. Představ se našim čtenářům, Co považuješ za svůj dosavadní největší úspěch, Co očekáváš od budoucnosti? Naši studenti také

dostávali a dostávají od edmontonské pobočky ČSSK finanční podporu ve formě stipendia.

Nemalou pozornost jsme věnovali také našim nejmenším, at'

už to bylo z tradiční mikulášské besídky s dárky nebo videa a fotografie z dětského tábora.

Měla jsem radost, když jsem slyšela slova chvály, nebo když mně někteří řekli, že si časopis zakládají...

Měla jsi pocit, že by zpravodaj potřeboval nějakou - řekněme - inovaci?

Každá změna, pokud je k lepšímu, je vítána.

Co bys přála světu nástupci do jeho práce?

Přála bych si, aby jim to šlo co nejlépe. Mají pro to veškeré podmínky - finanční podporu, grafické a literární zájem, hlavně však zájem členů o zpravodaj.

Těšila tě ta práce?

Novinařina - pokud ji bereš vážně a poctivě - není žádná legrace. Vyžaduje od člověka co největší množství informací, velkou zodpovědnost vůči svým čtenářům a kdykoliv připraveného "být při tom". Podle mne to nejlépe vyjádřil v r.1921 Karel Čapek:

"Domnívám se, že jsem novinář. Nedělám to vedlejší rukou, beru to stejně vážně jako literaturu.

Přál bych spisovatelům, aby měli novinářskou školu, aby se naučili o vše zajímat."

Za rozhovor děkuje redakce

Kdo by neznal Pohádky tisíce a jedné noci? Vzpomínala jsem na ně, když jsem se ocitla v krámečku v městské čtvrti zvané "Malá Indie". A krásná dívka Šahrazád (nebo také Šeherezáda) na mne vyukovala z každého koutku malého obchodu se vším možným z Indie. Vlevo byly překrásné indické střevíčky a pantofličky, za něž by se ani Popelka nemusela stydět. Krámek pokračoval přehlídkou rozkošnýchvzdusných a barevných šatiček a obleků, rozevláté šály a šálky byly nezbytným doplňkem, a tomu všemu věvodilo zlaté zdobení. Taková to byla zlato-barevná nádhara, že až oči přecházely, takže jsem se opět a ráda vrátila ke svým oblíbeným pohádkám - Šahrazád královi dlouho vyprávěla, tisíc a jednu noc jí naslouchal, slavičí píseň ze zahrady zněla a jasmín voněl, svěží vánek vál, svou ženu za nic by byl nedal král. Takto zpodobil krásnou a chytrou Šahrazád spisovatel Frantisek Hrubín

ve své básnické předmluvě k Pohádkám tisíce a jedné noci. Šahrazádní pohádky převyprávěl v Iráku učený Muhammad Ibn Abdus a přidal mnohé další, pocházející z jeho země. (Šahra-

Tisíce náramků

Pro ND Radka Mayerová

záda byla domovem v Persii, dnešním Iránu). Vstupovali v nich zejména bájný král Harun Ar-Rasid, jeho vezír Džafar a černý sluha Masrur, kteří obcházeli v převleku městem a pozorovali, jak žije poddaný lid. A pohádky se pak rozběhly do širého světa.

Stojím v malém indickém obchůdku a pro tu krásu kolem sebe bych málem zapomněla, proč jsem vlastně přišla - hledám totiž barevné náramky,

které nosí indické ženy. Když v tom mi padla do oka krabice naplněná křehkými až po okraj. Zajíšala jsem - ovšem pouze v duchu - a jala se v té barevné směsi přehrabovat. Připadám si jako v zakletém zámku - těch pokladů kolem. Koupila jsem si celý svazek náramků (jsou svázané dohromady provázekem) nejrůznějších barev, ale všechny se zlatem jen třpytí... A pak sedím doma a navlékám si na zápěstí jeden po druhém... Ale ouha, indické ženušky mají snad přece jen menší ruce a tak ne všechny náramky můžu pouít. Což nevádí, nosím jich asi čtyřicet, (jsou tak drobnoučké a barevné), a ten zbytek, opět svázaný obyčejným provázekem, je docela hezká dekorace v mém pokoji. Někdo řekl, že pohádky do dnešní doby už nepatří...? (Pohádky "Tisíce a jedné noci" převyprávěl do češtiny Frantisek Hrubín, ilustracemi doprovázel Jiří Trnka, kniha vyšla v r. 1967).

NOVÝ DOMOV (NEW HOMELAND) - CZECH and SLOVAK BI-WEEKLY

Vydává Masaryk Memorial Institute, Inc., 450 Scarborough Golf Club Rd., Toronto, ON M1G 1H1. Řídí tiskový výbor MMI.

Redakce si vyhrazuje právo příspěvek zkrátit, redakčně upravit a rozhodnout o jeho evet. zařazení. Anonymní neotiskuje. Z předplatného nevyplývá předplatiteli žádný nárok na umístění jeho článku v novinách.

Názory prezentované v uveřejněných příspěvcích nevyjadřují stanovisko redakce ani MMI.

Nevyžádané rukopisy a fotografie redakce nevrací. Archiv na webu www.novymdomov.com. Webová prezentace Alena Kottová

Redakční rada: Věra Rollerová, Lanny Rosický (ČR), Brigita Hamvašová, Barbara Sherriff, Jiří Grosman a Miloš Krajný (Toronto), Josef Škála a Jiří Adler (Vancouver), Alena Martinů (Montreal), Radka Mayerová (Edmonton), Eva Fírtová, Richard Štílčička (slovenská komunita Toronto).

Masarykův ústav (MMI) je charitativní organizace, reg. č. 119582781RR0001. Jejím posláním je udržovat české a slovenské kulturní tradice a obohacovat tak život kanadské veřejnosti.

Kancelář Iva Ječmen tel. 416.439.4354 (ÚT, ST, ČT), fax 416.439.6473, office@masaryktown.org

Roční předplatné: Kanada \$ 46 CAD, USA \$ 68 USD, ostatní \$ 96 USD. Šeky zasílejte laskavě na adresu redakce (viz nahoře, shodná s adresou MMI). Ceny inzerátů sdílíme na požádání.

Tyto noviny byly vybrány národní knihovnou ČR jako kvalitní zdroj, který by, měl být uchován do budoucna a stát se součástí českého kulturního dědictví.

Stránky jsou archivovány několikrát ročně a jejich záznam je součástí České národní bibliografie a katalogu NK ČR.

Odpovědná redaktorka a grafická úprava Věra Kohoutová email: vkohoutova@masaryktown.org tel.: 416.439.9557

**MASARYKŮV ÚSTAV (MMI)
MASARYK MEMORIAL
INSTITUTE INC.**
450 Scarborough Golf Club Rd.,
Toronto, ON M1G 1H1
ÚT, ST, ČT
Tel.: (416) 439 4354
Fax: (416) 439 6473
E-mail: office@masaryktown.org

ČTRNÁCTIDENÍK NOVÝ DOMOV

450 Scarborough Golf Club Rd.
Toronto, ON M1G 1H1
Tel: (416) 439 9557
Email:
novydomov@masaryktown.org
nebo
vkohoutova@masaryktown.org
www.masaryktown.org

ČESKÁ KNIHOVNA MMI

450 Scarborough Golf Club Rd.,
Toronto
Půjčovna časopisů, knih, videoklub.
Otevřeno: ST 16.00 – 21.00 h.
Info: (416) 439 0792 nebo
(416) 439 4354

ČESKÁ DOLŇOVACÍ ŠKOLA MMI

Pro děti 5 - 12 let
Vyučování: září - červen, SO 10:00
- 12:30 h.
918 Bathurst St., Toronto, ON
Info: (416) 439 4354

NOVÉ ČESKÉ DIVADLO NEW CZECH THEATRE

Poštovní adresa:
150 Longboat Av., Toronto,
ON M5A 4G4
Tel: (416) 363 7686
nebo (416) 463 3182
nove.divadlo@sympatico.ca

SLOVENSKÁ MLADÁ SCÉNA SLOVAK YOUTH SCENE

PO BOX 76081
1500 Upper Middle Road Unit 3
Oakville ON L6M 3H5
Tel/Fax: (416) 792 8694
slovakscene@yahoo.com
www.mladasцена.com

SOKOL TORONTO

496 Gladstone Av.
Toronto, ON M6H 3H9
Info:
Hana Jurásková (905) 838 2541
Jan Waldauf (416) 535 1413

PRAGUE FINE FOOD EMPORIUM

638 Queen St. West, Toronto
ON M6J 1E4
Tel: (416) 504 5787
www.theprague.ca
catering@theprague.ca

RESTAURACE PRAHA NA MASARYKTOWNU

450 Scarborough Golf Club Rd.
Toronto
Speciality české a slovenské
kuchyně
Otevřeno:
ST - SO od 17.00
NE od 12.00 h.
Rezervace:
(416) 289 0283
www.praguerestaurant.com

UŽITEČNÝ ADRESÁŘ

ČESKÉ A SLOVENSKÉ SDRUŽENÍ V KANADĚ

Poštovní adresa:
PO Box 564, 3044 Bloor St. W.,
Toronto, ON M8X 2Y8
Tel: (416) 925 2241
Fax (416) 925 1940

Porady a ověřování dokladů:

E-mail: ustredi@cssk.ca nebo
toronto@cssk.ca
www.cssk.ca

VELVYSLANECTVÍ ČR V KANADĚ EMBASSY OF THE CZECH REPUBLIC

251 Cooper St., Ottawa
ON K2P 0G2
tel.: (613) 562 3875
Fax: (613) 562 3878
E-mail: ottawa@embassy.mzv.cz
www.czechembassy.org

GENERÁLNÍ KONZULÁT ČR CONSULATE GENERAL OF THE CZECH REPUBLIC TORONTO:

2 Bloor Street West - Suite 1500
Toronto, ON M4W 3E2
Tel: (416) 972 1476
Fax: (416) 972 6991
E-mail: toronto@embassy.mzv.cz

Montreal: úřadovna byla zrušena

HONORÁRNÍ KONZULÁT Y ČR HONORARY CONSULATES OF THE CZECH REPUBLIC:

Calgary:

Honorary consul
Jaroslav Jerry Jelínek
Ste. 611 - 71st Avenue S.E.
Calgary, AB T2H 0S7
Tel: (403) 269 4924
Fax: (403) 261 3077
calgary@honorary.mzv.cz

Winnipeg:

Honorary consul:
William Randa
310 - 115 Bannatyne Ave., 3rd Fl
Winnipeg, MB R3B 0R3
Tel: (204) 942 0981
winnipeg@honorary.mzv.cz

VELVYSLANECTVÍ KANADY V PRAZE THE CANADIAN EMBASSY IN PRAGUE

Muchova 6, 160 00 Praha 6
Czech Republic
Tel: (+420) 272 101 800
Fax: (+420) 272 101 890
canada@canada.cz
www.canada.cz

VELVYSLANECTVÍ SR EMBASSY OF THE SR

50 Rideau Terrace
Ottawa, ON K1M 2A1
Tel: (613) 749 4442
Fax: (613) 749 4989
ottawa@slovakembassy.cz

HONORÁRNÍ KONZULÁT SR HONORARY CONSULATES OF THE SLOVAK REPUBLIC CONSULATE OF THE SLOVAK REPUBLIC

Honorary consul:
Michael Martinček
649 Brooker Ridge, Newmarket
ON L3X 1V7
Tel: (647) 290 9304
Fax: (905) 898-0166

Calgary:

Honorary consul:
Ludovít Zanzotto
208 Scenic Glen Place N. W.
Calgary, AB T3L 1K3
Tel/Fax: (403) 239 3543
lzanzotti@ucalgary.ca
Jurisdiction : Alberta and Saskatche-
wan

Montreal:

Honorary consul:
Dezider Michalec
22 Place de la Madeleine
Dollard des Ormeaux
QC H9B 1W3
Tel: (514) 421 2972
Fax: (514) 421 1583
slovex@sympatico.ca

Vancouver:

Honorary consul:
Stanislav Lišiak
247 Abbott St., 3rd Floor
Vancouver, BC V5Z 1E4
Jurisdiction: British Columbia

Winnipeg:

Honorary consul"
Jozef Kiška
B-1106 Henderson Hwy.
Winnipeg, MB R2G 1L1
Tel/Fax: (204) 947 1728
jkdraft@shaw.ca
Jurisdiction: Manitoba

CZECH BUSINESS ASSOCIATI- ON OF CANADA

205, 259 Midpark Way S. E.
Calgary, AB T2X 1M2
Tel: (403) 264 5150
Fax: (403) 938 5150
info@cbaonline.ca
www.cbaonline.ca

SEVEROAMERICKÁ OBCHODNÍ A KULTURNÍ KOMORA INC. CZECH NORTH AMERICAN CHAMBER OF COMMERCE & CULTURE INC.

909 Bay St., Ste. 1006
Toronto, ON, M5S 3G2
Tel/Fax (416) 929-3432
www.czechevents.net

CZECH EVENTS NETWORK PRO KANADU, USA A MEXIKO

909 Bay St., Ste. 1006
Toronto, ON, M5S 3G2
Lubomír Novotný
Tel/Fax: (416) 929 3432
Email: novotny@gmail.com
www.czechevents.net

**KANADSKO-ČESKÁ
OBCHODNÍ KOMORA
CANADA CZECH REPUBLIC
CHAMBER OF COMMERCE**
115 George St., Suite 709
Oakville, ON L6J 0A2

DEPT. OF SLAVIC LANGUAGES UNIVERSITY OF TORONTO

Alumni Hall, 121 St. Joseph St.,
Room 405, Toronto ON M5S 1J4
Associate Professor:
Veronika Ambros
Tel: (416) 926 1300 ext. 3200
veronika.ambros@utoronto.ca

Montreal:

2020 Rue Universite
#2210 Montreal, QC H3A 2A5
Tel.: (514) 844 4200
Fax: (514) 844 5742
Call Centre: 1-866-293-8702
www.czechairlines.com

CZECHTOURISM CANADA ČESKÁ CENTRÁLA CESTOVNÍHO RUČHU

2 Bloor Street West, Suite 1500
Toronto, ON M4W 3E2
Tel: (416) 363 9928
Fax: (416) 972 6991
www.czechtourism.com

KRAJANSKÁ TELEVIZE

TV NOVÁ VIZE – ONTARIO

2025-77 Quebec Ave.
Toronto ON M6P 2T4
SO v 10.00 h.
(opakování ÚT v 7:30 h.)
OMNI.1 (kanál 47 – kabel 4 a 169,
satellite channel 215)
Produkce Markéta Rešovská
Tel: (647) 892 6912
novyzaber@yahoo.com
Některé pořady www.tvsejna.com

TV SLOVENSKÝ SVET - ONATRIO

SO v 10:30 h.
(opak. ÚT v 8:00 h.)
OMNI.1 (kanál 47 - kabel 4 a 169,
satellite channel 215)
Tel: (647) 233 3105
Produkce Katarína Homolová
slovenskysvet@gmail.com
Některé pořady www.tvsejna.com

THE BATA SHOE MUSEUM

327 Bloor St. W., Toronto, ON
(stanice metra St. George)
ÚT, ST, PÁ, SO
10.00 – 17.00 h.
ČT 10.00 – 20.00
NE 12.00 – 17.00
Tel: (416) 979 7799

ČESKÉ A SLOVENSKÉ KOSTELY

ČSL. baptistický sbor
Czechosl. Baptist Church
Rev. Ján Banko
Bohoslužby každou čtvrtou neděli
v měsíci ve slovenském evang.
kostelet aug. vyznání Sv. Pavla
1424 Davenport Rd., Toronto
Tel: (289) 242 0635.
Internet: http://www.csbbaptist.com/

**Rímsko-katolický kostel
Sv. Václava**
Rev. Libor Švorčík
496 Gladstone Av., Toronto
ON 6H 3H9
NE v 10.30, PÁ v 19.00 h.
První SO v měsíci
Na Masaryktownu od 15.00 h.
Tel: (416) 532 5272
Fax: (416) 516 5311
www.katolik.ca

Rím-kat. kostol Sv. Cyrila a Metoda

Far: J. Vaňo
5255 Thornwood Dr., Miss.,
ON L4Z 3J3
Slovenská omša:
NE 11.00, PO a ŠT 8.00, ÚT,
ST a PIA 19.00, prvá SO 18.00
Tel: (905) 712 1200
Fax: (905) 712 0974

Slov. ev. kostol augsb. vyznania sv. Pavla

Rev. Ladislav Kozák
1424 Davenport Rd.
Toronto, ON M6H 2H8
Bohoslužby slovensky NE 10.45
Te.: (416) 658 9793

Slov. grécko-kat. Kostol sv. Marie

257 Shaw St., Toronto, ON M6J 2W7
Bohoslužby slovensky 9.00 h.
Tel: (416) 531 4836

Luteránský kostol sv. Lukáša Rev.

Dušan Tóth 3200 Bayview Av.,
Toronto

KATOL. BOHOSLUŽBY MIMO TORONTO

Burlington:

Holy Sepulchre Cemetery
NE 15.00, ST 18.00 h.
Duch. Správce Jiří Macenauer
St. Adalbert
R.C. Mission
464 Plains Rd. W.
Burlington L7T 1H2
Tel: (289) 337 2911

Kingston:

Kaple Newman House
192 Frontenac St.

Kitchener-Waterloo:

Každou druhou NE v měsíci
v 17.00 h.
German Gospel Church
223 Union St.

Ottawa:

Kostel Sv. Leopolda Mandiče
170 Hinchey Av.

Montreal:

Kaple Loyola High School
7272 Sherbrook St.
Vineland: St. Helen's Church
R. C. Parish
4156 Maple Grove Rd.
Tel: (905) 563 8547

Nový domov

ve Vašem domově
po celý rok

Tel.: 416.439.9557

Enterprise Travel
UNIGLOBE
Travel

CATHAY PACIFIC

Little Holidays
SINCE 1982

Bali 15 days / 13 nights

Departing from Toronto valid from now till
May 11, 2011 with Cathay Pacific Airways

Package includes: roundtrip economy international air, 4 star
12 nights accommodation, 5 sightseeing tours, 1 overnight
accommodation in Hong Kong, require transfers in Bali/Hong Kong
and daily breakfast. **Bonus: 90min massage per person**

\$2289
plus \$100 tax and
fuel surcharge

Heart of Europe Holidays
1221 Yonge St (near Summerhill Subway)
Toronto ON M4T 2T8
E-mail: blanka@promieregroup.com
Tel: 416-504-3800 Toll-Free: 1-800-825-7577 Fax: 416-363-2205 TICO: 50017859

Price is per person from Toronto based on twin
share. Prices may differ depending on accommodation
selected. More information is available from your
specialist at Uniglobe Enterprise.

tico.ca

MILOS BEER

"Mastered in Prague, Crafted
in Canada"

A brand new Czech pilsner beer, brewed by
an Ontario craft brewery from nothing but Czech
barley, Czech hops and Czech yeast - and Canadian
water - fresh, flavourful and delicious!

Now available as draft at
Restaurant Prague, Masaryktown

Brewed by internationally renowned Czech brewmaster
Milos Hrabac
Come taste it for yourself!

MILOS BEER

416.289.0283

R & Z WOODWORKING

Rocco Bifolchi - Zdenka Borovička

CUSTOMIZED CABINETS
Quality work - Professional Service
Free Estimate

CALL 416.621.1365
e-mail: rbifolchi@ica.net

**PRODÁM BYT 2+1
OLOMOUC-HEJČÍN**

renovovaný, zařízený, slunný, v tichém
prostředí, 1. poschodí třípatrového domu
s výtahem.

Volejte 1.289.3379 209
zanechtejте vzkaz.

Ráda poznám
seriózního muže bez závazků
ke společnému provozování
našich zájmů. Zn: zralý věk.

Volejte
1.705.687
8751

roscher

transport international

Námořní a letecká doprava
Do Čech, na Slovensko a ostatních zemí Evropy

Spolehlivá přeprava zboží i osobních věcí
ve sběrných kontejnerech i celokontejnerech
z Kanady a USA přímo do Čech a na Slovensko

- Letecké zásilky do celého světa
- Celní odbavení a rozvoz zboží po Evropě
- Zpracování exportních dokumentů
- Export automobilů, motocyklů, lodí
a dalších vozidel

Roscher Transport Int'l
2359 Royal Windsor Dr. Unit 8,
Mississauga, Ontario
Canada L5M4S9
admin@roscher-transport.com

Tel: (905) 403-1093

**NABÍZÍM K PRONAJMUTÍ
V MARMOŘE**

1 bedroom byt (Guest House),
kuchyň, koupelna se sprchou,
40 km na sever od Belleville.

Ráj pro houbaře.
Do městečka na nákup 5 minut autem.
Pozemek je na řece, výborné koupání
v čisté vodě, můžete mít i loď. Parking.
Ve městě je zdravotní středisko,
občanská vybavenost.
Několik kostelů.
V létě v parku u řeky trh a divadlo
v přírodě.

**Vynikající místo pro seniora, který
má rád přírodu.**

Cena \$600 zahrnuje elektriku a
satelitní televizi.

Volejte 1.613.472 9995

We ship cars
Worldwide.
We also do
Direct Consolidation
to Prague.
More importantly,
We will look after you.

We have garnered and nurtured a solid
reputation for confidentiality, reliability,
competitive rates and customer service.

Take the worry out of shipping and get in touch
with us today - We'll always be there for you.

In Toronto call: 905.265.0882
www.awforwaring.com

PRAGUE

FINE FOOD EMPORIUM

416.504.5787
638 QUEEN ST. WEST
WWW.THEPRAGUE.CA
CATERING@THEPRAGUE.CA